T.C.

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

HUKUKSAL BOYUTLARI İLE FUTBOLDA ŞİDDET OLGUSU

Ahmet ATALAY

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SPOR YÖNETİCİLİĞİ ANABİLİM DALI

Danışman

Yrd. Doç. Dr. İ. Bülent FİŞEKÇİOĞLU

KONYA-2010

T.C.

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

HUKUKSAL BOYUTLARI İLE FUTBOLDA ŞİDDET OLGUSU

Ahmet ATALAY

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SPOR YÖNETİCİLİĞİ ANABİLİM DALI

Danışman

Yrd. Doç. Dr. İ. Bülent FİŞEKÇİOĞLU

Yardımcı Danışman

Yrd. Doç. Dr. İbrahim DÜLGER

KONYA-2010

ÖNSÖZ

Spor; insanın temel gereksinimleri ile ortaya çıkıp daha sonra oyun, oyalanma ve boş zaman faaliyeti haline gelen, teknoloji, bilim ve teknikte meydana gelen gelişmelerle birlikte ekonomi, siyaset ve kültürle ilişkilerini geliştiren ve bunun sonucunda boş zaman faaliyeti olmaktan çıkıp tam zamanı kapsayan yeni bir meslek grubu haline gelen kurumsal bir süreçtir.

Endüstriyel futbol kavramının ortaya çıkması ile birlikte sosyo-ekonomik ve kültürel ilişkileri farklı bir boyuta taşınan futbol, dünya genelinde en çok gelir getiren sektörlerin başında yer aldı. Bir çok ülke futbolun bu beklenen yükselişi ile birlikte, böylesine devasa bir bütçenin paylaşılması ve tekrar futbola aktarılması yönünde yasal düzenlemeler yaptı. Bu düzenlemelerle ile birlikte futbol sınırları aşan dev bir sanayi sektörü haline geldi.

Tüm bu ekonomik büyümenin yanı sıra sosyal, kültürel ve politik açıdan da büyük bir etkinliğe kavuştu. Ve böylece futbol denilen olgu dünyada sınırları aşan yada ortadan kaldıran en büyük etkileşim aracı haline geldi. Elbette bu büyümeden Türkiye'de nasibini hem ekonomik anlamda hem de sosyo-kültürel anlamda aldı.

Ülkemiz açısından bir çok olumlu etkiye sahip olan futbol kurumsal yapılanmasını gerçekleştirmiştir ve işlevini eksiksiz yerine getirmektedir. Ancak gün geçtikçe misyonu ve toplumca algılanması farklılaşan futbol, profesyonel bir disiplin olmanın getirdiği bir takım olumsuzluklarla karşılaşmaktadır. Bu olumsuzluklar bazen ciddi boyutlara ulaşmakta ve çözümü de ciddi uygulama ve yaptırımlar gerektirmektedir. Bu noktada mevcut yasal düzenlemeler devreye girmekte ve buradan düzenlemelerin harfiyen uygulanması ile birlikte çözümler üretilebilmektedir.

Profesyonel bir disiplin olmanın getirdiği bir takım olumsuzlukları ziyadesi ile yaşayan ülkemiz bu konuda gerekli yasal tedbirleri almış ve uygulamaya koymuştur. Bu noktada Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından 28.04.2004 tarihinde kabul edilen 5149 sayılı "Spor Müsabakalarında Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun" alınan tedbirlerin başında gelmektedir.

Müsabaka öncesi, sırası ve sonrasında meydana gelebilecek şiddet ve düzensizlik olaylarının önlenmesi noktasında bir mihenk taşı olan bu kanun diğer yasal düzenlemelere de zemin oluşturmaktadır. Bu noktadan hareketle çalışmamızda bu yasal düzenlemenin hangi durumlarda ne şekilde uygulandığı ve ne gibi cezai yaptırımların uygulandığı ortaya konulmaktadır.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ONAY SAYFASI ..... i.

ÖNSÖZ ..... ii.

İÇİNDEKİLER ..... iii.

KISALTMALAR ..... vii.

1. GİRİŞ 1

1.1. Futbolun Tarihsel Gelişimi 3

1.1.1. Antik Futbol 3

1.1.2. Türklerde Futbol 4

1.1.3. Amerika Kıtasında Futbol 5

1.1.4. Modern Futbolun Doğuşu 5

1.2. Futbolun Kurumsallaşması 7

1.2.1. Uluslar arası Futbol Federasyonları Birliği F.I.F.A 8

1.2.2. Avrupa Futbol Federasyonları Birliği U.E.F.A 9

1.3. Şiddet ve Saldırganlık 11

1.3.1. Şiddet 11

1.3.2. Saldırganlık 12

1.4. Saldırganlık Türleri 15

1.4.1. Ödünleyici Saldırganlık 15

1.4.2. Tepkisel Saldırganlık 15

1.4.3. Öç Alıcı Saldırganlık 16

1.4.4. Yıkıcı Saldırganlık 16

1.4.5. Edilgen Saldırganlık 16

1.5. Sporda Şiddet ve Saldırganlık 17

1.6. Futbolda Şiddet ve Saldırganlık 20

1.7. Futbolda Şiddet ve Saldırganlığı Ortaya Çıkaran Etkenler 22

1.7.1. Kitle İletişim Araçları 22

1.7.2. Hakemler 25

1.7.3. Kulüp Yöneticileri 26

1.7.4. Rakip Takım Seyircileri 27

1.7.5. Antrenörler 28

1.7.6. Futbolcular 29

1.7.7. Güvenlik Güçleri 29

1.7.8. Futbol Federasyonu 30

1.8. Spor Müsabakalarında Şiddet ve Düzensizliğe yol Açan Eylemlerin 5149 Sayılı Kanun Işında Değerlendirilmesi 32

1.8.1 5149 Sayılı Kanunda Düzenlenen 32

Kanuna Aykırı Eylemler 32

Kanuna Aykırı Eylemde Bulunanlar Hakkında Uygulanacak Usul 35

Kanuna Aykırı Eylemde Bulunanlar Hakkında Uygulanacak Yaptırımlar 40

1.8.2. Futbol Branşında Spor Kulüpleri Hakkında Uygulanacak Kurallar 47

Genel Olarak 47

TFF Kanunu Uyarınca Verilen Disiplin Cezaları 48
1.8.3. 5149 Sayılı Kanunda Spor Kulüpleri Hakkında Belirlenen
Eylemleri Düzenleyen TFF Talimatlarındaki Hükümler..... 51
Usulsüz Bilet Satma..... 51
Yasak Beyan ve Demeçler..... 53
Şiddet Olaylarının Vuku Bulması ve
Spor Alanlarının Zarara Uğraması 54
Spor Ahlakına Aykırı ve Ayrımcılığa Yönelik Söz Sarf Edilmesi..... 55
1.9. Futbol Disiplin Cezalarının Verilmesinde İzlenen Usul 58
1.9.1. Disiplin Yargılaması 58
1.9.2. Disiplin Kurulu Kararlarına İtiraz..... 60
İl Disiplin Kurulu Kararlarına İtiraz 60
AFDK ve PFDK Kararlarına İtiraz..... 60
1.10. Örnek PFDK kararları 61
1.11. Ülkemiz Sporunda Tahkim 63
1.11.1. TFF Tahkim Kurulu 63
1.11.2. TFF Tahkim Kurulu'nun Yapısı ve Görevleri..... 64
1.11.3. TFF Tahkim Kurulu'nun Ataması 65
1.11.4. Uyuşmazlık Çözüm Kurulu..... 66
1.11.5. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Tahkim Kurulu..... 67
1.12. Uluslar arası Spor Tahkim Mahkemesi C.A.S. 68
1.12.1. C.A.S. ın İşlevleri..... 69
Hakemlik..... 69

Arabuluculuk 69

Sürekli Olmayan Mahkeme İşlevi 69

2. GEREÇ ve YÖNTEM 70

3. BULGULAR 71

4. TARTIŞMA..... 73

5. SONUÇ ve ÖNERİLER..... 74

6. ÖZET 76

7. SUMMARY 77

8. KAYNAKLAR 78

9. EKLER..... 83

9.1.Ek-A: TFF Tahkim Kurulu Talimatı..... 83

9.2.Ek-B: TFF Futbol Disiplin Talimatı 90

9.3.Ek-C: 5149 Sayılı Spor Müsabakalarında Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun 126

9.4.Ek-D: Spor Müsabakalarından Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik..... 140

10. ÖZGEÇMİŞ 155

KISALTMALAR

AFC : Asya Futbol Konfederasyonu.

AFDK : Amatör Futbol Disiplin Kurulu.

CAF : Afrika Futbol Konfederasyonu.

CAS : Uluslar arası Spor Tahkim Mahkemesi.

COMMEBAL: Güney Amerika Futbol Konfederasyonu

CONCACAF : Kuzey Orta Amerika ve Karaip Futbol Konfederasyonu

FDT : Futbol Disiplin Talimatı

FIFA : Uluslar arası Futbol Federasyonları Birliği

IOC : Uluslar arası Olimpiyat Komitesi

OFC : Okyanusya Futbol Konfederasyonu

PFDK : Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu

TFF : Türkiye Futbol Federasyonu

TKT : Tahkim Kurulu Talimatı

UEFA : Avrupa Futbol Federasyonları Birliği

1. GİRİŞ

Spor, özellikle seyirci, şampiyon ve madalya üçlüsünden oluşan, ya da görsel yönü ön plana çıkan, kitleleri peşinden sürükleyen, politika ve ideolojilerin reklam aracı olabilen, anlam değişikliğine uğratılarak ticaretleştirilen insani etkinlik olarak karşımıza çıkmaktadır. Bir toplumun özünü oluşturan önemli unsur uğraştığı spor dalı ve bu spor dalı üzerindeki övgüleridir. Toplumda egemen olan sporun yapısındaki incelemeler, o toplum ve kültürü hakkında önemli ipuçları sağlar (Yetim 2000).

Gün geçtikçe büyük önem kazanan, hızla yayılan ve gelişen futbol, gerek futbolcuların çalışma şartlarını iyileştirmek, gerekse de seyircilere daha iyi izleme, zevk ve haz duyma imkanı verebilecek gelişmeler sağlamakta olup, futbolun gelişmesine ve daha geniş kitlelere yayılmasına hız kazandırmaktadır (Acet 2001).

Futbol takımı taraftarlığının psikolojik ve sosyal nedenlerle ortaya çıktığı söylenebilir. Her toplumda bireylerin çeşitli gereksinimleri vardır. Bireyler bunları dürtü ve güdüleriyle davranışlara dönüştürürler ve bir ihtiyaçtan doğan doyuma ulaşırlar, işte takım taraftarlığının temelinde de bu yatmaktadır (Yüksel ve ark 1998).

Bugün seyirci ve seyircilerin davranışları, bunların kişilik özellikleri birer tartışma konusu halini almıştır. Özel izlenimlerden, bilimsel çalışmalara kadar dile getirilmekte olan bu konu etrafindaki fikirler, değişik olmakla beraber, genel eğilim şudur ki; son yıllarda tribünler birer problem arenası halini almış, seyircilerin ve taraftarların davranışlarında istenmedik yönde değişiklikler olmuştur (Çağlayan 2003).

Taraftarın her geçen gün takımlarına karşı biraz daha tutumlu, gerçekleri görmeye karşı isteksiz, rakip takımın sporcularına ve seyircilerine karşı saygısız, acımasız, hakemlere karşı saldırgan hale geldikleri kanısı gerek sporcu, gerek seyirci ve gerekse spor kamuoyu tarafından açıkça gözlenmektedir (Arslan ve Bingölbalı 1997).

Çalışmamızın birinci bölümünde, futbolun tarihi süreç içerisindeki gelişimine değindikten sonra sosyolojik açıdan genel anlamda şiddet ve saldırganlık açıklanacaktır. Daha sonra sporda ve futbolda şiddet ve saldırganlık ve bunları ortaya çıkaran etkenler irdelenecektir.

Çalışmamızın ikinci bölümünde ise, 5149 sayılı "Spor Müsabakalarında Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun" uyarınca belirtilen hukuka aykırı eylemlerin neler olduğu belirtilerek, söz konusu eylemler hakkında uygulanacak yaptırımlar ele alınacaktır.

1.1. Futbolun Tarihsel Gelişimi

Futbol günümüzde herkesin tanıdığı, çoğunluğun beğendiği ve tutulan bir top oyunudur. Başlangıç dönemi ve coğrafi bölgesi hakkında kesin bilgi verilememekle birlikte, olimpiyat oyunlarının ortaya çıkışı hakkında nasıl çeşitli efsaneler, mitler, rivayetler varsa top oyunlarından futbol içinde birçok millete atfedilen kökler bulunmaktadır. Dünyanın pek çok ülkesinde futbol oyununun ilk formlarının başlangıcı olarak pek çok şeyden bahsedilmektedir. Futbol, günümüzden yaklaşık iki bin yıl önce Çin'den Japonya'ya, Roma'dan Orta Amerika'ya, Avrupa'nın birçok bölgesine kadar uzanan geniş bir coğrafyada ortaya çıkmış bir oyundur. Beşiğinin Orta Asya olduğu yönünde görüşlerde mevcuttur (Stemmler 2000).

1.1.1. Antik Futbol

Top oyunları bir araç yardımıyla uygulanan sportif aktivitelerin en eskilerinden biridir. Modern spor oyunları da büyük ölçüde, farklı formlarda topların oyun aracı olarak kullanıldığı oyunlardan oluşmaktadır. Oyun tarihi araştırmaları, ilk top oyunu formlarının M.Ö.7000 yılından itibaren ortaya çıktığını işaret etmektedir. Top oyunlarının belgelenebilmiş ilk formları ise Akdeniz ve Çin kültür çevrelerine ait olup buluntular M.Ö.3000 ile 2000 arasında tarihlendirilmektedir. Sümerlilerinde ayakla oynadıkları bir top oyunundan bahseden tarihî belgeler mevcuttur. Milattan 2500 yıl önce Çin'de, İmparator Huang-Ti'nin, askerlerine, yere dikilmiş iki mızrak arasından, bir topu ayakla tekmelemek suretiyle geçirmeye çalışarak çeviklik talimleri yaptırdığı eski Çin kaynaklarında belirtilmektedir. Yine eski Çin kaynakları, Milâttan sonraki yıllarda; İmparator Çheng-Ti devrinde, topu pagotların üstünden aşırabilen Chang-Fu ile hüner baz Wan Ch'son hakkında düzenlenmiş övgü dolu manzumelere rastlanmaktadır (TFF Yay 1992).

Tarihi süreç içerisinde ilgili devrin ve toplumun materyal teknik imkanları sanatsal becerilerinin ürünü olarak ortaya çıkan oyun aracı "top" un formu ile doğrudan ilişkili farklı oyun ve oynanış biçimleri belirginlik kazanmıştır. Örneğin; ünlü Yunan şairi Homeros M.Ö.8.yy. ünlü eseri "Odisea" da, top oyunlarından bahseder. Sparta'da 30 yaşına kadar olan delikanlıların sınıflara ayrılarak tecrübeli oyuncuların nezaretinde top oynadıkları söylenir (Yıldıran 1997).

1.1.2. Türklerde Futbol

Erken devir Türk Kültür çevrelerinde oynanan top oyunlarından bahseden kaynaklar oldukça sınırlı olmakla birlikte gerek eski Çin kronikleri gerekse Kaşgarlı Mahmud'un XI. Yüzyıla ait "Divan-ı Lûgat-it Türk" adlı eseri eski Türk toplum hayatını biçimlendiren unsurlardan biri olan sportif top oyunları hakkında önemli bilgiler vermektedir. Çin'de sarı imparator devrinden (M.Ö.2000) 9. yüzyıla kadar oynanan ve futbol benzeri bir tür ayak topu benzeri Tsuh Küh, değişik dönemlere ait Çin kroniklerinde ProtoTürk boylarının maharetle oynadıkları bir oyun olarak zikredilmektedir**.** "Divan-ı Lûgat-it Türk" de XI.Yüzyıl Türk coğrafyasının spor, oyun ve eğlence hayatı üzerine oldukça zengin malumatlar sunmaktadır. Top oyunları ile ilgili olarak Tepük, Çögen, Top yuvarlaşmak gibi oyun ve oyun kavramlarından bahsedilmektedir (TFF Yay 1992).

Ünlü Türk düşünürü Kaşgarlı Mahmud'un 25 Ocak 1072 ilâ 10 Şubat 1074 tarihleri arasında yazdığı bu ünlü eserin ilk cildinin 323 üncü sayfasında, eski Türk boylarının Orta Asya'da "Tepük" adıyla andıkları bir ayak topu oyunu oynadıklarından bahis vardır. Türklerin "Tepük" oynarlarken kullandıkları malzeme oval kalıplara dökülen iğ bağırsağı biçiminde dökülen kurşun kitlesinin üzerine keçi kılı veya keçe sarılmak suretiyle elde edilen aracı ayakla sektirmek suretiyle oynadıkları yazılıdır. Zamanla bunların değişime uğradığı ve daha yumuşak cisimlerden yapılmış topların tercih edildiği, bunun için de içi hava ile doldurulmuş ve yuvarlanmış kuzu tulumlarının kullanıldığı yine aynı eserden öğrenilmektedir (Alpman 1972). Anılan oyunlar arasında Tepük oyunu, oyun aracı mezkur cismin görünümü ve oynanış biçimi yeterince açıklanamadığından, gerek dil bilimi çalışmalarının gerekse Türk spor tarihinin problem alanlarından birini oluşturmaktadır .

Tepük kavramına XIV. Yüzyıldan itibaren rastlanmasının sebebi olarak oyunun ortadan kaybolmasını gösteren dil bilim çalışmalarının aksine XX. Yüzyıl başlarında, Doğu Türkistan da Uygurlar arasında tespit edilen "Tepgüç" oyununu, gerek oyun aracının formu gerekse oynanma biçimi bakımından "Tepük" oyunuyla şaşırtıcı bir benzerlik göstermesi adlarında "tepmek" fiilinden kaynaklanan kavramsal bir yakınlık ta olan bu iki oyunun, aynı oyun olabileceğini

düşündürmekte bu oyun raket yerine ayakla oynanmasına rağmen oyun malzemelerinin benzerliği ve kuralları açısından futbol yerine badmintona daha yakın olduğuna dikkat çekilmektedir (Öztürk 1996).

Yine futbolun Türklerdeki gelişimi konusunda;

Orta Asya Türklerinin, bugünün futbolunun bazı kuralları içinde ayak topu oynadığı eski eserlerden anlaşılmaktadır. "La Tartei" adlı eserde Tsang şehrinde erkek takımlarının futbol müsabakalarını seyreden Çinli Huan şunları anlatmaktadır; "Büyük tapınakların avlularında sık sık ayak topu müsabakaları yapılır. Oyun içinde topa elle dokunulmaz, ya ayakla yada başla vurulur. Amaç topu rakip kaleye sokmaktır. Erkekler gibi savaşmayı başaran Türk kadınları da bu oyunda mahirdirler. Orta Asya'daki Türk spor şenliklerini Lervişko'da seyretmiş olan Çinli Song Wen' de aynı tespitte bulunarak şunları anlatmıştır; "Tapınaklara bağlı spor kulüpleri sık sık büyük bayramlar düzenliyorlar. Üç gün üç gece süren bu bayramlarda pehlivanlar güreşir, insanlar koşar, atlar koşturulur, ok atılır ve top oynanılır" (Fişekçioğlu 1996).

1.1.3. Amerika Kıtasında Futbol

Amerika kıtasına futbolun Meksika yoluyla geldiği bilinir. Ancak Meksika'ya nereden geldiği ise bugün için karanlıkta bulunan bir husustur. İspanyollar ve İtalyanlar, ayak topu oyununu Güney Amerika'ya götürenlerin kendileri olduklarını iddia etseler de onlardan çok daha önce Meksika ve Peru'da yerlilerin ayak topu oynadıkları, bazı tapınak ve anıtlardaki kabartma resimlerden anlaşılmaktadır. Hatta bu "ayak topu" oyununun tapınaklarda kutsal bir oyun olarak oynandığı da sanılmaktadır (TFF Yay 1992).

1.1.4. Modern Futbolun Doğuşu

Modern futbolun ne zaman, nerede doğduğu hakkında çeşitli iddialar ileri sürülür. Milattan sonra Roma'da özellikle askerler arasında oynanan "Harpatsam" un bugünkü modern futbolun esasını teşkil ettiği ve Romalıların bu oyunu Elenlerin "Episkyres"adlı oyunlarından esinlenerek ortaya çıkardıkları söylenir. Ancak "Harpatsam"un eski Helencede "el topu" anlamına geldiği ve bundan da bu oyunun hem elle, hem de ayakla oynanan bir oyun olabileceği düşünülür. Pilla, Follisveya Pagonica adı verilen, içi hava veya kuş tüyü ile doldurulmuş toplarla

oynanan bu oyunun sayı bakımından eşit iki takım arasında oynandığı, amacın bu topu, karşı takım oyuncuları tarafından savunulan sahaya geçirilmesi olduğu bilinmektedir. Bu durumda "Harpatsam"un futboldan çok rugby (yada Amerikan futbolu) ile bir benzerliği olabileceği düşünülür (Demirci 1986).

Ortaçağ'da Romalı askerler ve Fransızlar tarafından oynanan "Le Soule"ün de futbolla büyük benzerlikler arz ettiği düşünülmektedir. Bu oyun, Romalı askerler tarafından Galya'ya götürülmüş ve oradan yayılmıştır. Bu oyunda her türlü sertliğe müsaade olunduğu; oyun alanının bazen kilometrelerce uzağa dikilmiş kazıklarla sınırlandırıldığı anlaşılmaktadır. Ve "Le Soule"ün bu nedenle bazen iki köyün oluşturduğu ekipler arasında oynandığı da ifade edilmektedir."La Soule" çok kanlı mücadelelere neden olmuş ve bu oyun yüzünden çok kişilerin hayatını kaybettikleri görülmüştür. Bu yüzden "La Soule"ün zaman zaman Fransa'da, yasaklandığı da kayıtlara geçmiştir. Futbolun İngiltere'de ortaya çıkışı da ayrı bir tartışma konusudur. Fransızlar bu oyunun Normanlar tarafından İngiltere'ye götürülen "La Soule"den türediği görüşündedirler. İtalyanlar ise İtalya'dan gitmiş olduğunu ileri sürerler (TFF Yay 1992).

Kaynağı neresi olursa olsun; İngiltere'de 12. yüzyıldan beri futbolun oynanmakta olduğu gerçektir. Halk da soylular da bu oyunu pek sevmişler ve bunun doğal sonucu olarak da futbol İngiltere adalarında çok hızlı bir yayılma göstermiştir. Ancak futbol giderek köyler ve kasabalar arasında büyük bir rekabetten doğan çatışmalara neden olmaya ve bir iç savaş hâline dönüşme tehlikesi dahi arz etmeye başlayınca Kral II. Edward, yayınladığı bir fermanla İngiltere'de futbolu yasaklamak zorunda kalmıştır.

Ancak futbol zaman zaman böylesine lanetlenmesine rağmen yine de İngilizlerin gönlündeki müstesna yerini hiçbir zaman kaybetmemiştir. Nitekim halkın futbola böylesine büyük bir tutkuyla bağlanması karşısında futbolu yasaklayan ferman dahi kaldırılmış ve top oyunu gittikçe artan bir hızla İngiltere adalarında yayılmaya devam etmiştir. Modern anlamda futbol, ilk olarak İngiltere'de oynanmaya başlamış, 17. ve 18. yüzyıllarda gelişim seyrini sürdürmüş, dönem dönem yasaklanmıştır. Özellikle sahalarda meydana gelen şiddet olayları ve dönemin aristokratlarının şiddetli eleştirilerine maruz kalmaları sonucu yasaklanan futbol, kimi dönemlerde de siyasi amaçlar için kullanılmıştır. Avrupa'nın birçok kasabasında siyasi bir protestoda bulunmak isteyen halkın, bir araya gelebilmek için çoğu zaman futbol müsabakası

düzenlemesi buna verilebilecek örneklerden birisidir (Stemmler 2000).

17. yüzyılda İngiltere'de futbol tam anlamıyla "gözde" olmuş; kralların dahi halkı ve soyluları bu oyunu oynamaya teşvik ettikleri görülmüştü. Bu çığırı açan hükümdar ise Kral II. Charles olmuştu. İtalya'ya sığınan II. Charles ile beraberindeki soylular, ülkelerine döndüklerinde, İtalya'da gördükleri "Giuocco del Calcio" oyununu İngiltere'de, adalarında da oynatmak ve bunu ülke sathında yaymak için özel bir çaba harcamışlardır. İki eşit parçaya ayrılmış geniş bir alanda ve 27 şer kişilik takımlar arasında oynanan "Calcio" oyununda amaç, ayakla vurularak götürülen topun, rakibin kalesine sokulmasıdır. Bu oyun, günümüzde de büyük şölenler halinde ve o devrin giysilerine bürünmüş gençler arasında Siena'nın tarihi taş meydanında yılda bir kez oynanmaktadır (TFF Yay 1992).

On sekizinci yüzyılda sanayileşmenin getirdiği yeniliklerle birlikte İngiltere başta olmak üzere Avrupa ülkelerinde çalışanların vakitleri son derece azalmış, bu da işçi sınıfının oyunu olarak bilinen futbolu da yakından etkilemiş ve 19. yüzyılın ortalarına kadar devam eden bir durgunluk dönemi yaşanmıştır. Bu dönemin ardından popülerliğini yeniden artıran futbol daha geniş kitlelere ulaşmıştır. Ve 1846 yılında Rugby oyunun kuramcılarından olan Thomas Arnold'un oyun kurallarına ait derlemesinden oluşan ve futbol tarihinin ilk yazılı eseri olarak kabul edilen kitap basılmıştır. Rakibe tekme atma, çelme takma gibi hareketlerin oyunun dışında olmaması bu eserin dikkat çeken noktalarından biridir (Stemmler 2000).

1.2. Futbolun Kurumsallaşması

Futbol, bugünkü haline en yakın şeklini, 17.yüzyılda İngiltere'de almıştı. Gerek halk tabakaları arasında, gerekse soylular arasında aynı büyük ilgiyi gören futbol, İngiltere adalarında hızla yayılırken büyük bir gelişme de göstermiş ve önemli aşamalara uğramıştı. Bu, futbolun evrimiydi ve şöylesine bir kronolojik gelişme göstermiştir.

1848- Tüm futbol kurallarının "Cambridge Kuralları" adı altında birleştirilerek, tüm İngiltere'de aynı standartta futbol oynanmasının sağlanması ve bu kurallara göre Cambridge'de öğrenciler arasında ilk futbol maçının oynanması.

1857- İngiltere'de ilk futbol kulübü Sheffield Club'ün kuruluşu.

1863- Futbolun İngiltere'de uyandırdığı büyük ilgi karşısında 11 kulüp temsilcisini; Londra'da, Great Queen Street'teki Lincoln Hanı altındaki bir birahanede toplanıp, futbol dünyasının ilk federasyonu olan İngiltere Futbol Federasyonu "Football Association (The FA)"u kurmaları (26 Ekim 1863). Bu tarih, modern futbolun doğuş tarihi olarak kabul edilmektedir.

1879- Glasgow'dan Danven'e, para ve parlak iş teklifleriyle futbolcu getirtilerek futbolda profesyonellik yolunda ilk adımın atılması.

1885- Futbolda profesyonelliğin, İngiltere Futbol Federasyonu tarafından resmen kabulü.

1889- Futbolun İngiltere adalarından taşıp Avrupa'ya yayılmaya başlaması karşısında Danimarka ve Hollanda'da ilk futbol federasyonlarının kuruluşu ve 1890 yılında Futbol maçlarında tam salâhiyetin hakemlere verilmesi.

1893- Amerika kıtasında ilk futbol federasyonunun Arjantin'de kurulması.

1908- Londra Olimpiyat Oyunları ile futbolun ilk kez Olimpiyat Oyunları'nda yer alma ve İngiltere'nin şampiyon oluşu (TFF Yay 1992).

1.2.1. Uluslararası Futbol Federasyonları Birliği (F.I.F.A.)

Dünya Futbolunun Yöneticiler Kuruluşu olan (Federation Internatıonale de Football Association) F.I.F.A. Futbolda kuralların belirlenmesi, uygulanması, değiştirilmesi, uluslararası maçların ve turnuvaların düzenlenmesi konusunda en yetkili organdır. F.I.F.A. yönetmeliklerine aykırı olarak hiçbir ülke müsabaka düzenleyememekte ve uluslararası şampiyona ve turnuvalara katılamamaktadır F.I.F.A. kurallarına uymamak konfederasyonlar ve federasyonlar nezdinde büyük sorumluluklar doğurmaktadır.

Uluslar arası Olimpiyat Komitesi (IOC) ile birlikte dünyada spor organizasyonu konusunda tek yetkili organ kabul edilen F.I.F.A. “uluslararası futbol şampiyonası düzenleme yetkisini elinde bulundurmaktadır” maddesi ile organizasyonun düşünsel ve hukuksal temelini ortaya koyar (Orta 2000).

F.I.F.A., 21 Mayıs 1904 yılında kendi federasyon kuruluşlarını gerçekleştiren Avrupa liglerinden Fransa, Belçika, Danimarka, Hollanda, İsveç ve İsviçre'nin katılımıyla, o güne kadar sadece Britanya adalarında düzenlenen İngiltere, K. İrlanda, Galler ve İskoçya'nın katıldığı uluslararası futbol turnuvasını genişleterek bir dünya turnuvası haline getirmek için Paris'de kuruldu. F.I.F.A. hareketinin öncülüğünü, organizasyonun bir süre başkanlığını yapan Fransız futbolcu Rober Guerınn ve Hollandalı Hırchman yapmıştır. F.I.F.A.'nın kurulduğu Yıllarda ilk başta Britanya Futbol Federasyonları F.I.F.A. da yer almadı. Ancak bir süre sonra 1906 yılında F.I.F.A. ya üye oldular (Yıldıran 1997). 1923 yılında kurulan T.F.F' aynı yıl F.I.F.A üyesi seçilmiştir. Dünya Futbolunun yöneticiler kuruluşu olan F.I.F.A. Futbolda kuralların uygulanması, değiştirilmesi, uluslararası maçların ve turnuvaların düzenlenmesi konusunda en yetkili organdır. Bu gün 202 üyesi bulunan F.I.F.A.'nın merkezi Zurih olup, bağlı 6 konfederasyondan teşekkül etmektedir.

Bunlar

Avrupa Futbol Federasyonlar Birliği (U.E.F.A.)

Asya Futbol Konfederasyonu (A.F.C.)

Okyanusya Futbol Konfederasyonu (O.F.C.)

Kuzey Orta Amerika ve Karayip Futbol Konfederasyonu (C.O.N.C.A.C.A.F.)

Güney Amerika Futbol Konfederasyonu (C.O.M.M.E.B.O.L.)

Afrika Futbol Konfederasyonu (C.A.F.)

Konfederasyonlar, Ulusal Federasyonlar ve Kulüpler F.I.F.A.'nın mutlak denetimi altındadır (Orta 2000).

1.2.2. Avrupa Futbol Birliği (U.E.F.A.)

21-Mayıs-1904 tarihinde Paris'te kurulmuş olan ve F.I.F.A. üyesi olarak faaliyetlerini sürdüren bazı Avrupa ülkelerinin Futbol Federasyonlarında, görev yapan kişilerden bir kısmı, 1950'li yıllarda, Avrupa Futbol Birliğini kurmayı düşünürler. Düşünceyi ortaya atan kişilerin

başında, İtalya Futbol Federasyonu eski genel sekreteri ve başkanı Ottorino Barassı ile Fransa Futbol Federasyonu genel sekreteri Henry Delaunay ve Belçika Futbol Federasyonu başkanı Jose Crahay gelmektedir. Bu kişiler daha sonra İngiltere Futbol Federasyonu Başkanı Ernst Thommsen, genel sekreteri Sir Stanley Rous ve Alman Futbol Federasyonu başkanı Dr.Peco Bauvvens'in de desteğini sağlayarak, 27-Mayıs-1952 yılında U.E.F.A.'nın kuruluşu ile ilgili ilk toplantıyı Zürich'te yaparlar. Aynı yıl içinde ikinci toplantı Helsinki'de, 1953 yılında da üçüncü toplantıyı Paris'te yaparlar. Bu toplantılar sonunda, Güney Amerika ülkelerinin Konfederasyon halinde birleşmeleri örnek olarak alınarak, en kısa zamanda U.E.F.A.'nın resmen kurulması için, diğer Avrupa ülkeleri ile temasa geçerler (Boniface 2007).

U.E.F.A.'nın ilk kongresi, 2-Mart-1955 tarihinde 29 üye ülkenin katılımıyla Viyana'da yapılır ve yönetim kurulu Danimarkalı Ebbe Schwartz başkanlığında belirlenir.

U.E.F.A. Dünya Futbol Birliği'ne (F.I.F.A) üye olan tüm Avrupa Milli Federasyonları, U.E.F.A.'nın üyeleri olarak kabul edilir. Yürütme birimleri halen uygulanmakta olan statü gereği seçilen komisyonlardan oluşur. Bünyesinde, futbol oynanan tüm üye ülkeler bir birlerini karşılıklı olarak tanırlar.

U.E.F.A. üyesi ülke Federasyonları, U.E.F.A.'nın karar, yönetmelik ve statülerine uymak zorundadır. Merkezi İsviçre'nin Bern şehrinde bulunan U.E.F.A.nın ana statüsünün ilk sahifesinde yer alan kuruluş amacı, "Avrupa'da futbol sporu ile ilgili tüm konularla ilgilenmek, birlik üyesi ülkeler arasındaki spor ilişkilerini geliştirmek, dostluk bağlarını sağlamlaştırmak, politik ve dini farklılıkları futbol ile ortadan kaldırmak" olarak görülmektedir. U.E.F.A.'nın görevi; "Avrupa futbolunun sorunlarını incelemek, birlik üyelerinin sportif ilişkilerini geliştirmek, pekiştirmek ve karşılıklı menfaatlerini korumayı amaçlar. Birlik üyeleri arasında çıkabilecek muhtelif problemleri ve ihtilafları önlemek, organizasyonlar düzenleyerek, başarılı olanları ödüllendirmek ve bu yolla üyeleri arasında rekabet ortamı yaratarak, Avrupa futbolunun ilerlemesine katkıda bulunur" (Dikici 2009).

Birlik üyeleri arasında, antrenör ve hakemlerin eğitimleri amacıyla seminer, panel ve toplantılar düzenler. Resmi tebligatları basın ve ilgililere gönderir. Gereken organların kuruluşunu gerçekleştirir. F.I.F.A yönetmelik ve statülerini takip eder, üyelerine iletir ve

üyelerinin liglerini izler (Tercüman Gazetesi Spor Ansiklopedisi 1981).

1.3. Şiddet ve Saldırganlık

1.3.1. Şiddet

Şiddet; bir hareketin bir kuvvetin veya gücün değerlendirilmesi, sert hareket etmek, sert davranmak, kaba kuvvete başvurmak şeklinde tanımlanmıştır (Acet 2001).

Şiddet sözcüğü genel anlamda, aşırı duygu durumunu, bir olgunun yoğunluğunu, sertliğini kaba ve sert davranışı, eylemi nitelendirir. Şiddet özel olarak saldırgan davranışları, kaba kuvveti, beden gücünün kötüye kullanılmasını, yakan, yıkan, yok eden eylemleri taşlı, sopalı, silahlı, bıçaklı saldırıları, ferde ve topluma zarar eylemlerini kapsar (Yetim 2000).

Şiddet yaşandığı toplumun kültürel öğelerine ve sosyolojik yapısına bağlı olarak değişebilen bir kavram olmakla birlikte istisnasız tüm toplumlarda görülmektedir. Psikolojik açıdan şiddet, psikiyatrik olan ve çoğunlukla öldürme tarzına yönelik güç patlaması; etik açıdan şiddet, komşusunun mülkiyet ve hürriyetine yönelik saldırı; politik açıdan şiddet, iktidarı ele geçirmek ya da yasal olmayan amaçlar için iktidara ihanet etmek ve bu maksatla gücün kullanılması olarak tanımlanmaktadır (Durmuş ve Gürgan 2003).

İletişim olgusunun gerçekleşmediği durumlarda şiddet kendisini çok farklı biçimlerde göstermektedir. Bunlardan en sık görülenleri şunlardır: Baskı, korkutma, öldürme, cezalandırma, sindirme, eziyet. Bunlar bizim yaşadığımız toplumda olduğu gibi diğer toplumlarda da görülen şiddet türleridir. Herhangi bir şiddet türünü bir millete mal etmek yanlıştır. Başka bir bireyin davranışını nasıl yorumladığımız önemli bir faktördür. Şiddetin oranı eğitim düzeyine bağlı olarak artmakta ya da azalmaktadır. Bu duruma söyle bir mantıkla yaklaşmak mümkündür; eğitimli insan, sorunlarını konuşarak ya da farklı iletişim araçlarını kullanarak çözmeyi alışkanlık haline getirmiştir, bu nedenle de şiddete başvurma gibi bir gereksinim duymaz (Bilgin 1986).

Şiddet sadece sosyolojinin değil aynı zamanda psikolojinin de ilgilendiği bir konudur. Sosyoloji daha çok şiddete neden olan durumları ve davranışları ele alırken, psikoloji bu davranışların nedenine inmektedir. Bu noktada sosyologların gözler önüne serdiği çok ilginç bir

durum vardır ki, o da şiddetin daha çok birbirlerini tanıyan ve hatta akraba ya da arkadaş olan insanlar arasında yaşandığıdır. Kendisini güvende hisseden hiç kimse, saldırgan bir tutum takınmaz (Markham 1998).

Aslında spor ile şiddet yakın akrabadır (Gültekin ve ark 2000), çünkü bilindiği gibi futbol şiddeti içinde barındıran bir oyundur. Kazanma hırsını sonuna kadar gözlemleyebileceğimiz, deyim yerindeyse bir erkek oyunudur (Baldık 2002).

Saldırganlığın insanın var oluşundan günümüze kadar şiddetini arttırarak devam ettiği bir gerçektir. Saldırganlık konusunda birçok teorisyen bulunmaktadır. Örneğin; Freud, Wheite ve Murray bunlardan sadece birkaçıdır. Bu teorisyenler saldırganlığı farklı nedenlere dayandırarak bağlı bulundukları ekolleri esas almak suretiyle açıklamaya çalışmışlardır. Örneğin Freud un psikanaliz teorisi her şeyi cinselliğe dayandırmasını ön görmektedir, bu durumda Freud saldırganlığın temelini cinselliğe dayandırmıştır (Morgan 1980).

Tüm bu teorilere rağmen hepsinin ortak bir yanı bulunmaktadır: Birey psikolojik ve sosyolojik olgunluğu oranında saldırganlık içgüdülerini yitirmektedir. Saldırganlığın bir ihtiyaç mı yoksa bir etkiye karşı gösterilen tepki mi olduğu konusu halen araştırmalara konu olmaktadır. Saldırgan kişiler kızgınlık ve öfke doludurlar. Öfke krizleri ve şiddet saldırılarıyla içlerindeki düşmanlığı dış dünyaya vururlar (Balcıoğlu 2000).

Kişinin sosyal bir canlı olarak topluma uyum gösterme kabiliyeti saldırganlık düzeyini en aza indirgemektedir. Bunun yanında saldırganlık ne sıklıkla görülürse o oranda saldırganlık tutumu gösterme eğilimi de o oranda artmaktadır. Tekrarlama yolu ile şiddete karşı duyarsızlaşma olur. Şiddet olağan bir durum haline gelir (Riches 1989).

1.3.2. Saldırganlık

Günümüzde, saldırganlığın anti sosyal bir güdü olduğu kanısı yavaş yavaş silinmektedir. Bazı araştırmacılar, saldırganlığın ve şiddet olgusunun en iyi toplumsal ilişkilerin dinamikleri içinde, bütüncül bir bakış açısıyla anlaşılabileceğini savunmaktadırlar. Şiddet ile saldırganlık terimleri karışıklığa yol açan, çoğu zaman da birbirinin yerine kullanılan tanımlardır.

"Fransızcada şiddet (violence); bir kişiye, güç ve baskı uygulayarak, isteği dışında bir şey yapmak ya da yaptırmak; şiddet uygulama eylemi ise, zorlama, saldırı, kaba kuvvet, bedensel ya da psikolojik olarak acı çektirme ya da işkence, vurma, yaralama olarak tanımlanmaktadır" (Başoğlu 1998).

Şiddet, saldırganlığın bir çeşididir ve saldırgan davranışın uç noktasıdır. Yani her saldırgan davranış, şiddet içermeyebilir. "Şiddet, karşı tutumda ve görüşte olanlara kaba kuvvet kullanma, sert davranma" (Taşçıoğlu 1996), olarak tanımlanmaktadır.

"İnsanlarda şiddet kullanma, kanuna uymamak, kişiye zarar vermek, hakaret etmek, onurunu kırmak, sükûnet ve huzura son vermek; birinin hakkını çiğnemek, hırpalamak, incitmek, canını acıtmak için zor kullanmak; yıkıcı davranışlarda bulunmak, aşırı derecede öfke ifade etmek şekillerinde kendisini gösteren davranışlar" (Erten ve Ardalı 1996), olarak tanımlanabilir.

Şiddet sosyolojik bir olgudur. Bazı sosyologlar denetimin ortadan kalkmasının veya zayıflamasının, insanın doğasında bulunan saldırganlık dürtülerinin harekete geçtiğini ve taraftar eğilimlerinin şiddetin zayıf yönü olduğunu belirtmektedirler. Boşalmanın dozu, şiddetin olup olmamasıyla kendini göstermektedir (Taşçıoğlu 1996).

Calhoun (1981), bir kişi ya da herhangi bir şeye karşı zarar vermek için kullanılan gücü şiddet olarak tanımlamaktadır. Zani ve Kirchler (1991), şiddet ve yıkıcı eylemlere katılmanın sosyo-demografik özelliklerle ilişkisinin olduğunu, içinde bulunulan grup normlarının şiddeti benimsemelerinin saldırgan davranışları onaylayanlarca gerçekleştirildiğini belirtmişlerdir. 1970 yılında sosyal psikolojide saldırganlık konusunun deneysel çalışmalarını başlatan ve 'Yale' grubu olarak bilinen beş yazar 'Engellenme ve Saldırganlık' konulu çalışmalarında (Dollard ve Ark 1970), doğuştan gelen içgüdü kuramını reddederek kişinin saldırgan olmaya güdülendiğini, bu güdülenmenin sonradan engelleme ile oluştuğunu ve her engellemenin saldırgan davranma isteğini artırdığını belirtmişlerdir.

Bandura'ya göre (1978), saldırganlık çevre tarafından üretilir, öğrenilir ve az pratik gerektirir, fakat karmaşıktır. "Orijinal olarak, engellenme saldırganlık hipotezi, engellenmeyi; herhangi bir amaca ulaşmanın engellenmesi olarak tanımlanmıştır. Daha sonra, herhangi bir birey veya koşulun kişi üzerinde yarattığı acı ya da rahatsızlık olarak tanımlanabilecek olan tahrik

unsuru (yüze vurulan bir tokat, sözel bir suçlama, mal veya eşyaya yönelik saldırı) tanımının da eklenmesi gerekli görülmüştür. Araştırmalar engellenme ve tahrik unsuru artıkça, saldırganlığın da artığını ortaya koymaktadır. Örneğin, deneklerin birbirlerine verebileceği şok miktarını denetleyebildikleri bir deney düzeninde kendilerine verilen şok düzeyinin arttırılması durumunda diğer deneğe uyguladıkları şok miktarının arttığı gözlenmiştir" (Çobanoğlu 1993).

Johnson (1972), engellenme kuramı ile saldırganlık arasında ilişki olmasına rağmen oldukça karmaşık güçlükler olduğunu belirtmektedir. Krahe (1996), saldırganlığın toplum içinde farklı şekillerde görüldüğünü belirtmekte ve her birinin kendine has özellikleri olduğunu ifade etmektedir. Ona göre saldırganlık; bireysel değildir, saldırganlığın kişilerarası ve gruplar arası düzeylerde incelenmesi gerekmektedir.

Young (1991), Krahe'nin tam tersi bir anlayışla, saldırganlığın nedenlerinin sosyal yapıda değil, bireyde olduğunu ileri sürmektedir. Sosyolojik olarak kuramın yapısal olmadığını belirterek eleştirmiştir. Klasik saldırganlık kuramlarının yetersizliğindeki en önemli nokta, saldırganlığın nedeninin birey içi faktörlerle açıklanmak istenmesidir. Gruplar arası düşmanca davranışlar, engellenmeye karşı saldırganlığın oluşmasından sonra meydana gelmektedir.

1.4. Saldırganlık Türleri

1.4.1. Ödünleyici Saldırganlık

Fromm (1994), insanın saldırgan davranmasının nedeninin, insanın kendini güçsüz ve yetersiz hissetmesinden kaynaklandığını ileri sürer. İstediklerini yapamamak durumundan kaynaklanan bu güçsüzlükten dolayı, kendisinin güçlü olarak gördüğü bir grup ya da bir kişiyi benimseme yoluna başvuracağını savunmuştur. Bu benimsediği grup ya da kişinin başarısını kendi başarısı olarak kabul eder. Benimsediği kitlenin, saldırgan davranışlarını örnek alarak saldırgan bir tutum sergiler ve bu durumda kendisini güçlü hissetmeye çalışır. Fromm (1994), ödünleyici şiddetin, güçsüzlükten meydana geldiğini, şiddetin güçsüzlüğü ödünleyen bir çeşidi olduğunu ileri sürer. İnsanlar yaşamları boyunca bir şeyler yapmak ve bir şeyler başarmak isterler.

Bu isteklerini gerek ekonomik nedenlerden, gerekse çevresel koşullardan dolayı

gerçekleştiremedikleri zaman kendilerini güçsüz hissederler. Kuvvetli olarak gördükleri spor takımıyla özdeşleşen seyirci kitlesi, topluma karşı baş kaldırma, sitem ve öç alma duygusu açışından güdülenir. Burada asıl amaç; güçsüzlüklerini ortadan kaldırmaktır (Ünlücan 1998).

1.4.2. Tepkisel Saldırganlık

Fromm (1994), engellemelerin tepkisel saldırganlığı doğurduğunu savunur. İnsanlar amaçlarına ulaşamadıkları zaman, kendilerini engellenmiş hissederler. Engellenme duygusu yaşayan insanlarda saldırgan davranışlar gözlemlenir.

Tepkisel saldırganlık; ya doğrudan bizi üzen kişiye karşı, ya da öfkemizin nedenini oluşturan olaylara karşı ortaya koyulan bir saldırganlıktır. Tepkisel saldırganlıkta kişi kendine de saldırganlık gösterebilir. 5 Mayıs 1996 tarihinde şampiyonluk düğümünü büyük bir oranda çözecek veya kazanan takım için avantaj sağlayacak olan Trabzonspor – Fenerbahçe lig maçında, Fenerbahçe' ye 2–1 yenilen Trabzonspor' a çok üzülen iki taraftar intihar etmişti. Kendisinin benimsediği takımın almış olduğu başarısızlığı kendi başarısızlığı olarak algılayan taraftar, tepkisel saldırganlığı kendisine yöneltmiştir (Kılcıgil 2001).

1.4.3. Öç Alıcı Saldırganlık

Öç alıcı saldırganlık, kinci saldırganlık olarak da tanımlanabilir. Zarar görerek güçsüz düşen insanların veya sakatların, kendilerine olan saygılarını kazanmaları ve tamir etmeleri için tek bir yol vardır. Acet'e (1997) göre, "göze göz, dişe diş" kuralına göre öç almak, bu adı geçen duygudan dolayı olmaktadır. Öç alma duygusu, daha çok yaratıcı ve üretici özelliklere sahip olmayan kişilerde görülür. Yani üretebilme özelliğine sahip bir insan, öç alma gibi bir duyguya gereksinim duymaz. Çünkü sahip olduğu yaratıcılık yeteneği, öç alma duygusunu bastırıp üstüne çıkar. Yaratıcı ve üretici özelliği, kişinin geçmişte görmüş olduğu zararları ona unutturacaktır.

Ekonomik ve kültürel açıdan geri kalmış ülkelerde ve topluluklarda, öç alma duygusunun güçlü olduğunu görebiliriz. Toplumun eğitim düzeyi ve ekonomik durumuyla, öç alma kavramı arasında bir ilişki olduğu söylenebilir (Acet 1997).

1.4.4. Yıkıcı Saldırganlık

Kiper (1984); Maslow'un, dışarıdan görünmese bile, insanların içlerinde yıkıcılık ve öfke gibi saldırgan duygularının olabileceğini savunduğunu belirtmektedir. Yıkıcı saldırganlığın, istenmeyen davranışların ortaya konulması olduğunu savunmaktadır.

İnsanlar beklentilerini gerçekleştiremediği zamanlarda hayal kırıklığı, üzgünlük, korku gibi karmaşık duygular içerisine girebilirler. Bu duygu yoğunluğu içindeki kişi, toplumun kabul etmeyeceği saldırgan bir tutum sergileyebilir. Yıkıcı saldırganlıkta, kişi kendine zarar verdiğine inandığı kaynağa doğru hareketle, zarar verme amacını taşır. Toplum, saldırgan davranışlara izin vermeyeceği için, kişi bu davranışını ya bastırma yoluna gidecek ya da toplumun kabul edeceği bir şekilde ortaya koyacaktır. Sporsal faaliyetler bu yollardan birisidir. Kişi özdeşleştiği takımın oyuncusuyla saldırganlık içgüdüsünü tatmin etme yolunu seçebilir (Cengiz 2004).

1.4.5. Edilgen Saldırganlık

Edilgen saldırganlıkta amaç, karşısındaki kişinin öfkesini ve kızgınlığını kazanmadan, saldırganlık duygusunun tatmin edilmesidir. Burada, karşısındakini soyut olarak değil ama somut olarak incitme veya yaralama arzusu baskındır. Edilgen saldırganlık pasif bir davranış şekli olduğu için, burada sürekli mücadeleden kaçma durumu söz konusudur. Diğer insanlara hoş görünmek için istediği davranışın gösterilmemesi olarak da tanımlanabilir. Saldırganlık; pasif-bağımlı, pasif-saldırgan ve saldırgan olmak üzere üç çeşittir. Pasif-bağımlı kişiler, bir çocuğun erişkin bir kimseye bağımlı olması durumu gibidir. Başkalarının onlara hükmetmesini isterler. Pasif-saldırgan kişi, öfke duygusunu, verilen bir işi geciktirme, suratını asma, inat etme gibi yollarla ortaya koyar. Saldırgan kişi ise, öfke duygusu ile dolup taşmaktadır. Bu durum içindeki öfke ve düşmanlığı dışarıya vurmasına sebep olur. Dışarı vurumla beraber öfke ve sinir krizleri, saldırgan davranışlarla beraber ortaya çıkar (Cengiz 2004).

Yine Cengiz'e göre; saldırganlık, sadece spor konusunda değil, diğer toplumsal ilişkilerde de söz konusudur. Bir spor takımı taraftarından tutun da aile içi şiddete kadar her konuda görülebilen saldırganlık, çalışmanın amacındaki önemi artırmaktadır.

1.5. Sporda Şiddet ve Saldırganlık

Sporda saldırganlık bir organizmaya zarar vermek üzere yapılan davranış türüdür diye tanımlanır. Sporda saldırgan davranışlar kişiden ziyade müsabakanın sonucuna etki etmek amacıyla yapılır. Yani sporcu ya da ilgili kişiler, saldırgan davranışlarla, gözdağı vererek, korkutarak sonucu lehine çevirmeye çalışırlar. Bu da spor müsabakalarında rakibe kaba kuvvet bulanarak karşılaşmanın sonucunu kendi lehine çevirme anlamında sporda şiddeti doğurur (Öztürk 1996).

Spor oyunla yarışmayı birleştiren, bedensel yetenekleri daha fazla olduğu için kazananları ödüllendiren, üst düzey oyun, mücadele ve ağır kas çalışması gerektirdiği için sürekli yoğun çabayı zorunlu kılan bir uğraştır. Sporda amaç; zevk, boş zaman değerlendirmek ve üstünlüğü kabul ettirmek olduğu kadar, günümüzde para kazanmak ve geçimini sağlamak olmuştur. İnsan başarma güdüsüne sahip bir varlıktır. Çevresine, doğaya kısaca dünyaya hükmetmek insanın özünde var olan bir güdüdür. Eğer bu güdü doğru yöne kanalize edilmezse şiddet ve saldırganlık ortaya çıkar (Pulur 2001).

Saldırganlık ve şiddet konusunda ailede ve toplumda saldırganlıkla ilgili değer yargılarının, saldırganlığa karşı gösterilen tutumların önemi de unutulmamalıdır. Küçük yaşlardan başlayarak saldırganlığı ve şiddeti öğrenen çocuklar genellikle bu tür davranışları yaşam boyu sürdürürler (Doğan 2005).

İnsanlık tarihi boyunca ve günümüzde birçok toplumda ve de toplumumuzda, erkeklerin düzenleyici, lider, koruyucu, kahraman, mert, savaşçı, yiğit, yetkili, yönetici gibi niteliklerle anılması, kadınlardan daha güçlü ve saygın olarak kabul edilmesi saldırgan davranışlar ve şiddet eylemlerine ilişkin hatalı, kötü örnekler oluşturmuştur. Bu örnekler babadan oğula, nesilden nesile geçerek toplumda saldırgan davranışların ve şiddet eylemlerinin artmasına yayılmasına yol açmıştır. Çocuğun ve gencin eğitiminde ve yetişmesinde, anne babanın, öğretmenin, yakın ve uzak çevrenin, toplumun, baskıya, korkutmaya, yıldırmaya, dayağa, suçlamaya dayalı saldırgan davranış örneklerini kullanması, genç kuşakların benzer davranışları benimsemesine ve davranış haline getirmesine yol açar. Din, mezhep, tarikat, politika, spor ve hayatın oluşturduğu alt kültürlerin, kimliği belirlemek, gücünü göstermek, birliğini, beraberliğini korumak, karşılaştığı

engelleri aşmak, sorunları çözmek, tuttuğu takımı başarılı yapabilmek amacıyla saldırgan davranışlar ve şiddet eylemlerine başvurması toplumsal öğrenmenin olumsuz, kötü örmeklerini oluşturur. Bu örneklerin artmasında insanların duygu düşünce, görüş, din, mezhep, politik tercihler, spordaki farklı tercihler gibi tutumlarını sömüren yöneticiler, siyasetçiler, liderler ve spor adamları önemli rol oynarlar (Köknel 1996).

Sporda saldırganlık ve şiddet olaylarında kitle psikolojisinin rolü büyüktür. Tek başına hiçbir kötülüğü yapamayan kişi, kitle içindeyken her şeyi yapacak bir güçte olduğunu hisseder ve önüne gelen her engeli kolayca tahrip eder, yakar, yıkar (Doğan ve Moralı 1996).

Saha içinde olan şiddet seyircileri de etkilemektedir. Bununla birlikte, spor şemsiyesi altında sosyal normlar ve kanunların kabul edilirliği söz konusudur. Bu bağlam da, yeni bir yapılanma olmalı ve kanunlar değiştirilip bir otoriteye bağlanmalıdır. Bu şiddet illegaldir ve şiddet kesinlikle kabul edilemez. Spordaki şiddet ve saldırganlık yasal olmamakla birlikte, kişisel saldırganlık göz ardı edilemez bir gerçektir. Gerçek şudur ki, spor kesinlikle bir zevktir, memnun edici ve eğlenceli bir kazanımdır (Russell, 1993).

Sporda saldırgan davranışlar ve şiddeti sadece taraftarlar değil, sporun içinde bulunan sporcu, yönetici, hakem, amigo, medya vb. faktörler de teşvik etmektedir.

Örneğin, maçlardan önce, kulüp başkanı ya da sözcüleri karşı kulübe ve taraftarlarına yönelik sözlü saldırı ve kışkırtıcı davranışları, maç sırasında taraftarların gösteri ve tezahüratları, oyuncuların sert davranışları, amigoların kışkırtmaları, bilerek bilmeyerek hakemlerin hatalı sanılan kararları, tartışmalı durumlar, spor yazar ve yorumcularının taraflı, kırıcı, yanlış ve sert yorumları özellikle özel televizyon kanallarının reyting uğruna federasyonu, hakemleri, kulüpleri suçlayan yayınları sporda saldırgan davranışları ve şiddet eylemlerine açık davetiye çıkartmaktadır (Köknel 1996).

Sporda şiddetin temel nedenleri arasında şunları gösterebiliriz;

- Şiddet halinin müsabaka anında otomatik olarak kendini göstermesi, sporcunun gösterdiği agresifliğin seyirciyi etkilemesi,

- Rakiplerin birbirlerine karşı kurduğu üstünlük durumunda yenilen veya kaybeden takımın sporcuları ve seyircilerin psikolojik olarak çöküntü yaşaması ve bunu şiddet olarak dışa vurması

- Fanatiklerin takımları kaybedince kendilerini kaybetmeleri ve aşırı bir reaksiyon göstermeleri (Wann 2005).

Koçlar, menajerler, sporcular, medya, yöneticiler spordaki şiddette yer almaktadır. Spordaki şiddet ve saldırganlıkta bunların hepsinin etkisi vardır. Bu şiddet ve saldırganlık kontrol edilmelidir. Sporcular saldırganlık konularındaki davranışlarda birbirlerine yardımcı olmalıdırlar. Değişen kurallar, spordaki cezalar ve değişimler spordaki şiddeti değiştirmektedir. Sporcular bunun sorumluluğunu hissetmek zorundadırlar (Tenenbaum ve ark 1997).

Aslında spor hayatın dışında öncelikle kutsal bir faaliyet değildir. Spor toplumun yansımasıdır. Toplumun özellikleri spor kurumuna da aynen yansır. Eğer toplumda yoksulluk, cahillik, etnik ve dini ayrılıklar varsa, spor müsabakalarında arzu edilmeyen görüntüleri yaşamak kaçınılmaz olur. Politikacı, iş adamı ve yöneticiler her ne pahasına olarsa olsun zafer isterlerse oyuncu ve antrenörler bu tür baskılara dayanamazlar ve başarı için her yolu denemek zorunluluğu hissederler. Sporun topluma yansıttığı stres spor için mazeret değildir.

Sporun orijinal amacı doğrultusunda, okul sporları eğitim değerleriyle geliştirilmelidir. Sportmenlik uluslar arası amaç ve ilke olmak zorundadır. Haksız rekabet, saldırganlık, şiddet sporun doğru oyunun düşmanıdır. Toplumun tüm kurumları istenilen düzeye getirilmeden spor kurumunda reform yapma mümkün değildir. Çünkü spor olgusu toplumun tüm birimleriyle ilişkilidir (Eitzen 1981).

1.6. Futbolda Şiddet ve Saldırganlık

Günümüzde çok büyük kitleleri etkisi altına alan futbol, çok ciddi sorunları da beraberinde getirmiştir. Özellikle son yıllarda gerek ülkemizde gerekse dünyada ciddi seyirci olayları yaşanmaktadır. Ulusal ve uluslararası karşılaşmalarda herhangi bir gerekçe ile pek çok problemler oluşmakta bunun sonucu ise saha içi ve dışı şiddet olayları olarak karşımıza çıkmaktadır.

Aslında spor ile şiddet yakın akrabadır (Gültekin ve ark 2000) çünkü bilindiği gibi futbol şiddeti içinde barındıran bir oyundur. Kazanma hırsını sonuna kadar gözlemleyebileceğimiz, deyim yerindeyse bir erkek oyunudur (Baldık 2002).

Futboldaki şiddetin en önemli kaynağı "iyi takım-kötü sonuç" çelişkisidir. Bireyin benlik tanımında takım sembollerinin yeri arttıkça bu çelişki büyüyecektir. Çelişkinin büyümesi baskıyı arttıracağından birey, bu çelişkiyi çözebilmek için uygun yükleme kaynaklarına yönelecektir.

Bu nedenle futbolda şiddet; kişinin, bilinçli ve kasıtlı bir şekilde sosyal çevresine psikolojik veya fiziki olarak zarar vermeye yönelik bir davranışta ise, kişide, saldırı davranışı göstermeye yönelik olan ve nispeten süreklilik özelliği taşıyan bir eğilimi anlatır. Gole giden rakibe yapılan faulü de, her defasında saldırı olarak nitelendirmek doğru olmaz. Hiçbir müdahalede bulunmadan rakibin kazanmasına fırsat vermek, spordaki rekabet şartları altında, rakibin kendi amacına ulaşmasını engelleyen ve kurallar içerisinde kalan davranışları, saldırganlıktan ayırmak gerekir (Karagözoğlu ve Ay 1997).

Başarıyı hedefleyen takımlarda, başarısızlık anında meydana gelen hayal kırıklığı, kaygı ve stres taraftar ve sporcuların centilmenlik dışı eğilimlerini de artırmaktadır. Taraftarların sporcuları şiddete davet eden tezahüratları ile sporcuların seyirci psikolojisini doğrudan etkileyen davranışları, saldırgan bir kimliğe bürünmelerine neden olmaktadır. Örneğin; yönetim ve medya tarafından çok başarılı olacağı şekilde koşullandırılan ve başarısız olan takımın taraftarları için her başarısız sonuç, inanç kaybı ve düş kırıklığına uğramış bir taraftarın takımına tepkisi kaçınılmaz olacaktır. Özellikle taraftar gruplarının içindeki gençler ve duygusal ve bilişsel gelişimi yetersiz, kültür düzeyi düşük olan yetişkinler henüz sosyalleşmedikleri için saldırganlık eğilimlerini denetleyemeyip, ekip başlarını da taklit ederek saldırgan tutum ve davranışları güçlene bilmektedir. Genç taraftarların gruplarla bu tarz ilişkileri devam ettikçe saldırgan davranışta bulunmaları, bulundukları ortama bağlıdır. Taraftar gruplarına dahil olan kişilerin olmayan kişilere göre daha saldırgan oldukları gözlenmektedir. Günümüz futbolunda insanların, hayatın her alanında olduğu gibi, kazanma ve kaybetme mantığı içerisinde yetiştirilmeleri, futbolda; 'kazanmanın her şey olduğu' ve "kazanmak için her yolun geçerli olduğu" anlayışını hakim kılmaktadır. Bu anlayışla, şiddet ve fair-play'in anlam ve önemi konusunda eğitim eksikliği ve yeterli sağduyunun sağlanamayışı, başarıya giden yolda her türlü girişimi (şike,

doping, şiddet v.b) doğal saymaktadır. Sportif müsabakaların (özellikle futbol) üstlendiği misyonlardan biriside müsabakalar kullanılarak kişi veya toplumların kendilerini ifade ettikleri, seslerini duyura bildikleri, kızgınlıklarını veya sevinçlerini çatışmaya dönüştürdükleri alanlar olmasıdır (Cengiz 2004).

Bu çatışmalarda görünür neden bir gol, bir tezahürat şekli, maç çıkışı bir gerginlik olurken bunların gerisinde uluslararası çekişmeler, din, mezhep farklılıkları, yöresel problemler ve çekişmelerde olabilmektedir. Neticede kitle hareketi halini alan olaylar insanlık tarihinde önemli bir yer tutmaktadır (Erkal ve ark 1998).

1.7. Futbolda Şiddet ve Saldırganlığı Ortaya Çıkaran Faktörler

1.7.1. Kitle İletişim Araçları

İnsanların gerek yakın, gerekse uzak çevrelerinde olup bitenler hakkında bilgi almaları gelişmiş ve uzmanlaşmış araçlarla sağlanmaktadır. Teknolojik gücün simgesi haline gelen ve geniş halk kitlelerini haberleşme ağıyla birbirine bağlayan bu araçlara kitle iletişim araçları denir (Adıgüzel 1999).

İletişimin bazı tekniklerle, belirli bir teknoloji uygulanarak çoğaltılıp, güçlendirilerek, çok sayıda kişiyi etkileyecek biçime getirilmesine kitle iletişimi, bu iş için kullanılan araçlara da kitle iletişim araçları veya medya denmektedir (Yetim 2000).

Bilindiği gibi kitle iletişim araçları;

- Yazılı Basın (Gazeteler, dergiler),

- Sinema ve tiyatro,

- Radyo ve televizyon olmak üzere üç ana grupta toplanabilir (Acet 2001).

Kitle İletişim Araçlarının Temel Fonksiyonları

- Haber ve bilgi sağlama,

- Sosyalleştirme,

- Motivasyon,

- Tartışma ortamı hazırlama,

- Eğitim,

- Kültürün gelişimine katkı,

- Eğlendirme,

- Bütünleştirme.

Kitle iletişim araçlarının, bu fonksiyonlarını iyi yönde kullandıkları zaman insanlığa çok faydalı olacağı, olumsuz yönde kullandıkları zaman da toplumu kötü yönden etkileyeceği bir gerçektir. Kitle iletişim araçları çeşitli konudaki enformasyonla insanlar üzerinde etkili olabilmektedir. Bilgi edinmek ve özellikle de boş zamanları değerlendirmek üzere kitle iletişim araçlarına yönelen insanlar, yoğun bir yönlendirme ile karşı karşıya kalabilmektedir.

Eğitim, kültür, spor, coğrafya, ekonomik durum veya diğer faktörlerin etkisiyle çoğu kez alternatifsiz bir rekraktif araç olan kitle iletişim araçları, insanlar üzerindeki etkisini daha da arttırabilmektedir. Tiraj için futbol yazarları köşelerinde ve futbol manşetlerinde insanların örf, adet, gelenek ve değerlerine, ırk veya toplumun aleyhine, o toplumun değerlerine ters düşen veya şiddet fanatizmin sosyolojik boyutunu ortaya çıkarmaktadır. Yine aynı açıdan bakıldığında futbol yazarlarının köşelerinde ve futbol manşetlerinde bütünüyle fanatizm psikolojisi içerisinde bulunan insanların tuttuğu takım aleyhinde, rakip takımı destekler nitelikte, hakemler, futbolcular, teknik direktörler ve kulüp yöneticileri aleyhinde, bu insanların ruh hallerini olumsuz etkileyecek yazılar yazdıkları takdirde yine bu insanlar olumsuz olarak etkilenmekteler ve fanatizme yönlenmektedirler. Bu da futbolda fanatizmin psikolojik boyutunu ortaya çıkarmaktadır (Çolakoğlu 2000).

Konumuz itibariyle televizyonun çocuklar ve yetişkinler üzerindeki olumsuz etkilerine baktığımızda; bazı televizyon kanallarında, bazı gazetelerde gösterilen vahşet görüntüleri ve

verilen şiddet haberleri çocukları ve gençleri tesiri altına alarak, onlara kötü örnek olmaktadır. En yumuşak toplumlarda bile hınç artımı, nefret ve şiddetin körüklenmesi insanları dengesiz davranışlara sürükleyebilmektedir.

Çocuklar sadece TV seyrederek şiddete yönelmezler, TV seyrederek iyi ve kötü insanlar haline gelmezler. Aileleri, içinde yaşadıkları toplum, arkadaş çevreleri, gittikleri okullar ve yaşadıkları tecrübeler bu konuda çok daha etkili faktörlerdir. Çocuklar şu şekilde şiddete yönelebilirler.

A- anne ve baba çocuğun psikolojik ihtiyaçlarını yerine getirmez ve çocukta nefret, öfke, şiddet duygularını uyandırırlarsa,

B- çocukların şiddete başvuran anne babalarını taklit etmeleriyle,

C- anne baba çocuğun göstereceği şiddet hareketlerine – örneğin bir başka çocuğu dövmesine – karşı çıkmadıkları sürece,

D- genel olarak çocuklar şiddet duygularını boşaltma olanağı bulamadıkları zaman.

Çocukların bu yollardan şiddete yönelmesi engellenebildiği sürece, tek başına TV programlarından korkmak için bir neden yoktur.

Şiddet genelde; düşük eğitim ve gelir seviyesinde, muhakeme gücü gelişmemiş fert ve toplumlarda daha çok yaygındır. Bu haliyle de çocuklar ve gençler, daha kolay bir şeklide şiddet bağımlısı olabilmektedir.

Futbol günden güne büyüyen bir rantla başlı başına bir endüstriyel alan haline gelince, kazanmak, ekonomik olarak da kazanmak anlamına gelmeye başladı. Bu endüstriyel çerçevede geniş bir role ve büyük güce sahip olan medya kızışmış bir ortamda işlerini daha kolay yürüteceği için sporun doğasında var olan rekabeti ön plana çıkarıp alabildiğine körüklemesi, kışkırtıcı yayınlarla insanları fanatik birer taraftar olmaya yönlendirmesi, bir anlamda küfrün, saldırganlığın, tetikçisi olması, bununla da yetinmeyip olaylara karışanları yine tiraj ve reyting malzemesi olarak kullanması seyircilerin saldırganlığa yönlenmesinde etkili olabilmektedir (Turam 1996).

Medya özellikle televizyon şiddet görüntüleri gösterip spora zara vermektedir. Bununla birlikte televizyon görüntüleri ve şiddet komplike bir durumdur ve basitte olsa şiddeti etkilemektedir (Bryant ve Zilman 1983).

Televizyonların spor yorumcuları, gazetelerinde spor yazarları seçiminde kıstaslara uymamaları (gazetecilik ve yorumculuk adına hiçbir eğitim almayanlara, yazarlık ve yorumculuğu hobi ve ikinci iş olarak yapanlara program yaptırması gazetelerde yazı yazdırması) seyirci saldırganlığı üzerinde etkili olmaktadır.

Green, (1990) televizyon seyircileri ve saldırganlık arasında bir bağlantı olduğunu savunmaktadır ve bu konu hakkında panel düzenleyip metodik yaklaşımlarla medyanın spordaki şiddeti etkilediğini belirtmiştir.

1.7.2. Hakemler

Hakemin sözcük anlamı, futbol oyununu yöneten sorumludur. O halde hakem kendisine verilen yetkilerle bir yargı görevi üstlenerek müsabakanın kuralları içinde oynanması, aksi davranışların da cezalandırılması ile görevlendirilen kişidir. Hakemlik futbolun en önemli yanını oluşturmaktadır. Hakem; seyirci, futbolcu ve rakip takımlar arasında köprü görevi görmekte, bir yandan da oyunun önceden belirlenmiş kurallar çerçevesinde değerlendirilmesini yapmaktadır. Günümüzde çağdaş hakem; futboldaki değişimleri izleyen, FİFA ve Merkez Hakem Kurulu talimatlarını takip edip uygulayan, hızlı ve tempolu oyunun getirdiği fiziksel ve zihinsel yeteneklere sahip, futbolla ilgili yayınlanan yayınları takip eden, hakemlik kurumunun prensiplerine saygılı, arkadaşlarına ışık tutan, kendine güvenen, mütevazı, bilgili, görgülü ve kültürlü bir portre çizen kişi olarak tanımlanmıştır (Epak 1999).

Hakemliğin bir meslek ve ihtisas dalı biçiminde kabul edilmemesi, spor dallarıyla uzak-yakın ilişkisi olmayan kişilerin hakemliğe talip olması, asli hakem seviyesine geldikten sonra mesleğiyle ilgili gelişmeleri izlememeleri sebebiyle, idari ve hatta hukuki birçok hataların doğması önlenememektedir. Müsabakalarda çıkan olaylardan doğan sorumluluk, iyi eğitilmemiş sporcu, idareci ve taraftar kitlesine ait olduğu kadar bilgili, soğukkanlı ve mesleğinin ayrıntılarını bilmeyen hakemlere de aittir (Keten 1993).

Müsabaka öncesi ve sonrası hakemler hakkında futbolcu, antrenör ve yöneticilerin verdiği olumsuz demeçler hakemler üzerinde bir baskı yaratmaktadır. Ayrıca televizyonlarda yorum yapan eski hakem ve futbolcuların, spor yorumcularının zaman zaman hakarete varan suçlayıcı söylevleri hakemlerin hatalı kararlar vermesine neden olabilmekte ve hakemleri hedef haline getirebilmektedir.

Unutulmamalıdır ki futbol bir hatalar oyunudur ve hakemlerde bu oyunun bir parçasıdır. Nasıl ki yöneticiler yanlış yönetim uygulamaları yapıp, antrenörler yanlış taktik verip, yanlış takım sahaya sürüp, futbolcular özel hayatlarına dikkat etmeyip, kaleciler tutabilecekleri topu konsantre eksikliğinden tutamayıp takımın başarısızlığında büyük rol sahibi oluyorlarsa hakemlerinde hata yapabileceğini unutup onları hemen suçlu ilan etmek yanlıştır.

Hakemlerin vermiş olduğu hatalı kararların futbolun bir parçası olduğunu kabullenmeden hakemlerin taraflı ve suçlu ilan edilmesi, futbolda yaşanan şiddet olaylarının sorumlusu oldukları yönündeki görüşü hakim kılmaktadır. Yapılan bilimsel çalışmalar bu görüşü destekler niteliktedir. Özmaden ve Yıldıran'ın, yapmış oldukları araştırmada seyirci saldırganlığı üzerinde - çok etkili- olan birinci etken olarak %56.4 oranı ile "hakem" görülmektedir (Özmaden ve Yıldıran 2003).

Acet'in, İstanbul ilinde tarafsız seyirciler üzerinde uyguladığı anket sonucunda, müsabaka sırasında tahrik unsurlarının büyük bir çoğunluğunun (%82) hakemlerin yanlış yönetimlerinden kaynaklandığı belirtilmiştir (Acet 2001).

1.7.3. Kulüp Yöneticileri

Günümüz futbolunda hızlı gelişme ve değişmelerle beraber kulüplerin görevleri klasik fonksiyonlarının yanında, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda da yayılarak artmaktadır. Kulüp görevlerindeki bu artış yeni görevlerle yeni örgütlenmeleri getirirken, kulübün kapsamını da genişletmektedir. Kulüplerin yönetimi de böylesi bir öneme sahiptir ve önceden belirlenmiş olan amaçları gerçekleştirmek için bir takım faaliyetleri insan gücüyle ve insanlarla birlikte yürütmek anlamına gelen yönetim, en genel ifadesiyle rasyonel bir eylem olarak tanımlanmaktadır (Sert 2000).

Yönetici, bir örgütün hedeflerini gerçekleştirirken, örgütün en etkili ve en yeterli biçimde işlemesini sağlayabilen akıllı, bilgili, tecrübeli ve liderlik vasıflarından yararlanılan kişidir. Futbol günümüzde bir endüstri konumuna geldiğinden dolayı maddi açıdan zengin olan kulüpler şirketleşerek, faklı iş kollarında da faaliyet gösterip güçlenmektedirler bu değişimde yukarıda yaptığımız tanıma uygun olan yöneticilerin çok büyük rolü vardır. Zengin kulüpler; yıldız futbolcuları transfer ederek taraftarlarına güzel futbol izletmeleri yanında ülke futbolunun gelişmesine de katkı sağlamış olurlar. Ayrıca yaptıkları tesis ve ulaşımı kolay, taraftarların maç öncesi ve sonrası sıra beklemeden giriş çıkış yapabilecekleri, rahat maç izleyebilecekleri stat yaparak hem taraftarlarına hizmet etmiş olurlar hem de taraftarların saldırgan hareketler göstermesine neden olan bazı unsurları da ortadan kaldırmış olurlar (Yetim 2000).

Kulübün amaçlarına ulaşmasında en önemli rolü oynayan yönetici, kendi ahlaki davranış kurallarını geçerli ilke ve standartlara göre biçimlendirmelidir. Yapılan bazı çalışmalarda kendi seyircileri ve rakip takım seyircilerinin kulüp yöneticilerinin verdiği demeçler ve yaptıkları açıklamalardan etkilendikleri sonucu ortaya çıkmıştır. Rona'nın; Ankara, İstanbul, İzmir, Trabzon illerinde oynanan müsabakalarda şiddet olaylarına karışmış ve polis kayıtlarına geçmiş seyirciler üzerinde yapmış olduğu çalışmada, araştırmaya katılan seyircilerin (%56,3)'ü, kulüp başkan ve yöneticilerinin rakip takım aleyhine vermiş olduğu demeçlerden etkilendiği yönünde görüş bildirmiştir. Bu demeçlerden kısmen etkilenenlerin oranı ise %36,7'dir (Rona 2003).

1.7.4. Rakip Takım Seyircileri

Bugün seyirci ve seyircilerin davranışları, bunların kişilik özellikleri bir tartışma konusu halini almıştır. Özel izlenimlerden, bilimsel çalışmalara kadar dile getirilmekte olan bu konu etrafındaki fikirler, değişik olmakla beraber, genel eğilim şudur ki, son yıllarda tribünler birer problem arenası halini almış, seyircilerin ve taraftarların davranışlarında istenmedik yönde değişiklikler olmuştur (Yüksel ve ark 1998).

Her iki seyirci grubunun zorlayıcı yöntemleri, uzlaşmacı yöntemlerden daha etkin gördüklerinden seyircide gerilim ortamına zemin hazırlanmaktadır. Gruplar arası yarışma toplumsal kimliğin ön plana çıkmasının bir sonucudur ve ilişkilerin kişiler arası düzeyden gruplar arası düzeye geçmesinden kaynaklanmaktadır. Karşıt grupların seyirci azlığı ya da çokluğu bakımından eşit olmadığı durumda güçsüz olan tarafların saldırılma beklentisi yüksek olmaktadır. Ama saldırı istekleri düşüktür. Güçlü gruplarda ise saldırı isteği yüksek ve saldırılma beklentisi düşük olmaktadır (Hortaçsu 1998).

Seyirci, sürekli olarak tezahürat yapıp destekleyen seyirci ise, bu, ev sahibi takımın, örneğin, futbolda top çalma, kafa toplarında hâkimiyet gibi fonksiyonlarını kolaylaştırırken rakip takımınkini zorlaştırır. Yani oyun içinde kendi takım oyuncularının rahat bir oyun sergilemesine yardımcı olurken, rakip takım oyuncularının konsantrasyonlarını olumsuz yönde etkilerler. Ayrıca tezahüratın fazla olması, yüksek desibelli ses anlamına gelir ki bunun da saldırgan davranışları kolaylaştırdığı bilinmektedir.

Seyirciler rakip seyircilerin, kendi şahıslarına, takımlarına, kendi antrenör ve futbolcularına karşı yaptıkları çirkin ve küfürlü tezahüratlardan etkilenmekte ve saldırgan davranışlara başvurmaktadırlar (çirkin ve küfürlü tezahürat, yabacı madde atma vb.), rakip seyircilerin saldırgan davranışları saha içindede kalmayıp saha dışına da taşmaktadır. Seyirciler birbirlerine taşlı, sopalı, bıçaklı ve silahlı saldırılarda bulunup ağır hasarlar vermekte ve ne yazık ki bu kavgaların sonu ölümlerle bile sonuçlanmaktadır (Kuru 2000).

1.7.5. Antrenörler

Antrenörler sadece, sporcuyu müsabakaya hazırlayan, kazanmak için bir disiplin geliştiren bilgi, yetenek ve tecrübelerini sporculara aktaran, kurallar ve taktikler hakkında sporcuları bilgilendiren ve psikolojik, teknik-taktik, kuvvet, dayanıklılık, sürat olarak sporcuların performansını yükselten kişi değildir. Antrenörün sadece takım veya sporcuyla ilgili görevleri yoktur. Onun ayrıca sosyal, kültürel, toplumsal sorumluluk ve görevleri bulunmaktadır.

Antrenör, öncelikle bir insandır. Diğer insanlarla ve sporcularla ilişkilerinde insanlaşma değeri üretme bilincine sahip, bir öğretmen, yöneticidir. Ama sporun baskın, asimilasyon ürettiği reel spor sisteminde antrenörün işlevi değişmiştir. Sporun, özellikle de futbolun işe dönüştürüldükten sonra profesyonel meslek uğraşısına dönüşmesi, antrenörlüğün de profesyonelleşmesine neden olmuştur. Kulübün hedeflerine ulaşmasında önemli etkenlerden biri olan antrenörlerin, kulüpleriyle olan sözleşmelerinin devamlılığı mutlak başarıya endeksli olması, her maçın mutlaka kazanılması beklentisi, oyunculardaolduğu kadar antrenörler üzerinde de baskı oluşmasına neden olmaktadır. Bu baskı zaman zaman oyun mantalitesi ve karakteriyle örtüşmeyen davranışları sergilemelerine neden olmaktadır (Kuru 2000).

Antrenörün bir sorumluluğu da müsabaka esnasında seyircilere karşıdır. Antrenörün seyircilere karşı olan sorumluluğu büyük önem taşımaktadır. Nedeni ise müsabaka esnasında ve müsabakadan sonra kullanacağı ifadeler ve hareketler seyirciler üzerinde etkili olmaktadır.

Deplasmanda veya kendi sahasında da böyledir. Antrenörün sorumsuzca hareketleri, sadece kazanmak için davranması olumsuz etkilere neden olmaktadır. Bu nedenle antrenörlerin

de iyi bir eğitimden geçmeleri gerekmektedir.

Antrenörün eğitimli, değişik kültürlerle yaşamayı bilen, iletişimi kuvvetli, vücut dilini iyi bilen, karizmatik bir lider yetisine sahip olması aranılan özellikler olarak kabul edilir. Bunların yanında takımı her yönden (fiziki, psikolojik, vb) maça en iyi hazırlama,sahaya en iyi takımı sürebilme, zamanında oyuncu değişikliği yapabilme, oyunu okuyabilme ve oyun içi taktikleri değiştirebilme vb. özelliklere sahip olması yine antrenörde aranılan özelliklerdir. Bu özelliklere sahip olmayan antrenörler kendi seyircileri tarafından saldırgan davranışlarla karşılaşabilirler (Acet 2001).

1.7.6. Futbolcular

Seyirci saldırganlığını artıran nedenlerden biride futbolculardır. Sporcuların saha içinde itişip kakışmaları, ağız dalaşında bulunmaları, birbirlerine kasıtlı sert fauller ve fena hareketler yapmaları, hakem kararlarına aşırı derecede itiraz etmeleri, seyircileri tahrik edecek el kol ve mimik hareketler yapmaları, sahada beklenen performansı verememeleri, önemli olarak değerlendirilen maçlarda bir varlık gösterememeleri, geçmiş sezonlarda kendi takımlarında oynayan oyuncunun rakip olarak sahaya çıkması, rakip oyuncunun hakemi aldatmaya yönelik ve vakit geçirmeye yönelik yaptığı hareketler gibi örnekler seyirci saldırganlığı üzerinde etkili olan sebeplerdir. Küçük bir ayrıntıymış gibi görülen takımların futbolcu forma renkleri, izleyenler tarafından saldırgan bir ipucu olarak algılanabilmektedir. Seyircilerin siyah renk forma giyen takımlara karşı daha olumsuz davranımlarda bulundukları belirlenmiştir (Kuru 2000).

Ayrıca özdeşleşmenin de seyirci saldırganlığında etkili olduğu söylenebilir. Yüksek düzeyde özdeşleşme yaşayan bireylerin özdeşleşme yaptıkları kaynağa yapılan saldırılarda çok şiddetli tepkiler gösterebileceklerini vurgulamıştır (Gill 1986).

1.7.7. Güvenlik Güçleri

Güven (emniyet), bir güzel benzetme ile ‘yakalanabilecek en ürkek kuş olup, bir kere uçarsa, bir daha yakalanmaz’ şeklinde tanımlanmaktadır. Güvenlik kuvvetlerinin spor

müsabakalarındaki tutumu; yukarıda belirtilen nedenin yanı sıra polisin hareket, tedbir ve tepkilerini müsabakadaki seyirci taşkınlıklarının seyirdeki rolü yönüyle de önemlidir.

Özellikle Türkiye'deki futbol stadyumlarındaki saldırgan davranışların ve bunun verdiği zararların en aza indirgenmesi çalışmalarına polisin getireceği katkılar, polisin halkın güven, destek ve sempatisini toplamasındaki başarısı gibi bir çok açıdan son derece önemlidir. Spor müsabakaları güvenlik içerisinde yapılabilmesi için kolluk kuvvetleri tarafından önlemler alınmaktadır. İçişleri bakanlığının Valiliklere göndermiş olduğu "Sportif Karşılaşmalarda Alınacak Tedbirler" konulu genelge doğrultusunda İl Emniyet Müdürlükleri tarafından tedbirler alınmaktadır. Alınacak tedbirler İl Spor Güvenlik Kurulu'nda görüşülerek planlanmaktadır. Stadyum içi ve çevresinde trafik ve kamu düzeninin sağlanmasıyla görevli güvenlik güçlerinin, müsabaka sırası ve sonrası tribün ve stadyum çevresinin boşaltılması, sözlü ve fiili saldırı veya taşkınlık yapan veya grupların gözaltına alınma esnasında güvenlik güçlerinin zaman zaman zor kullandıklarına tanık olunmaktadır. Taraftarların güvenliğinden sorumlu olan polisin, güvenlik için şiddet uygulaması eleştiri konusudur. Taraftarlarla yaşanan bu sorun baskı ve şiddet için uygun bir zemin yaratabilmektedir. Taraftarların polislere öfkeyle cevap vermesi şiddet boyutlarının yükselmesine sebep olmaktadır. Polis'in zor kullanmasına öfkelenen seyirci tek olduğu zaman saldırgan hareketler yapmaktan çekinebilirken, grup olduğu zaman kızgınlığını sözlü veya fiili eylemlere dönüştürebilir. Güvenlik güçleriyle bu olayların yaşanmasında eğitimsiz ve olay çıkarma yanlısı taraftarlarında rolü büyüktür. Yapılan bazı çalışmalarda futbol seyircilerinin güvenlik güçlerinden daha fazla hoşgörü bekledikleri sonucu ortaya çıkmıştır (Fındıklı 2000).

1.7.8. Futbol Federasyonu

Federasyonlar bir üst birlik olarak yeterli sayıda dernek veya tüzel kişilere haiz kuruluşların bir araya gelmesiyle oluşturulur. Spor federasyonlarını da spor kulüpleri oluşturmaktadır (Genç 1998). Spor federasyonları, kendi spor dallarını yurt içinde ve yurt dışında yapılan her türlü müsabaka, toplantı, kamp, seminer gibi faaliyetlerin sevk ve idaresinden sorumludur. Her spor federasyonu bünyesindeki sporcuların eğitiminde ve yetiştirilmesinde

gerekli olan, antrenörlerin yetiştirilmesini sağlar, hakemlik kursları düzenler. Başarılı ve başarıya aday sporcular için kamplar, gelişim kursları düzenler (Demirci 1986).

Futbol gerek halkın ilgi alanı olarak gerekse faaliyette olan kulübünün çokluğu ile diğer dallardan ayrılmaktadır. Futbol federasyonu, futbolun içindeki olguların hemen hemen hepsinden sorumludur.

Düzgün bir işlerlikle devamını sağlayabilmesi için de cezai müeyyideleri mevcuttur. Bunlar, ihtar, yarışmadan men, hak mahrumiyeti, seyircisiz oynatma, saha kapatma, para cezası, tescil iptali ve küme düşürme şeklinde icra edilmektedir (Çakmak 1999).

Federasyonun birçok sorumluluğu olduğu gibi aksayan yönleri de vardır. Çoğu zaman politikayla iç içe görevlerini sürdürmeleri, başkanlık seçimlerindeki sorunlar, ceza uygulamaları, hakem atamaları vb. olaylar ister istemez seyircilerin tepkisini çekmiştir. Seyircilerin üzerinde oluşan bu güvensizlik ortamı ile futbolun baş merkezi olarak adlandırılan Futbol Federasyonuna karşı, seyirci saldırganlıkları artmış ve federasyon seyircilerin saldırganlık sebeplerinden biri olarak yerini almıştır (Kılıç 2003).

1.8. Spor Müsabakalarında Şiddet Ve Düzensizliğe Yol Açan Eylemlerin 5149 Sayılı Kanun Işığında Değerlendirilmesi

Bu bölümde, öncelikle 5149 sayılı kanunda düzenlenen şiddet ve düzensizliğe ilişkin hukuka aykırı eylemlerin neler olduğu gösterilerek, söz konusu eylemler hakkında uygulanacak yaptırımlar ele alınacaktır.

5149 sayılı kanunun 26. maddesinde; bu kanunda belirlenen eylemlerden dolayı futbol branşında spor kulüplerine verilecek cezalarla ilgili olarak 17.06.1992 tarihli ve 3813 sayılı TFF kanunun hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir. Bu nedenle; futbol branşındaki spor kulüpleri hakkında uygulanacak hükümlerin hangileri olduğu ayrı bir bölümde ortaya konulacaktır.

1.8.1. 5149 Sayılı kanunda düzenlenen

Kanuna aykırı eylemler

5149 sayılı kanunun "spor müsabakalarında şiddet ve düzensizliğe ilişkin fiiller" başlığını taşıyan üçüncü bölümünde kanuna aykırı çeşitli eylemler düzenlenmiştir. Aşağıda bu eylemler sırasıyla belirtilecektir.

1. Yasak madde ve cisimlerin satılması, kullanılması ve taşınması

Spor alanlarında;

1 Her türlü silah, kesici veya delici alet, sis bombası, ses bombası veya maytap gibi patlayıcı, parlayıcı, yanıcı, yakıcı maddeler ile

2 Taş, metal gibi fırlatılabilecek veya yaralayıcı sert cisim veya tehlike arz edebilecek veya

3 Müsabaka düzeni bozabilecek diğer maddeler ile

4 Alkollü içecekler ve

5 Çevreyi kirletecek nitelikte konfeti ve benzeri cisimler

bulundurulamaz ve satılamaz (Resmi Gazete 2004, 5149 sayılı kanun madde 11 fıkra I).

Söz konusu madde ve cisimlerin spor müsabakalarının yapıldığı alanlara ve bu alanlarda kapalı mekanlara sokulması, saklanması ve bu alanlar içerisinde taşınması veya kullanılması yasaktır (Madde 11 fıkra II).

2. Spor ahlakına aykırı ve ayrımcılığa yönelik mahiyette afiş veya pankartların asılması

Kanunun yasak fiiller başlığını taşıyan 17. maddesinin II. F. sına göre "spor ahlakına aykırı, tahrik edici, aşağılayıcı, dil, din, ırk, mezhep, cinsiyet, etnik veya siyasi ayrımcılığa yönelik mahiyette afiş veya pankartların müsabaka alanına veya yakın çevresine asılması yasaktır.

3. Çirkin ve kötü tezahürat

Müsabakanın yapılacağı yerde veya yakın çevresindeki yollarda, meydanlarda, caddelerde veya benzeri yerlerde, toplu taşıma araçlarında, umuma açık diğer mekanlarda ferdi veya toplu olarak takımlar ile taraftarlarını, kulüp başkan ve yöneticilerini, antrenör ve sporcularını, hakemleri ve federasyon yöneticilerini, müsabakada görev yapan diğer kişileri, söz veya hareketlerle aşağılayıcı, tahrik ve taciz edici kötü söz niteliğinde slogan atılması ve çirkin tezahüratta bulunulması yasaktır (Madde 12).

4. Spor ahlakına aykırı ve ayrımcılığa yönelik söz sarf edilmesi

Kanun koyucu, kanunun 12. maddesinde düzenlediği çirkin ve kötü tezahüratın dışında, yasak fiiller başlığını taşıyan, 17. maddesinin II. fıkrasında, "spor ahlakına aykırı, tahrik edici, aşağılayıcı, dil, din, ırk, mezhep, cinsiyet, etnik veya siyasi ayrımcılığa yönelik söz sarf edilmesini" yasaklamıştır.

5. Görevliler dışında kalan kişilerin spor alanına girmesi

5149 sayılı kanunun "yasak fiiller" başlığını taşıyan 17. maddesinin I. fıkrasında, "müsabaka için seyircilerin alınmaya başlanmasından, müsabaka sonrası seyircinin tamamen tahliyesine kadar geçecek sürede ulusal veya uluslar arası federasyonların öngördüğü görevli kişiler dışında kalan kişilerin ve seyircilerin her ne şekilde olursa olsun müsabaka alanına girmesinin yasak" olduğu açıkça belirtilmiştir.

6. Usulsüz bilet satışı

5149 sayılı kanunun 14. maddesinde bilet satışına ilişkin esaslar düzenlenmiştir. Söz konusu hükme göre, "spor müsabakalarının yapıldığı alanlar çevresinde bilet satışı için ayrılmış yerlerle ilgili federasyon veya kulüp tarafından uygun görülen yerler ve görevliler dışında bilet satışı yapılamaz" (Madde 14 fikra I).

"Spor müsabakalarında her ne surette olursa olsun toplu veya organize biçimde rayiç bedelin altında veya üstünde, müsabaka biletinin temini, dağıtımı, bilette yazılı bedelin üstünde satılması ve kapasitenin üstünde seyirci alınması veya bu yerlere biletsiz seyirci kabul edilmesi yasaktır" (Madde 14 fikra II).

7. Yasak beyan ve demeçler

Yasak beyan ve demeçler konusunu düzenleyen kanunun 15. maddesine göre, "spor kulübü başkan ve yöneticileri, idari ve teknik personeli veya sporcuları ile spor kulüplerinin taraftarlarınca kurulan derneklerin başkan ve yönetim kurulu üyeleri ve taraftar temsilcileri yazılı veya görsel medyaya, kendi taraftarlarını kışkırtıcı, hakemleri, rakiplerini veya taraftarlarını tahrik edici veya aşağılayıcı şekilde beyan veya demeç veremezler".

8. Yayın yasağı

5149 sayılı kanunun 16. maddesine göre, "spor müsabakalarını canlı olarak yayınlayan yayın kuruluşu ile diğer yazılı ve görsel yayın kuruluşları bu kanunun amacına aykırı nitelikteki afiş, pankart, söz, fiil ve davranışları yayınlayamaz. Canlı yayın halinde vuku bulan yasak söz, fiil ve davranışlar, haber amaçlı da olsa birden fazla yayınlanamaz" (Madde 16 fikra I).

"Basın ve yayın organları, söz, yazı ve davranışlarla, spor kulüplerini, taraftarlarını, spor

adamlarını şiddete, kulüpler arası husumete veya suça teşvik edici eylem ve davranışlarda bulunamaz, eleştiri amacı dışında yorum veya haber yayınlayamaz" (Madde 16 fikra II).

Kanuna aykırı eylemlerde bulunanlar hakkında uygulanacak usul

Mahallin emniyet birimleri, 5149 sayılı kanun kapsamında konusu suç teşkil eden eylemleri ve bu eylemleri gerçekleştiren failleri tespit ederek, suçun nevine göre adli veya idari mercilere bildirir (Resmi Gazete 2004, 5149 sayılı kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelik madde 7 Bent o).

Buna göre 5149 sayılı kanuna aykırı eylemlerde bulunanların tabi olacakları usul;

1. Bu kanunun kapsamında uygulanacak yaptırımlar açısından,
2. Kanun kapsamında suç teşkil eden eylemlerin takibi ve yargılaması açısından,
3. Verilen cezaları takiben ilgili kişiler hakkında uygulanan işlemlerin hangileri olduğu, ilgili kişinin Türk vatandaşı yada yabancı uyruklu olmasına göre ayrı ayrı belirtilecektir.

1. 5149 sayılı kanun kapsamında uygulanacak yaptırımlar açısından

5149 sayılı kanunun tedbirler başlıklı 19. madde hükmü ile cezaların uygulanması başlıklı 28. madde hükmü incelendiğinde bu kanun kapsamında uygulanan yaptırımların idari para cezası ile idari tedbir olduğu görülmektedir. Ancak idari tedbir uygulamasının üç türde olabileceği görülmektedir;

Bunlardan ikisi spor alanında "anında" uygulanacak tedbirler olduğu halde, üçüncüsü, eylemin işlenmesinden sonra bir inceleme sonucunda verilmekte ve idari para cezasının verildiği usul ile aynı usule tabi bulunmaktadır. Bu nedenle 5149 sayılı kanun kapsamında uygulanan yaptırımları, tedbirler ve idari para cezası şeklinde bir ayrım içinde incelemek yerine, bunların uygulanmasında uygulanan usulden hareketle yapılacak bir tasnif içinde ele alınmaları daha uygun görülmüştür.

Buna göre aşağıda sırasıyla, anında uygulanan yaptırımlar ile inceleme sonucunda karar

üzerine uygulanan yaptırımlar üzerinde durulacaktır.

a. Anında uygulanan yaptırımlar

5149 sayılı kanunun üçüncü bölümünde belirtilen yasaklara uymayanlar hakkında anında uygulanan yaptırımlar spor alanında icra edilen tedbirler şeklinde karşımıza çıkmaktadır.

Ancak burada ikili bir ayrım yapılması gerekir:

a.a. Spor alanına girişte uygulanan tedbirler

Açıkça anlaşılabilecek şekilde alkollü veya keyif verici madde kullanan kişiler müsabaka alanına alınmazlar (Madde 19 fıkra III). Bu maddeden de anlaşıldığı üzere müsabakanın yapılacağı gün ve saatte müsabaka alanı ve çevresinde alkollü ve keyif verici madde kullanan kişiler belirlendikleri takdirde madde gereğince anında bir yaptırımla karşılaşmaktalar ve müsabaka alanına alınmamaktadırlar.

a.b. Spor alanın içinde uygulanan tedbirler

Özel güvenlik personeli, spor alanında 5149 sayılı kanunda belirtilen yasak fiilleri işlediğini tespit ettiği kişileri müsabaka güvenlik amirine bildirir (Resmi Gazete 2004, 5149 sayılı kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelik madde 10 Bent h).

Müsabaka güvenlik amiri de, özel güvenlik personelinin olaylara müdahalede yetersiz kaldığı durumlarda ve gerekli gördüğü hallerde saha içi ve tribün güvenliğini sağlamak amacı ile olayların meydana geldiği alanlara genel kolluk güçlerinin müdahale etmesini sağlar (Madde 6 Bent b).

5149 sayılı kanunun üçüncü bölümünde yasaklanmış bir eylem, müsabaka alanının seyirciye ayrılmış yerlerinde gerçekleştirilmiş ise söz konusu eylemde bulunmuş kişi yada kişiler şartlar müsait olduğu takdirde yetkililer veya güvenlik güçlerince müsabaka alanı dışına çıkarılır ve haklarında yasal işlem başlatılır. (Madde 19 fıkra I).

Söz konusu kişilerin dışarıya çıkarılmasına karar verme yetkisi müsabaka güvenlik amirine aittir (Resmi Gazete 2004, 5149 sayılı kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelik madde 6 Bent d).

Müsabaka güvenlik amirinin talimatı ile saha içi veya tribün güvenliğini sağlamak amacı ile olayların meydana geldiği alana müdahale eden genel kolluk güçleri, olay çıkaran kişileri müsabaka alanı dışına çıkarır (Madde 7 Bent e).

Buna karşılık yasaklara uymayan kişi veya taraftar gruplarının anında müsabaka alanı dışına çıkartılmaları, mevcut şartlar ve kamu düzeni mülahazaları ile uygun bulunmadığı takdirde, durum, müsabaka güvenlik amiri tarafından her türlü kamera, fotoğraf makinesi gibi teknik araçlarla tespit ettirilir ve tanıkla veya diğer belgelerle delillendirilerek ilgililer hakkında yasal işlem yapılır (Madde 6 Bent d).

b. İnceleme sonucunda alınan kararlar üzerine uygulanan yaptırımlar

Burada, 5149 sayılı kanunun 28. maddesinin I. fıkrasında düzenlenen idari para cezası ile spor müsabakalarını seyirden men cezası şeklinde uygulanan idari tedbir söz konusudur.

b.a. Spor müsabakalarını seyirden men kararı

Spor müsabakalarını seyirden men kararı, 5149 sayılı kanuna aykırı eylemlerde bulunanlar hakkında spor güvenlik kurulunun re'sen veya kendisine gelen ihbar ve şikayetler üzerine yapacağı inceleme sonucunda, mahallin en büyük mülki idari amirinin kararıyla verilir (Madde 28 fıkra I, Yönetmelik madde 5 fıkra II Bent e).

5149 sayılı kanunun 28. maddesinin I fıkra hükmünde sadece "tedbirlerden" söz edilmişse de, bu madde kapsamında kast edilen tedbirlerin, aynı maddenin fıkra II hükmü ile "ceza hükümleri" başlığını taşıyan dördüncü bölüm hükümlerinden, "spor müsabakalarını seyirden men cezası" olduğu anlaşılmaktadır. Zira kanundaki tedbirler başlığını taşıyan 19. madde hükmünde düzenlenmiş olan "müsabaka alanı dışına çıkartma" ile "müsabaka alanına almama" anında uygulanan tedbirlerdir.

Elbette "müsabaka alanı dışına çıkartma" tedbirinin uygulanmasını müteakip başlatılan

yasal işlemler sürecinde, spor güvenlik kurulunun incelemesi sonucunda ilgili hakkında mahallin en büyük mülki amiri tarafından spor müsabakalarını seyirden men kararı verilebilmesi mümkündür.

Öte yandan, müsabaka alanı dışına çıkartma tedbirinin uygulanmasına sebep olan eylem suç teşkil ediyorsa bu takdirde eylemin takibi ve yargılaması farklı olacaktır.

Spor müsabakalarını seyirden men kararı ile ilgilinin, spor alanlarına seyirci yada başka bir sıfatla girmesi yasaklanır. Bu kişi, seyirden men kararının kendisine yazılı olarak tebliğ edilmesini müteakip spor alanlarına giremez (Madde 18 fıkra II).

Hakkında idari makamlar veya yargı mercilerince müsabakalara giriş yasağı verilenler, müsabakanın başlamasından iki saat önce bulunduğu yerin karakoluna giderek müsabaka süresince burada bulunmak zorundadır (Madde 18 fıkra III). Bu yükümlülüğü yerine getirmeyen veya yasaklı olmasına rağmen spor alanlarına girenlere üç aydan bir yıla kadar hapis cezası verilir (Madde 18 fıkra III).

b.b. İdari para cezası

İdari para cezası, 5149 sayılı kanuna aykırı eylemlerde bulunanlar hakkında spor güvenlik kurulunun re'sen veya kendisine gelen ihbar ve şikayetler üzerine yapacağı inceleme sonucunda, mahallin en büyük mülki idari amirinin kararıyla verilir (Madde 28 fıkra I, Yönetmelik madde 5 fıkra II Bent e).

5149 sayılı kanunda yazılı olan idari para cezalarına dair kararlar ilgililere 11.2.1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edilir. Bu cezalara karşı, tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içinde idare mahkemesine itiraz edilebilir. İtiraz cezanın yerine getirilmesini durdurmaz. İtiraz üzerine verilen kararlar kesindir. İtiraz, zaruret görülmeyen hallerde evrak üzerinde inceleme yapılarak en kısa sürede sonuçlandırılır. İdari para cezaları, 21.7.1953 tarihli 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil olunur (Madde 28 fıkra II).

5149 sayılı kanunun 29. maddesinin II. fıkrasında, bu kanunda yer alan para cezalarının artırılmasında 765 sayılı Türk Ceza Kanununun ek 2. maddesinin hükümleri uygulanacağı belirtilmiştir. Ancak 765 sayılı Türk Ceza Kanunu, 26.9.2004 ve 5237 sayılı yeni Türk Ceza Kanunu **(**2004**)** ile 1 Haziran 2005 tarihi itibari ile yürürlükten kalkmıştır.

Şu halde; 1 Haziran 2005 tarihi itibari ile 5149 sayılı kanun kapsamında hükmedilecek para cezaları hakkında, 5237 sayılı yeni Türk Ceza kanununun "adli para cezası" başlığını taşıyan 52 madde hükmü uygulanacaktır.

2. 5149 sayılı kanun kapsamında konusu suç teşkil eden eylemlerin takibi ve yargılaması açısından

5149 sayılı kanunun 18. maddesinin IV. fıkrasında konusu suç teşkil eden eylemlerin failleri hakkında ilgili kanunların hükümleri saklı tutulmuştur.

3. Verilen cezaları takiben uygulanacak işlemler

a. Türk vatandaşları hakkında

5149 sayılı kanunda belirtilen yasaklara uymayan kişilerin kimlik bilgileri, müsabakanın veya eylemin yapıldığı mahallin emniyet birimlerince fotoğraflı olarak kaydedilir ve bu kayıtlardaki kişiler takibe alınır (Madde 28 fıkra III, Yönetmelik madde 7 Bent g).

Emniyet birimleri, ayrıca, bu kişilerle ilgili gerekli işlemlerin yapılmasını sağlamak üzere bu kişilerin mensubu bulundukları dernek veya kulübe bilgi verir (Yönetmelik madde 7 Bent g).

b. Yabancı uyruklu kişiler hakkında

5149 sayılı kanunun "yasak filler" başlığını taşıyan 17. maddesinin III. Fıkrasına göre, yukarıda yazılı yasaklara aykırı davranan yabancı uyruklu kişiler sınır dışı edilir ve mensubu oldukları ülkenin diplomatik temsilciliklerine bilgi verilir.

Kanuna aykırı eylemlerde bulunanlar hakkında uygulanan yaptırımlar

5149 sayılı kanunun "ceza hükümleri" başlığını taşıyan dördüncü bölümünde kanuna aykırı eylemlerde bulunan kişiler hakkında uygulanacak yaptırımlar düzenlenmiştir.

Aşağıda sırasıyla bunlara yer verilecektir.

1. Spor müsabakalarında yasak madde ve cisimleri taşımak ve kullanmak

5149 sayılı kanunun 11. maddesinde sayılan maddeleri ve cisimleri taşıyanlar ve kullananlar hakkında, kanunun 18. maddesinde farklı yaptırımlar öngörülmüştür.

Ancak işaret edilmesi gerekir ki uygulanacak yaptırımı gösteren 18. maddenin başlığında yasak maddeleri taşımaktan söz edildiği halde madde hükmünde söz konusu yasak maddelerin spor alanlarına sokulması ibaresine yer verilmiştir. Ayrıca eylemi düzenleyen kanunun 11. maddesinde yasak maddelerin spor alanlarında satılmaları da yasak olduğu açıkça belirtilmiş iken söz konusu eylemlerde bulananlar hakkında bir yaptırım öngörülmemiştir. Daha sade bir ifade ile taşıyan yada kullananlar hakkında bir yaptırım öngörülürken söz konusu yasak maddelerin satımında yer alan kişi yada kişiler hakkında her hangi yaptırım söz konusu değildir.

5149 sayılı kanunun 18. maddesinde düzenlenen yaptırımlar şu şekildedir:

a. Spor müsabakalarının yapıldığı kapalı veya açık alanlara 11. maddede sayılan yasak maddeleri sokan kişiler hakkında,

Fiil daha ağı bir cezayı gerektiren bir suç oluşturmadığı takdirde:

1 Üç aydan bir yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.

2 Altı aydan bir yıla kadar müsabakaları seyirden men edilir

3 Dört ay süreyle spor müsabakalarını seyirden men ve Bin Türk Lirası (1000 TL).

Tekerrür halinde;

1 Sekiz ay süreyle spor müsabakalarını seyirden men cezası ile ,

2 İki Bin Beş Yüz Türk Lirası (2500 TL) idari para cezası uygulanır (Madde 18 fıkra I).

b. Spor müsabakalarının yapıldığı kapalı veya açık alanlarda 11. maddede sayılan maddeleri kullanan kişiler hakkında,

1 Altı ay süreyle spor müsabakalarını seyirden men cezası ile,

2 Bin Beş Yüz Türk Lirası (1500 TL) idari para cezası uygulanır.

Tekerrür halinde;

1 Bir yıl süre ile spor müsabakalarını seyirden men cezası ile,

2 Üç Bin Türk Lirası (3000 TL) idari para cezası uygulanır (Madde 18 fıkra I).

2. Spor ahlakına aykırı ve ayrımcılığa yönelik söz sarf edilmesi

Ferdi veya toplu olarak çirkin veya kötü tezahüratta bulunulması kanunun 12. maddesinde yasaklanmıştır. Ancak kanunun 4. bölümünde "kötü ve çirkin tezahürat" başlığı altında bu yasağa aykırı davranış hakkında bir yaptırımın düzenlenmemiş olduğu görülmektedir. Yukarıda, kanuna aykırı eylemlerle ilgili kısımda "spor ahlakına aykırı ve ayrımcılığa yönelik söz sarf edilmesi" başlıklı paragrafta kanunun 17. maddesinin II. fıkra hükmünde 12. maddede gösterilen nitelikteki sözlere ilaveten ayrımcılık ifade eden sözlerinde yasaklandığını belirtmiştik. Söz konusu hükümde gösterilen yasaklara uymayanlar hakkındaki yaptırım ise, "yasaklara uymama" başlığını taşıyan 23. maddenin II fıkrasında düzenlenmiştir.

Şu halde, kanunun 12. maddesinde belirtilen nitelikteki sözler de dahil olmak üzere her türlü ayrımcılığa yönelik söz sarf edenler hakkında kanunun 23. maddesinin II. fıkra hükmü uygulanacaktır.

Buna göre;

Spor ahlakına aykırı, tahrik edici, aşağılayıcı, dil, din, mezhep, ırk, cinsiyet, etnik ve siyasi ayrımcılığa yönelik söz sarf eden kişiler hakkında,

1 Bin Türk Lirası (1000 TL) idari para cezası

Tekerrür halinde ise

2 İki Bin Türk Lirası (2000 TL) idari para cezası uygulanır (Madde 23 fıkra II).

Eylemde bulunan bir kulübün veya bir taraftar derneği mensubu ise, eylemin tekrarı halinde ilgilinin mensubu olduğu kulüp veya dernek hakkında da Üç Bin Türk Lirası (3000 TL) idari para cezası verilir (Madde 23 fıkra II).

3. Spor ahlakına aykırı ve ayrımcılığa yönelik mahiyette afiş veya pankartların asılması

Spor ahlaklına aykırı, tahrik edici aşağılayıcı, dil, din, mezhep, ırk, cinsiyet, etnik ve siyasi ayrımcılığa yönelik mahiyette afiş veya pankartları müsabaka alanına veya yakın çevresine asan kişiler hakkında,

3 Bin Türk Lirası (1000) idari para cezası,

Tekerrür halinde ise,

4 İki Bin Türk Lirası (2000 TL) idari para cezası uygulanır (Madde 23 fıkra II).

Eylemde buluna bir kulüp veya bir taraftar derneği mensubu ise, eylemin tekrarı halinde ilgilinin mensubu olduğu kulüp veya dernek hakkında da Üç Bin Türk Lirası (3000 TL) idari para cezası uygulanır (Madde 23 fıkra II).

4. Usulsüz bilet satma

Usulsüz bilet satışına ilişkin yaptırımı düzenleyen kanunun 20. maddesine göre,

Diğer kanunlardaki hükümler saklı kalmak kaydıyla

i. 14. maddede öngörülen yasaklara uymayanlar ile,

ii. Sahte, kullanılmış, tahrif edilmiş veya benzer şekilde hazırlanmış olan müsabaka biletlerini satan veya satılmasına aracılık edenler,

iii. Bu biletleri basan veya satışa hazırlayan kimseler,

Hakkında

1. Altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ve

1. Beş Bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. (Madde 20 fikra I).

i. Seyir alanlarına kapasitesinden fazla bilet satışı yapılması veya

ii. Bilette yazılı olan fiyatın üstünde bilet satışı yapılması halinde

İlgili kulübe,

 Müsabakaya ait toplam seyirci hasılatının (bu müsabakaya isabet eden kombine bilet satışı dahil) % 25'i oranında idari para cezası verilir (Madde 20 fikra II).

 Kapasitenin üstünde seyirci alınması sebebi ile oluşan izdiham nedeni ile herhangi bir ölüm veya toplu yaralanma vuku bulması halinde bu idari para cezası % 50 oranında uygulanır (Madde 20 fikra II).

5. Yasak beyan ve demeç verme

Yasak beyan ve demeç verilmesi durumunda uygulanacak yaptırım kanunun 21. maddesinde düzenlenmiştir.

Buna göre,

 Diğer kanunlardaki hükümler saklı kalmak kaydı ile ve

 İlgililerin bağlı olduğu federasyonun tabi olduğu mevzuata göre verilecek disiplin cezaları dışında,

a. 15. maddeye aykırı biçimde beyanat veren teknik personel ve sporculara,

- Beş Bin Türk Lirasından (5000 TL) Elli Bin Liraya (50000 TL) kadar idari para cezası verilir (Madde 21 fikra I).

b. Diğerleri için ise,

1 İlk seferde üç aydan altı aya kadar spor müsabakalarını seyirden men cezası ve

2 Beş Bin Türk Lirasından (5000 TL) Otuz Bin Liraya (30000) kadar idari para cezası ve

Ve tekerrür halinde,

2 Altı aydan bir yıla kadar spor müsabakalarını seyirden men cezası ile birlikte,

3 On Bin Türk Lirasından (10000 TL) Elli Bin Türk Lirasına (50000 TL) kadar idari para cezası verilir (Madde 21 fikra I).

5149 sayılı kanun hükümlerine aykırı faaliyette bulunduğu tespit edilen dernekler hakkında 4.11.2004 tarihli ve 5253 sayılı dernekler kanunu hükümlerine göre yasal işlem yapılır (Madde 21 fıkra II).

6. Yayın yasağı

Yayın yasağına uymamanın cezası kanunun 22. maddesinde düzenlenmiştir.

a. Kanunun 22. maddesinin I. fıkra hükmün göre,

5149 sayılı kanunun 16. maddesine aykırı davranan;

1 Görsel yayın kuruluşları hakkında 13.4.1994 tarihli ve 3984 sayılı radyo ve televizyon kuruluş ve yayınları hakkında kanun,

2 Basın mensupları hakkında da 09.06.2004 tarihli ve 5187 sayılı basın kanunu hükümleri saklı tutulmuştur.

b. 22. maddenin II fıkra hükmünde ise;

16. maddesinde yazılı eylemlerde bulunan

1 Gerçek kişilere her yayın için On Bin Türk Lirası (10000 TL)

2 Tüzel kişilere ise Elli Bin Türk Lirası (50000 TL) idari para cezası verilmesi öngörülmüştür.

7. Görevliler dışında kalan kişilerin spor alanına girmesi

5149 sayılı kanunun 17. maddesinin I fıkra hükmündeki yasağa aykırı davranan kişilere,

1 Beş Yüz Türk Lirasından (500 TL), Bin Türk Lirasına kadar (1000) idari para cezası,

Tekerrür halinde,

2 İki Bin Türk Lirası (2000 TL) idari para cezası verilir (Madde 23 fıkra I).

8. Spor alanlarının zarara uğraması

5149 sayılı kanunun 24. maddesinde spor alanlarının zarara uğraması halinde uygulanacak yaptırım düzenlenmiştir.

24. madde hükümlerine göre;

Bulundukları eylemlerle müsabakanın yapıldığı spor alanının zarara uğramasına sebebiyet veren kişiler hakkında;

3 Altı ay spor müsabakalarını seyirden men cezası ile,

4 Bin Türk Lirası (1000 TL) idari para cezası

Tekerrür halinde

1 Bir yıl süre ile spor müsabakalarını seyirden men ve

2 İki Bin Türk Lirası (2000 TL) idari para cezası uygulanır (Madde 24 fıkra I).

Spor kulüpleri, müsabakanın yapıldığı spor alanının zarara uğramaması için her türlü önlemi almakla yükümlü olup, meydana gelen gerçek zararlar, zarara sebebiyet veren taraftarların mensubu bulundukları kulüpten tazmin edilir. Ayrıca zarar kadar idari para cezası da verilir (Madde 24 fıkra II).

Kanunda da belirtildiği üzere burada spor kulüplerine objektif bir sorumluluk yüklenmiştir.

9. Şiddet olaylarının meydana gelmesi halinde spor kulüplerinin sorumluğu

5149 sayılı kanunun 25. maddesinde, kulüplerin meydana gelen şiddet olaylarından dolayı objektif sorumluluğu öngörülmüştür.

Söz konusu düzenlemeye göre, kulüplerin müsabaka yaptıkları spor alanlarında şiddet olaylarının meydana gelmesi nedeniyle, bağlı bulundukları federasyon tarafından kulübe verilen cezadan ayrı olarak ilgili kulübe, o kulübün bir önceki sezon elde ettiği toplam seyirci hasılatının % 2'si oranında idari para cezası verilir. Yeni kurulan kulüplere verilecek idari para cezası bir sonraki sezon tahsil edilir.

1.8.2. Futbol Branşında Spor Kulüpleri Hakkında Uygulanacak Kurallar

Bu bölümde öncelikli olarak konunun genel olarak ele alındıktan sonra futbol branşında spor kulüpleri hakkında verilmesi söz konusu olan cezalar irdelenecektir.

Cezaların irdelenmesini takiben 5149 sayılı kanunda düzenlenen eylemlerden dolayı futbol branşında spor kulüpleri hakkında uygulanacak yaptırımları gösterebilmek için, 5149 sayılı kanunda kulüplerle ilgili olarak belirlenen eylemleri düzenleyen TFF talimatlarındaki hükümler ele alınacaktır. Daha sonra ise futbol disiplin cezalarının verilmesinde uygulanan usul açıklanacak ve örnek kararlara yer verilecektir.

Genel olarak

5149 sayılı kanunun "istisna" başlığını taşıyan 26. maddesinde, bu kanunda belirlenen fiillerden dolayı futbol branşında spor kulüplerine verilmesi öngörülen cezalarla ilgili olarak 17.6.1992 tarihli ve 3813 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 25. maddesi uygulanır, denilmiştir.

TFF kanunun 25. maddesi şu şekildedir;

Futbol müsabaka ve çalışmalarında kulüpler ve kişilerce disiplin ve sportmenliğe aykırı fiiller ve bunlara uygulanacak müeyyideler, milli ve milletlerarası teamüllere uygun olarak federasyon yönetim kurulu tarafından hazırlanacak esaslarla tespit edilir. Belirlenecek fiillere uygulanacak cezalar ihtar, yarışmadan men, hak mahrumiyeti, yarışmayı seyircisiz oynama, saha kapatma, para cezası, tescil iptali, puan indirme ve küme düşürmedir. Uygulanacak para cezası beş Yüz Milyon Türk Lirasını geçmez, bu miktar her yıl 213 sayılı vergi usul kanunu uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerleme oranında artırılır.

TFF kanunu uyarınca verilen disiplin cezaları

TFF kanunun 25. maddesini II. fıkrasında gösterilen cezalar 12.11.2008 tarihinde yürürlüğe giren yeni Futbol Disiplin Talimatı' nın cezalar başlığını taşıyan ikinci bölümde açıklanmıştır. Nitekim FDT'nin 18. maddesinde, bu talimata göre belirlenen disiplin suçlarına uygulanacak disiplin cezalarının hangileri olduğu TFF kanunun 25. maddesinin II. fıkrasındaki hükme uygun olarak tespit edilmiştir. 18. madde hükmüne göre disiplin cezaları, ihtar, para cezası müsabakadan men, hak mahrumiyeti, saha kapatma, müsabakayı seyircisiz oynama, puan indirme, küme düşürme ve tescil iptali cezalarından ibarettir.

a. İhtar cezası

İhtar cezası FDT'nin 19. maddesinde açıklanmıştır. Buna göre, ihtar cezası, ilgililerin yazılı olarak uyarılmasıdır.

b. Para cezası

Para cezası, profesyonel futbol ile ilgili olarak, disiplin ihlalinde bulunan kişi veya kuruluşlara ceza olarak takdir edilen meblağın federasyona ödenmesidir (Türkiye Futbol Federasyonu futbol disiplin talimatı 2008, madde 20 bent A). Uygulanacak para cezası 3813 sayılı TFF kanunun 25. maddesinde belirtilen miktarı geçemez (Madde 20 bent B). Kulüpler kendi takımlarının futbolcularına, yöneticilerine yada görevlilerine uygulanan para cezalarından müteselsilen sorumludur. Failin kulüple ilişkisinin sona ermesi kulübün müteselsil sorumluluğunu ortadan kaldırmaz (Madde 20 bent C).

c. Müsabakadan men cezası

Müsabakadan men cezası, kulübün, futbolcunun veya diğer kişilerin resmi müsabakalara katılmaktan men edilmesidir (Madde 21).

d. Hak mahrumiyeti cezası

Hak mahrumiyeti cezası, kişinin futbol müsabakalarına iştirak etmekten, hakemlik, temsilcili, gözlemcilik, saha komiserliği yapmaktan, federasyon veya kulüp yöneticisi, idari ve teknik görevlisi olarak müsabakalarda görev almaktan, kulüp mensubu olarak TFF tüzel kişiliği ile resmi ilişkide bulunmaktan, müsabakalarda resmi sıfatla faaliyette bulunmaktan ve stadyumların protokol tribünleri ile akreditasyon sistemine dahil yerlerine girmekten men edilmesidir (Madde 22).

e. Saha kapatma cezası

Saha kapatma cezası, kulübün resmi müsabakasını mutad sahasından başka bir sahada oynamasına mahkum edilmesidir (Madde 23).

f. Seyircisiz oynama cezası

Müsabakayı seyircisiz oynama cezası, kulübün resmi müsabakasını mutad sahasında seyircisiz oynamaya mahkum edilmesidir (Madde 24).

g. Puan indirme cezası

Kulübün mevcut yada ileride kazanacağı puanlarının bir kısmının TFF yönetim kurulu tarafından indirilmesidir (Madde 25).

h. Küme düşürme cezası

Kulübün, TFF yönetim kurulu tarafından bir alt lige düşürülmeye mahkum edilmesidir (Madde 26).

j. Tescil iptali cezası

Kulübün, TFF yönetim kurulu tarafından sicil kaydının iptal edilerek futbol faaliyetlerinin dışında bırakılmaya mahkum edilmesidir (Madde 27).

k. İkame ve ilave cezalar

Disiplin ihlalinin özelliklerine göre, öngörülen cezanın yerine yada ona ilaveten ihtar veya para cezası verilebilir (Madde 28 bent A).

Ancak futbolcu ve diğer gerçek kişilere verilen ihtar, müsabakadan men ve hak mahrumiyeti cezaları, para cezasına dönüştürülemez (Madde 28 bent B).

AFDK ve İl disiplin kurulları para cezası yerine somut olayın şartlarını ve hakkaniyeti dikkate alarak başka bir ceza ikame etmekle yükümlüdür (Madde 28 bent C).

1.8.3. 5149 Sayılı Kanunda Spor Kulüpleri Hakkında Belirlenen Eylemleri Düzenleyen TFF Talimatlarındaki Hükümler

5149 sayılı kanunda spor kulüpleri hakkında bir yaptırım uygulanmasını gerektiren eylemler şunlardır;

1 Usulsüz bilet satma,

2 Yasak beyan ve demeç verme,

3 Spor ahlakına aykırı ve ayrımcılığa yönelik söz sarf edilmesi,

4 Spor alanlarının zarara uğraması,

5 Şiddet olaylarının vuku bulması.

Söz konusu eylemler hakkında uygulanacak hükümler, TFF kanunun 25. maddesinin I. fıkra hükmü doğrultusunda TFF yönetim kurulu tarafından çıkartılan talimatlarda belirlenmiştir.

İlgili hükümler şöyledir;

Usulsüz bilet satma

TFF 2008-2009 sezonu Türkiye Profesyonel Lig müsabakaları statüsünün, stadyum, tribün düzenlemesi ve organizasyon, güvenlik basın şiddet ve taşkınlık başlığını taşıyan 20. maddesindeki hükme göre, stadyumlarda, sağlık ve güvenlik, tribün düzenlemesi ve organizasyon, şiddet ve düzensizliğin önlenmesi ile ilgili tüm düzenlemeleri yapma görevi ev sahibi kulübe aittir. Burada ifade edilen düzenleme, 5149 sayılı kanunun 4. maddesinin I. fıkra hükmünde ortaya konulan ilkeyi tekrarlamaktadır.

Türkiye profesyonel lig müsabakaları statüsünün 20. maddesinin B bendinde tribün düzenlemesi ve organizasyonuna dair hükümler bulunmaktadır.

Söz konusu madde 20 bent B, paragraf 5 hükmünde bilet satışı düzenlenmiştir. Buna göre, tüm tribünlere, (VIP ve localar dahil olmak üzere) biletle girilir.

Müsabakaların yapıldığı alanlar çevresinde bilet satışı için ayrılmış yerler ile federasyon veya kulüp tarafından uygun görülen yerler ve görevliler dışındaki kişilerce bilet satışı yapılamaz. Müsabakalarda her ne surette olursa olsun toplu veya organize biçimde rayiç bedelin altında veya üstünde, müsabaka biletinin temini, dağıtımı, bilette yazılı bedelin üstünde satılması ve kapasitenin üstünde seyircinin alınması veya bu yerlere biletsiz seyirci kabul edilmesi yasaktır (Türkiye Futbol Federasyonu Türkiye profesyonel lig müsabakaları statüsü 2008, madde 20 bent B).

Yine 20. maddenin bent B paragraf 10. hükmünde, ev sahibi kulüp müsabakayı yapacağı stadyuma oturma yeri kadar seyirci almak ve alınacak seyirci miktarı kadar bilet basımını temin etmek zorundadır.

Yine aynı maddenin bent B, paragraf 13. hükmünde, misafir seyircilere, aynı seyir kalitesindeki yerler için ev sahibi seyircilere uygulanan bilet fiyatından farklı bir bilet fiyatı uygulanamaz.

TFF 2008-2009 sezonu Türkiye Profesyonel Lig Müsabakaları Statüsünün, 20. madeninin bent B, 5. paragrafında yer alan bilet satış ve basımına ilişkin esaslara uymayan kulüpler hakkında uygulanacak yaptırım FDT'nin 35. maddesine göre belirlenecektir.

FDT'nin "Talimatlara aykırı hareket" başlıklı 35 maddesine göre, futbol ile ilgili mevzuat hükümlerini TFF düzenlemelerini, futbol oyun kurallarını ihlal eden işi veya kulüpler, bu hususta ayrı bir ceza hükmü bulunmadığı takdirde, ihtar, para, müsabakadan men, hak mahrumiyeti cezası ile cezalandırılır. Ayrıca TFF tarafından düzenlenen liglere yada kupalara katılmayan kulüpler küme düşürme cezası ile cezalandırılır.

Buna karşılık, sahte belge yada bilet düzenlenmesi yada farklı fiyat uygulanması söz konusu ise, "Sahtecilik" başlıklı FDT'nin 37. maddesinin III. fıkrasındaki hüküm uygulanacaktır.

FDT'nin 37. maddesinin III. fıkrasındaki düzenlemeye göre, stada seyirci sayısı hakkında gerçeğe aykırı belge düzenleyen, beyanda bulunan, bilet yerine herhangi bir belge ile seyirciyi stada sokan, bilet fiyatlarında rakip kulüp seyircisine farklı fiyat uygulayan veya benzeri fiillerle menfaat sağlayan kulüplere Beş Bin Türk Lirasından (5000 TL) az, İki Yüz Bin Türk Lirasından

(200000 TL) fazla olmamak kaydıyla para cezası verilir.

Yasak beyan ve demeçler

5149 sayılı kanunun 15. maddesinde taraftarı kışkırtıcı, hakemleri, rakipleri veya taraftarı tahrik edici veya aşağılayıcı şekilde beyan ve demeçler yasaklanmıştır.

Kışkırtıcı, tahrik edici veya aşağılayıcı şekilde beyanda bulunma yasağı hakkında FDT'nin hakaret başlıklı 31. maddesinin uygulanacağı anlaşılmaktadır.

Söz konusu hükme göre;

TFF veya mensuplarına, müsabaka görevlilerine, futbolculara, yöneticilere veya diğer ilgili kulüp ve kişilere, hakaret eden, söven, tehdit eden veya herhangi bir şekilde kişilik haklarına saldırıda bulunanlar, müsabakadan men veya hak mahrumiyeti cezası ile cezalandırılır (Türkiye Futbol Federasyonu futbol disiplin talimatı 2008, madde 31 fıkra I)

Yukarıda belirtilen fiillerde bulunan futbolcular ve diğer kişilere iki veya üstünde; fiillerin müsabaka görevlilerine yönelik olması halinde ise üç veya üzerinde müsabakadan men veya süreli hak mahrumiyeti cezası verilir (Madde 31 fıkra II).

Yasak beyan yada demeç yukarıda anılan 31. madde hükümlerine girmiyorsa FDT'nin "sportmenliğe aykırı hareket" başlığını taşıyan 29. maddesindeki genel hüküm uygulanacaktır.

Belirtilen hükme göre;

Sportmenliğe veya spor ahlakına aykırı hareket eden, tutum ve davranışlarıyla TFF'nin saygınlığını zedeleyen ya da futbolun değerini düşüren kişi veya kulüpler müsabakadan men, hak mahrumiyeti cezası veya para cezası ile cezalandırılır (Madde 29 fıkra I).

Sportmenliğe aykırı hareket eden futbolculara ve diğer kişilere iki veya daha fazla müsabakadan men veya süreli hak mahrumiyeti cezası verilir (Madde 29 fıkra II).

Şiddet olaylarının vuku bulması ve spor alanlarının zarara uğraması

5149 sayılı kanunun 24. maddesinin II. fıkrasında, spor alanında meydana gelen gerçek zararların, zarara sebebiyet veren taraftarların mensubu bunduğu kulüpten tazmin edileceği ifade edilmiştir.

Yine aynı kanunun 25. maddesinde ise, kulüplere müsabaka yaptıkları spor alanlarında şiddet olaylarının vuku bulması nedeni ile ceza verilmesi öngörülmüştür.

Kanunda ifade edilen iki kanun maddesine istinaden FDT'nin "sorumluluk" başlığını taşıyan 6. maddesinde de 5149 sayılı kanunda benimsenen temel esasa uygun açık bir düzenleme yer almaktadır.

Söz konusu hükme göre;

Ev sahibi kulüp, müsabakanın oynanacağı stadın ve çevresinin düzeninden ve güvenliğinden sorumludur (Madde 6 fıkra I).

Yine aynı maddenin III. fıkrasında;

Kulüpler, futbolcularının, görevlilerinin, üyelerinin ve taraftarlarının ihlallerinden dolayı objektif olarak sorumludur, hükmü ifade edilmek sureti ile 5149 sayılı kanuna uygun olarak objektif sorumluluk esası ortaya konulmaktadır.

Yine aynı maddenin II. fıkrasında da;

Kulüpler, müsabaka öncesinde, esnasında ve sonrasında meydana gelebilecek her türlü olaydan sorumlu olup müsabakanın organizasyonuna ve güvenliğine ilişkin tüm talimatlara uymakla yükümlüdür denilmiştir.

FDT'de saha olayları ise 40. maddede düzenlenmiştir. Söz konusu madde kapsamı açısından, 5149 sayılı kanunun 24. maddesinin II. fıkrası ile 25. madde hükümlerini kapsamaktadır.

Saha olaylar başlıklı FDT 40. maddeye göre;

Stadyumlarda düzen veya disiplinin ya da müsabakanın olağan akışı içinde oynanmasının veya güvenliğinin sağlanmasına ilişkin kuralları bireysel veya toplu bir biçimde ihlal eden kişiler, iki aydan iki yıla kadar müsabakalardan men veya süreli hak mahrumiyeti cezası ile cezalandırılır (Madde 40 fıkra I).

Seyircisi, mensupları, futbolcuları nedeni ile olaylardan sorumlu kulüplere, saha kapatma cezası ile müsabakayı seyircisiz oynama cezası ayrı ayrı veya birlikte verilebilir (Madde 40 fıkra II).

Profesyonel futbol faaliyetlerine ilişkin saha olaylarında, sorumlu kulüp hakkında, bu cezalar ile birlikte ayrıca para cezasına hükmedilebilir. Disiplin Kurulu, olayın ağırlığına göre, saha kapatma ve seyircisiz oynama cezasını birlikte uygulayabileceği gibi sorumlu kulüp hakkında yalnızca para cezası vermekle de yetinebilir (Madde 40 fıkra III).

Meydana gelen zarar sorumlulara tazmin ettirilir (mMdde 40 fıkra IV).

Spor ahlakına aykırı ve ayrımcılığa yönelik söz sarf edilmesi

5149 sayılı kanunun 23. maddesinin II. fıkrasında, 17. maddenin II. fıkrasına aykırı davranan, diğer bir anlatımla spor ahlakına aykırı ve ayrımcılığa yönelik söz sarf eden kişi yada kişiler, bir spor kulübünün mensubu ise, eylemin tekrarı halinde ilgili kulübün de para cezası ile cezalandırılması ifade edilmiştir.

Çirkin ve kötü tezahürat FDT'de 41. maddede düzenlenmiştir. Söz konusu hükme göre;

Stadyumlarda toplu olarak ve devamlılık arz eden şekilde, söz veya hareketlerle ya da pankart ve benzeri araçlar ile aşağılayıcı, tahrik veya taciz edici nitelikte tezahüratta bulunulması yasaktır (Madde 41 fıkra I).

Anılan yasağın ilk ihlalinde sorumlu kulübe Süper Lig için 40.000.-TL'den 80.000.-TL'ye kadar, 1. Lig için 15.000.-TL'den 30.000.-TL'ye kadar, 2. Lig için 10.000.-TL'den

20.000.-TL'ye kadar, 3. Lig için 5.000.-TL'den 10.000.-TL'ye kadar para ezası verilir (Madde 41 fıkra II).

Anılan yasağın aynı sezon içerisinde ikinci kez ihlali halinde sorumlu kulübe; Süper Lig için 80.000.-TL'den 160.000.-TL'ye kadar, 1. Lig için 30.000.-TL'den 60.000.- TL'ye kadar, 2. Lig için 20.000.-TL'den 40.000.-TL'ye kadar, 3. Lig için 10.000.- TL'den 20.000.-TL'ye kadar para cezası verilir (Madde 41 fıkra III).

Anılan yasağın aynı sezon içerisinde üçüncü kez ihlali halinde sorumlu kulübe; Süper Lig için 160.000.-TL'den 320.000.-TL'ye kadar, 1. Lig için 50.000.-TL'den 100.000.- TL'ye kadar, 2. Lig için 40.000.-TL'den 80.000.-TL'ye kadar, 3. Lig için 20.000.- TL'den 40.000.-TL'ye kadar para cezası verilir (Madde 41 fıkra IV).

Anılan yasağın aynı sezon içerisinde dördüncü kez ihlali halinde sorumlu kulübe, müsabakayı seyircisiz oynama cezası ve ikinci fıkrada öngörülen para cezalarının üst sınırı kadar para ceza verilir (Madde 41 fıkra V).

Anılan yasağın aynı sezon içerisinde beşinci kez ihlali halinde sorumlu kulübe, müsabakayı seyircisiz oynama cezası ve üçüncü fıkrada öngörülen para cezalarının üst sınırı kadar para ceza verilir (Madde 41 fıkra VI).

Anılan yasağın aynı sezon içerisinde altıncı kez ihlali halinde sorumlu kulübe; müsabakayı seyircisiz oynama cezası ve dördüncü fıkrada öngörülen para cezalarının üst sınırı kadar para cezası verilir (Madde 41 fıkra VII)

Anılan yasağın aynı sezon içerisinde yedinci kez tekrarı halinde ve takip eden her ihlalde sorumlu kulübe, iki müsabakayı seyircisiz oynama cezası ve dördüncü fıkrada öngörülen para cezalarının üst sınırı kadar para cezası verilir (Madde 41 fıkra VIII).

Bu maddede anılan fiiller yönünden lig ve kupa müsabakaları ayrı kategoride kabul edilir (Madde 41 fıkra IX).

Anılan fiiller ırkçılık içerirse sorumlu kulübe ilk ihlalde müsabakayı seyircisiz oynama cezası ve ikinci fıkrada yer alan para cezalarının üst sınırı kadar para cezası verilir; ikinci ihlalde

iki müsabakayı seyircisiz oynama ve ikinci fıkrada yer alan para cezalarının üst sınırının iki katı kadar para cezası, üçüncü ihlalde ise üç puan indirme cezası verilir (Madde 41 fıkra X).

Yukarıda anılan ihlalin önlenmesi için azami gayreti gösterdiğini ya da olayların üçüncü kişilerce kötü niyetli olarak gerçekleştirildiğini yeterli ve inandırıcı kanıtlarla ispat eden kulübe ceza verilmeyebilir (Madde 42 fıkra XI).

1.9. Futbol Disiplin Cezalarının Verilmesinde İzlenen Usul

Futbol faaliyetinde bulunan kulüp, futbolcu, hakem, antrenör, yönetici ve görevli diğer kişilerin eylemlerinden doğan disiplin ihlalleri, futbol faaliyetinin amatör yada profesyonel olmasına göre farklı disiplin kurullarınca karara bağlanır. Ve bu disiplin kurullarının kararlarına karşı itiraz yolu açıktır.

Bu bölümde öncelikli olarak disiplin yargılaması ve daha sonra ise disiplin kurulu kararlarına karşı itiraz ele alınacaktır, daha sonra ayrı bir başlık altında ülkemizdeki TFF Tahkim Kurulu, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Tahkim Kurulu ve Uluslar arası Spor Tahkim mahkemesi'ne (CAS) değinilecektir.

1.9.1. Disiplin Yargılaması

Disiplin kurulları, Amatör Futbol Disiplin Kurulu (AFDK) ve Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu (PFDK) olmak üzere iki kuruldan oluşur (Madde 50). Ayrıca TFF kanunun 17. maddesinin II. fıkrası K bendi uyarınca alt yan kuruluş olarak görev yapmak üzere, il merkezlerinde il disiplin kurulları oluşturulur, her il merkezinde oluşturulacak İl Disiplin Kurulları, Amatör İşler Kurulu'nun teklif edeceği kişiler arasından, TFF Başkanı tarafından atanacak bir başkan ve illerin sportif faaliyetlerine göre en az iki, en fazla dört üyeden oluşur. Kurullara asıl üye kadar yedek üye atanır. İl Disiplin Kurulları, TFF Başkanı'nın görevde kaldığı süre ile sınırlı olarak görev yapar (Madde 54 fıkra I).

AFDK; Türkiye birinciliğine varan futbol müsabakalarına katılan amatör kulüpler ile bu kulüplerde görevli futbolcu, teknik direktör, antrenör, yönetici ve diğer kişilerin fiillerinden doğan disiplin ihlalleri ile aynı müsabakalarda görev yapan hakem ve diğer görevlilerin disiplin ihlallerini ilk derecede karara bağlar (Madde 51 fıkra I).

PFDK; Profesyonel futbol faaliyetlerinde bulunan kulüp, futbolcu, teknik direktör, antrenör, yönetici, müsabaka görevlileri ve profesyonel futbolda görevli diğer kişilerin fiillerinden doğan disiplin ihlallerini karara bağlar (Madde 52).

İl Disiplin Kurulları; kuruldukları illerde amatör futbol faaliyetlerinde bulunan kulüp, futbolcu ve diğer kişilerin fiillerinden doğan disiplin ihlallerini birinci derecede değerlendirmek ve bu talimat hükümleri çerçevesinde gerekli kararları vermekle görevlidir (Madde 55).

Disiplin yargılaması, sevk yazısına bağlı soruşturma evrakının görevli kurula sunulmasıyla başlar (Madde 73 fıkra I).

Disiplin Kurulu, idari tedbir ve savunmayı öncelikle inceler; soruşturması başlatılan işlemleri takip eder ve eksik kalan kısımları tamamlar. Gerekli görmesi halinde rapor düzenleyenlerin yazılı ve sözlü beyanlarını tespit edebilir, ilgililerin sanık veya tanık sıfatıyla yazılı, sözlü beyanlarını alabilir. Tanıklar, tebligatı izleyen iki gün içinde yazılı beyanda bulunmak zorundadır (Madde 73 fıkra II).

Disiplin Kurulu karar verirken hakemlerin ve diğer müsabaka görevlilerinin resmi raporlarını esas alır. Bununla birlikte işitsel veya görsel kayıtlardan da yararlanabilir. Bunlar yalnızca olayın disiplin yönüyle ilgili kanıt olarak kullanılabilir (Madde 73 fıkra III).

İncelenen olayla sınırlı kalmak kaydıyla sevk edilmeyen diğer sorumlular hakkında Disiplin Kurulu doğrudan soruşturma ve yargılama yapabilir (Madde 73 fıkra IV).

Disiplin Kurulu, yargılama sırasında incelenen konu dışında başka bir ihlalin gerçekleştirildiği kanaatine varırsa, bu hususu TFF Yönetim Kurulu'na bildirmekle yükümlüdür (Madde 73 fıkra V).

Disiplin Kurulu, soruşturmanın tamamlandığı günden itibaren üç gün içinde karar verir (Madde 74 fıkra I).

Kararlar kurulun oluşumunu, tarafların isimlerini, mevcut unsurların bir özetini, yasal gerekçeleri, kararın dayandırıldığı hükümleri, alınan kararın şartlarını, itiraz yollarının bildirimini içerir (Madde 74 fıkra V).

1.9.2. Disiplin Kurulu Kararlarına İtiraz

İl disiplin kurulu kararlarına itiraz

İl Disiplin Kurulları tarafından kişilere verilen ihtar, iki veya daha az müsabakadan men cezası ile on beş gün (on beş dahil) hak mahrumiyeti cezası ve kulüplere verilen bir müsabaka için saha kapatma ya da müsabakayı seyircisiz oynama cezaları kesin olup bu ceza kararlarına itiraz edilemez (Türkiye Futbol Federasyonu futbol disiplin talimatı 2008, madde 75 fıkra I).

Yukarıdaki ceza miktarlarını aşan İl Disiplin Kurulu kararlarına, tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içinde AFDK nezdinde itiraz edilebilir (Madde 75 fıkra II).

Sürekli hak mahrumiyeti cezaları itiraz konusu yapılmasa dahi AFDK tarafından kendiliğinden incelenir (Madde 75 fıkra II).

AFDK ve PFDK kararlarına itiraz

AFDK ve PFDK tarafından verilen kararlara karşı, tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içinde, TFF Tahkim Kurulu nezdinde itiraz edilebilir (Madde 76 fıkra I).

Soruşturma mercileri de aynı süre içerisinde cezanın artırılması veya azaltılması talebi ile itiraz etme hakkına sahiptir (Madde 76 fıkra II).

Sürekli hak mahrumiyeti cezaları, itiraz konusu yapılmasa dahi, Tahkim Kurulu tarafından kendiliğinden incelenir (Madde 76 fıkra III).

İl Disiplin Kurulu, AFDK ve PFDK kararlarına itiraz cezanın infazını durdurmaz. Ancak, ilgililer itiraz merciinden infazın durdurulmasını talep edebilir (Madde 77 fıkra IV).

1.10. Örnek PFDK Kararları

Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu'nun 16.04.2009 tarih ve 69 sayılı toplantısında almış olduğu kararlar aşağıda belirtilmiştir;

Galatasaray A.Ş.'nin 12.04.2009 tarihinde oynanan Galatasaray - Fenerbahçe Türkcell Süper Lig futbol müsabakasında, taraftarlarının neden olduğu çirkin ve kötü tezahürat eylemi nedeniyle ve bu eylemin aynı sezon içerisinde 4. kez gerçekleştirilmesinden dolayı takdiren 1 resmi müsabakayı kendi sahasında seyircisiz oynama cezası ve 80.000.-TL para cezası ile cezalandırılmasına,

Aynı müsabakada Galatasaray A.Ş.'nin taraftarlarının ve sporcularının neden olduğu saha olayları nedeniyle takdiren 1 maç saha kapama cezası ile cezalandırılmasına,

Seyircisiz oynama cezasının öncelikle infaz edilmesine,

Aynı müsabakadan sonra, Galatasaray A.Ş. Başkanı Adnan POLAT'ın Federasyonun saygınlığını zedeleyici isnat ve eylemlerinden dolayı sportmenliğe aykırı hareketi nedeniyle takdiren 45 gün hak mahrumiyeti cezası ile cezalandırılmasına,

Aynı müsabakada, Galatasaray A.Ş. sporcusu Arda TURAN'ın rakip takım oyuncusuna yönelik kural dışı hareketi nedeniyle takdiren 3 resmi müsabakadan men cezası ile cezalandırılmasına,

Aynı müsabakada, Galatasaray A.Ş. sporcusu Emre AŞIK'ın müsabakada görmüş olduğu kırmızı kartın ve cezai uygulamalarının kaldırılmasına ilişkin talebinin reddine, anılan oyuncunun rakip takım oyuncusuna yönelik kural dışı hareketi nedeniyle takdiren 2 resmi müsabakadan men cezası ile cezalandırılmasına,

Aynı müsabakada, Galatasaray A.Ş. sporcusu Sabri SARIOĞLU'nun sportmenliğe aykırı hareketleri nedeniyle takdiren 2 resmi müsabakadan men cezası ile cezalandırılmasına,

Fenerbahçe Spor Kulübünün, 12.04.2009 tarihinde oynanan Galatasaray - Fenerbahçe Türkcell Süper Lig futbol müsabakasında akreditasyon kartı olmayan kişilerin soyunma odasında

yer almasından dolayı talimatlara aykırılık nedeniyle takdiren 5.000.- TL para cezası ile cezalandırılmasına,

Aynı müsabakada, Fenerbahçe Spor Kulübünün, taraftarlarının ve sporcularının neden olduğu saha olayları nedeniyle takdiren 25.000.-TL para cezası ile cezalandırılmasına,

Aynı müsabakada, Fenerbahçe Spor Kulübünün, takım halinde sportmenliğe aykırı hareket nedeniyle takdiren 10.500.-TL para cezası ile cezalandırılmasına,

Cezaların içtimaı suretiyle Fenerbahçe spor Kulübünün, neticeten ve takdiren 40.500.-TL para cezası ile cezalandırılmasına,

Aynı müsabakada, Fenerbahçe Spor Kulübü sporcusu Diego Alfredo Moreno LUGANO'nun rakip takım oyuncusuna yönelik kural dışı hareketleri nedeniyle takdiren 5 resmi müsabakadan men cezası ile cezalandırılmasına,

Aynı müsabakada, Fenerbahçe Spor Kulübü sporcusu Semih ŞENTÜRK'ün rakip takım oyuncusuna yönelik kural dışı hareketi nedeniyle takdiren 3 resmi müsabakadan men cezası ile cezalandırılmasına,

Aynı müsabakada, Fenerbahçe Spor Kulübü sporcusu Volkan DEMİREL'in, rakip takım taraftarlarına yönelik sportmenliğe aykırı hareketleri nedeniyle takdiren 3 resmi müsabakadan men cezası ile cezalandırılmasına, karar verilmiştir (Türkiye Futbol Federasyonu, http://www.tff.org/default.aspx?pageID=246&ftxtID=6798, 2009).

1.11. Ülkemiz Sporunda Tahkim

Ülkemizde spor alanında ilk tahkim kurulu, 1992 yılında ilgili kanun maddesi ile özerk yapıya kavuşturulan Futbol Federasyonu bünyesinde oluşturulmuştur. Sporla ilgili uyuşmazlıkların çözümü için genel mahkemelere gidilmesi, genellikle karar için zaman aldığından sakıncalara neden olmaktaydı. Sporun ruhuna uygun kararların alınması gerekliliği ön plana çıkmıştı. Aynı zamanda, spor alanında yaşanan uyuşmazlıkların büyük bir bölümü, en çok lisanslı sporcunun ve kulübün bulunduğu futbol branşında gerçekleşmekteydi. Bu yüzden Futbol Federasyonu'nun bünyesinde, FIFA ve UEFA örneğinde olduğu gibi bir tahkim kurulu kurulması zorunluluğu doğmuştu. Kararların kısa sürede alınması spor için büyük önem taşımaktadır. Örneğin bir sporcuya verilen müsabakadan men cezası için üst mahkemeye itiraz edildiğinde, alınan karar, sporcunun men cezası aldığı sürenin dışına taşabilmektedir. Ancak, kısa sürede karar vermenin dışında diğer bir faktör de itirazların görüşüldüğü Asliye Hukuk Mahkemeleri'nin yerel idari kurumlardan etkilenme şayialarının ortaya çıkmasıdır. Futbol kulüpleri ile ilgili davalar, karşılaşmanın oynandığı şehrin yerel mahkemelerinde görülmekteydi. Bu da zaman zaman davalı taraf için bazı kuşkular doğurmakta, bu da sportif ortam adına olumsuzlukları beraberinde getirmekteydi (Erkiner 2002).

1.11.1. TFF Tahkim Kurulu

17.10.1992 tarih ve 3813 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ve Türkiye Futbol Federasyonu özel hukuk hükümlerine tabi ve tüzel kişiliğe sahip bir müessese haline getirilmiştir. Türkiye Futbol Federasyonu, özel hukuk hükümlerine tabi özerk bir kuruluş haline getirilmesine paralel olarak, TFF bünyesinde yer alan her türlü futbol faaliyetlerinden doğan ihtilafların çözümünde tahkim esası getirilmiş ve Tahkim Kurulu ihdas edilmiştir. Dolayısıyla TFF bünyesinde yer alan her türlü futbol faaliyetinden doğan ihtilafların çözümü kanunla özerk ve bağımsız çalışan Tahkim Kurulu'na bırakılmıştır (Genç 1998).

Konusu futbol olan uyuşmazlıkları Tahkim Kurulu çözer; kararları kesindir. Bu kesinlik mutlaktır, çünkü kararlara karşı hiçbir yargı organına başvurulamaz. Tahkim Kurulu için "futbolun Anayasa Mahkemesidir" demek yanlış olmaz (Yurtcan 2002).

1.11.2. TFF Tahkim Kurulu'nun Yapısı ve Görevleri

3813 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'a göre Kanun Koyucu, futbol faaliyetlerinin yürütülmesi esnasında ortaya çıkan ihtilaflarda son ve kesin yetkili mercii olarak Tahkim Kurulu'nu ihdas etmek suretiyle mecburi tahkimi benimsemiştir.

Kuruluş ve görevleri ile birlikte değerlendirildiğinde Tahkim Kurulu, özel kanunla oluşturulmuş mecburi tahkimdir. Üyelerin seçimi ve teşekkülünde bağımsız ve teminat altındadır. Görevleri yerine getirirken bağımsız olup, kararları kesindir. Uygulamada Yargıtay, Danıştay gibi yüksek yargı organları, aldığı örnek kararlar ile 3813 sayılı kanunun anılan hükümlerine tereddütsüz uymuşlardır.

Tahkim Kurulu görevlerinde bağımsızdır. Bağımsızlık, hâkimlerin bağımsızlığı anlamındadır, yani hiçbir kurum ve kişiden emir alamaz, çalışmalarını hukukun evrensel prensipleri doğrultusunda vicdani kanaatlerine göre karar verir. Tahkim üyeleri önlerine gelen sorunu belli süre içinde önceden belirlenmiş usul hukuku prensiplerine göre çözümler.

Türkiye Futbol Federasyonu Tahkim Kurulu Talimatı'nın 14. maddesine göre Tahkim Kurulu kararları kesindir; idarî veya yargısal mercilerin onayına tâbi olmadığı gibi, bunlara karşı ülke içinde idarî veya yargısal mercilere başvurulamaz. Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun kararların açıklanması, maddî hataların düzeltilmesi ve yargılamanın yenilenmesi hakkındaki hükümleri saklıdır (Türkiye Futbol Federasyonu tahkim kurulu talimatı 2008, madde 14).

2007 yılında çıkarılan kanunla Tahkim Kurulu'nun atanma şekli ve yapısı yeniden düzenlenerek FIFA ve UEFA yönetmeliklerine uygun hale getirilmiştir. Üst federasyonların etkisiyle yapılan değişikliğe göre Tahkim Kurulu,

a) Federasyon ile kulüpler, hakemler, futbolcular, teknik direktörler, antrenörler, oyuncu temsilcileri ile diğer görevliler arasında çıkan ihtilaflar hakkında Yönetim Kurulu tarafından verilecek kararları,

b) Amatör ve profesyonel disiplin kurulları kararlarını,

c) Uyuşmazlık Çözüm Kurulu kararlarını taraflarının itirazı üzerine inceleyerek kesin olarak karara bağlar (Madde 2).

2007 yılında yürürlüğe giren kanunla birlikte bir yenilik getirilmiş ve Tahkim Kurulu kararlarına yönelik Spor Tahkim Mahkemesine (CAS) başvuru yolu açılmıştır. Böylece 1992 yılında çıkarılan kanunda olmayan ancak FİFA'nın kabul ettiği ve yerel federasyonlardan da beklediği şekilde Tahkim Kurulu kararlarına Spor Tahkim Mahkemesi'ne (CAS) başvuru yolu açılmıştır. 2007 yılında değiştirilen kanunun 14. maddesine göre sporcuların transfer, lisans ve sözleşmelerinden kaynaklanan ihtilaflar ile teknik direktörler ve antrenörlerin sözleşmelerinden kaynaklanan ihtilaflar hakkındaki Tahkim Kurulu kararlarına karşı, taraflar CAS'a gidebilecektir (Madde 14).

Bu değişiklik için, iç hukuk sisteminde çözülebilecek anlaşmazlıkların çözümünün yurt dışından aranması şeklinde yorumlar yapılmakla birlikte belli bir düzeyi aşan parasal anlaşmazlıklar için CAS'a gidilebileceği göz önünde tutulduğunda kararın olumlu olduğu görülmektedir. Çünkü bir anlaşmazlığın CAS'a intikali için ilk başvuruda 500 İsviçre Frangı yatırmak gerekmektedir. Bu da küçük meblağlı anlaşmazlıkların CAS'a intikalini caydırıcı bir unsur olacaktır (Koçak 2007).

1.11.3. Tahkim Kurulu'nun Atanması

Kamuoyunda TFF Tahkim Kurulu ile ilgili birçok konuda eleştiriler yer almaktadır. Bunlardan biri de kurulun göreve geliş şekliyle ilgilidir.

2007 yılında yapılan değişiklikten önce 17/6/1992 tarihli 3813 sayılı kanuna göre Tahkim Kurulu, Futbol Federasyonu Genel Kurulu tarafından seçilirdi. Ancak uygulamada Genel Kurula sunulacak Tahkim Kurulu listesi Futbol Federasyonu başkan adayı tarafından oluşturulmaktaydı. Futbol Federasyonu Genel Kurulu'nun kulüp temsilcileri ağırlıklı olmasından dolayı TFF Tahkim Kurulu'nun oluşumunda tarafsızlığın zedelendiği yolunda görüşler mevcuttu (Yurtcan 2002).

Tahkim Kurulunun Futbol Federasyonu Genel Kurulu tarafından oluşturulmasından dolayı kararlarının objektif hukuk kuralları içinde verilmediği, bağımsız bir mahkeme görünümünden uzak olduğu sıklıkla ileri sürülmekteydi.

Resmi atama prosedürünün dışında kurulun göreve geliş şekliyle ilgili olarak daha önceki örneklerden de hareketle eleştiriler mevcuttu. Bu kurulun üyeleri her ne kadar Genel Kurul üyelerinin oyları ile göreve gelse bile uygulamada Tahkim Kurulu üyeleri Futbol Federasyonu başkanı tarafından belirlenmektedir ve faaliyetleri sonucunda alacakları ücretleri de federasyon ödemektedir (Genç 1998).

2007 yılında yapılan bu değişiklikle;

Tahkim Kurulu, Federasyon Başkanının teklifi ve Yönetim Kurulunun kararı ile en az beş yıllık meslekî tecrübeye sahip Hukuk Fakültesi mezunları arasından seçilecek bir Başkan ile altı asıl, altı yedek üyeden oluşur. Kurul, ilk toplantısında asıl üyeler arasından bir Başkan Vekili ve bir Raportör seçer. Başkan ve Başkan vekilinin yokluğu halinde, kurula en yaşlı üye başkanlık eder (Madde 3).

1.11.4. Uyuşmazlık Çözüm Kurulu

29.11.2007 tarihinde kabul edilen 5719 sayılı kanunla Türkiye Futbol Federasyonu bünyesinde Uyuşmazlık Çözüm Kurulu ihdas edilmiştir (Genç 1998). Uyuşmazlık Çözüm Kurulu; Federasyon Yönetim Kurulunun belirlediği Kurul Başkanı ile Kulüpler Birliği Vakfının, Profesyonel Futbolcular Derneğinin ve Türkiye Futbol Antrenörleri Derneğinin her birinin belirleyeceği 5'er üye olmak üzere 15 üyeden oluşur. Kurulun Başkan ve üyelerinin en az beş yıllık meslekî tecrübeye sahip hukukçu olması şarttır. Kurulun görev süresi, Federasyon Başkanının görev süresi kadardır. Kurul, beş kişilik heyetler hâlinde çalışır, kararlar oy çokluğu ile alınır. Uyuşmazlık Çözüm Kurulu;

a) Kulüpler ile kulüpler,

b) Kulüpler ile futbolcular, teknik direktörler, antrenörler, oyuncu temsilcileri, masörler ve müsabaka organizatörleri,

c) Oyuncu temsilcileri ile futbolcular, teknik direktörler, antrenörler, arasında her türlü sözleşmeden doğan veya futbolla ilgili olan uyuşmazlıkları, taraflarının başvurusu üzerine münhasıran yetkili olarak inceler ve karara bağlar.

TFF Tahkim Kurulu TFF bünyesindeki disiplin yargılamalarını üst merci olarak inceleyen ve kesin olarak karara bağlayan kurul olarak görev yapmaktadır. 2007 yılındaki kanun değişikliğinden önce uyuşmazlıklarla ilgili ilk derece yargılama yetkisi TFF Yönetim Kurulu'ndaydı. TFF Yönetim Kurulu'nun üyelerinin hukukçulardan oluşmaması da TFF Tahkim Kurulu açısından sorun teşkil ettiği, bunun için ilk derece yargılama yetkisinin TFF Yönetim Kurulu'ndan alınarak bağımsız bir ilk derece yargılama mercii oluşturulması önerilmekteydi (Koçak 2007). Bu durumdan dolayı 2007 yılında yapılan kanun değişikliği ile Uyuşmazlık Çözüm Kurulu oluşturulması, hukuki süreci daha sağlıklı bir hale getirmiştir.

1.11.5. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Tahkim Kurulu

1992 yılında futbol branşının özerkliğe kavuşmasından sonra Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bünyesinde kalan ve sayıları bugün sayıları 55'e ulaşan özerk spor federasyonlarıyla ilgili hukuki uyuşmazlıklarda itirazlara çözüm bulması için Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bünyesinde bir Tahkim Kurulu oluşturulmuştur (Çolakoğlu 2006).

10/10/2007 tarihinde yapılan değişiklikle birlikte, Tahkim Kurulu; beşi hukukçu, ikisi de spor alanında bilimsel çalışmalar yapmış veya sporda idareci, teknik adam ve benzeri görevlerde bulunmuş, kariyer sahibi kişiler arasından Genel Müdürün teklifi ve Bakanın onayı ile dört yıl süre için yedi asıl ve yedi yedek üye görevlendirilir (Madde 4).

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Özerk Spor Federasyonları Çerçeve Statüsüne göre Genel Müdürlük bünyesinde bir tahkim kurulu kurulmuştur. Tahkim Kurulu özerk federasyon ile kulüpler, federasyon ile sporcu, hakem, teknik direktör, antrenör, idareci ve benzeri spor elemanları, kulüpler ile sporcu, antrenör, idareci ve benzeri spor elemanları, kulüpler ile kulüpler arasında çıkacak ihtilaflarla, federasyon yönetim kurulunca verilecek kararlar ile disiplin veya ceza kurulu kararlarına karşı ilgililerin itirazı üzerine inceleme yaparak kesin karar vermekle

yükümlüdür (Koçak 2007).

Kurulun kararları ile ilgili olarak ise;

18/6/1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun kararların açıklanması, maddî hataların düzeltilmesi veya yargılamanın yenilenmesi hakkındaki hükümleri dışında Kurul kararları kesindir. Bunlara karşı idarî mercilere veya yargı yoluna başvurulamaz.

Ancak; federasyon başkanı ile yönetim, disiplin ve denetleme kurulu üyeleri hakkında verilen kararlara karşı ulusal federasyonunun üyesi olduğu uluslararası federasyonun mevzuatında yer alması halinde, tarafların Uluslararası Spor Tahkim Mahkemesi (CAS)'a başvurma hakları saklıdır (Madde 12).

1.12. Uluslar arası Spor Tahkim Mahkemesi (CAS)

Sporun profesyonel düzeyde gelmiş olduğu düzeye bağlı olarak sportif ihtilafların sayısında ve niteliğinde ciddi değişimler yaşanmıştır. Özellikle uluslararası alanda gerçekleşen bu gelişme, 1980'lere kadar spor hukuku ihtilaflarını çözüme bağlayacak bağımsız bir otoritenin bulunmaması sebebiyle uluslararası spor organizasyonlarını bu konuda harekete geçirmeye zorlamıştır (Koçak 2007).

Dünyada spor mahkemesi olarak kendi varlığını kabul ettirmiş en üst kuruluş CAS'tır. CAS, özet olarak, uluslararası bir spor mahkemesidir. Hızlı bir şekilde çözümü gereken sportif konulardaki anlaşmazlıkların giderilmesi için kurulmuştur. Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC) üyelerinden oluşan bir komisyon tarafından hazırlanan CAS tüzüğü, Hindistan'da 6 Haziran 1983 tarihinde IOC toplantısında kabul edilmiş ve 30 Haziran 1984 tarihinde yürürlüğe girmiştir (Genç 1998).

Günümüzde Uluslararası Olimpiyat Komitesi gibi spor dünyasının en üst örgütleri ile 31 uluslararası spor federasyonu CAS'ın yargı yetkisini, statülerine bu yönde özel madde koymak suretiyle resmen tanımışlardır. Sporla ilgili veya dolaylı olarak her türlü ihtilaf, CAS'ın önüne götürülebilir. Sponsorluk, televizyon hakları, sportif organizasyonlar, oyuncu transferi, oyuncu – antrenör – ajan – kulüp arası uyuşmazlıklar... Gerçek ve tüzel kişiler, sporcular, kulüpler,

federasyonlar vb. uyuşmazlıkların çözümü için CAS'a başvuruda bulunabilir (Erkiner 2006).

CAS'a giden yollar, spor dalları ve kuruluşların yapısına göre farklılık göstermektedir. Ancak spor federasyonu ve kuruluşlarının kendi iç hukuk yolları tüketilmeden CAS'a başvurmaları kesin olarak engellenmiştir (Koçak 2007).

1.12.1. CAS'ın İşlevleri

Hakemlik

Sözleşmeden doğan veya haksız fiillerden doğan ihtilaflarda CAS hakemlik yapar. Başvuru halinde ilk derece mahkemesi olarak, sportif kuruluşlar tarafından verilmiş kararları inceler.

Sözleşmeden doğan ihtilaflarda prosedür olarak, bir ihtilafın CAS'ın hakemliğine sunulması için tarafların yazılı olarak anlaşmaları gerekir. Müstakil bir anlaşma olabileceği gibi, sözleşmenin içeriğinde de bir madde bulunabilir. Spor organizasyonunun tüzüğünde de bu madde yer alabilir. Ayrıca taraflar bir ihtilafın doğmasından sonra da sözleşme yaparak CAS'a gidebilir (Erkiner 2006).

Arabuluculuk

CAS, gerektiğinde taraflara dostane yollarla ihtilafların çözümlenmesini sağlamakta yardımcı olarak arabuluculuk yapmaktadır. Ancak CAS tarafından verilen istişari fikir danışmanlığı, zorlayıcı bir mahkeme kararı hükmünde değildir. Aynı zamanda CAS'a sporla ilgili her konuda hukuki bilgi sormak mümkündür (Genç 1998).

Sürekli olmayan mahkeme işlevi

CAS aynı zamanda süreklilik taşımayan mahkeme görevini de görmektedir. Bu yargı organı, Atlanta Olimpiyatları'ndan bu yana yaz ve kış olimpiyatlarında görev yapmaktadır. Bundan sonra Dünya Futbol Şampiyonaları, Avrupa Futbol Şampiyonaları ve Commonwealth oyunlarında da görev yapmaktadır (Erkiner 2006).

2. GEREÇ VE YÖNTEM

5149 sayılı Spor Müsabakalarında Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair kanun ışığında, spor, futbol, şiddet ve sporda şiddet alanlarında mevcut literatür taraması yapılmıştır.

Günümüz spor endüstrisinin ortaya çıkardığı spor tüketimi beraberinde birçok olumsuzluğa neden olmaktadır. Bu olumsuzlukların had safhaya ulaşması bir takım düzenlemeleri mecbur kılmaktadır. Bu bağlamda spor alanlarında ve özellikle futbol sahalarında meydana gelebilecek şiddet ve düzensizlik olaylarının önüne geçmek amacıyla spor müsabakalarında şiddet ve düzensizliğin önlenmesine dair kanun hazırlanmış ve uygulamaya konulmuştur.

Gereç olarak kullanılan mevcut yasa irdelenmiş olup spor alanlarında meydana gelebilecek muhtemel şiddet ve düzensizlik olayları ortaya konulmuştur. Daha sonra ilgili yasanın hükümlerinin hangi şartlarda, nasıl, kimlere uygulandığı belirtilmiştir.

Yasa bağlamında sporda şiddet olgusu ele alındıktan sonra ülkemizde meydana gelen bir takım olaylar üzerinde durulmuştur.

Daha sonra ülkemiz sporunda özellikle futbolda, sınırları yasalar ve yönetmelikler ile çizilmiş olan kurumlar ve bunların çalışma şekilleri vurgulanmıştır. Daha sonra spor özelinde uluslar arası düzeyde faaliyet gösteren yasa koyucu ve yürütücü kurumlara değinilerek Türkiye bağlamında literatür bilgiler aktarılmıştır.

3. BULGULAR

Özellikle futbol olmak üzere kitleleri çeken bir spor müsabakasında kendilerini şu veya bu kulübün taraftarı olarak niteleyen kişi ya da grupların maç öncesinde, sırasında ya da sonrasında bilinçsiz ya da bilinçli olarak tetikledikleri kavga, yaralama, hatta ölüme yol açabilecek türden şiddet olaylarının, kişilerin fiziksel bütünlüğü üzerinde bir tehdit oluşturduğu kadar spor alanı içinde ya da dışında da maddi zararlara yol açması bir olgu olarak izlenmektedir.

Sosyolojik araştırmalar, kulüp yöneticileri, futbolcular, spor basını mensupları, futbol eleştirmenleri, spor malzemesi üreticileri, reklamcılar ve siyasetçiler gibi aktörlerden oluşan futbol iktidarının varlığını ve taraftarın, bu iktidarın egemenliği altında yönlendiğini ortaya koymaktadır. Futbol iktidarının içinde yer alan çeşitli aktörler arasındaki etkileşimin ise bu iktidarı bir arada tutan kitle iletişim araçlar vasıtasıyla sağlandığı görülmektedir. Bu aktörler arasındaki kamplaşma ve rekabet, sarf edilen kışkırtıcı ve tahrik edici sözler, hem bu iktidardan daha büyük bir pay elde etme çabalarını, hem de taraftarı etkileyerek taraftar vasıtası ile kulüp yönetimleri üzerinde etkili olmanın yolunu ifade etmektedir.

Türkiye'de şiddete başvurarak yada kötü ve çirkin sloganlarla kendilerini ifade etmeye çalışan taraftar kitlesinin profilini ortaya koyan bilimsel çalışmaların yeterli olmadığı görülmektedir. Sporda şiddet eylemleri hakkında yapılacak bir incelemenin multi-disipliner bir çalışmayı gerektirdiği haklı olarak vurgulanmıştır. Bu konuda gerçekçi bir analiz için bilhassa şu soruların sorulması gerekmektedir (Bulgun 2003).

Şiddet eylemlerini çıkaranların tanımlanması ve sınırı belli mi?

Eylemleri örgütlü mü?

Ya da sadece o ana özgü bir yapılanma mı?

Eylemin türü, yeri ve zamanlaması benzer mi?

Taraftar yapısı homojen mi?

Belirli yerel, bölgesel kimliklerle mi kendilerini tanıtıyorlar?

Bu sorulara yanıt aranırken, ayrıca kültürel değerler ile sınıfsal yapı arasındaki ilişki, şiddetin bir araç olarak toplumdaki yeri ve önemi, toplumda şiddet uygulayanların toplumsal konumları, şiddetle neyin hedeflendiği ve neden şiddetin seçildiği, medyanın etki düzeyi ve yönetici fanatik ilişkisi gibi hususlarında açıklığa kavuşturulması zorunludur.

4. TARTIŞMA

Sportif faaliyetlerde görülen şiddet ve taşkınlığın ülkelerin refah düzeyleri ile ilişkili olmadığı görülmektedir. Nitekim, stadyumlarda giderek artan şiddet ve düzensizlik karşısında Avrupa Konseyi harekete geçmiş ve futbol maçlarında seyirci güvenliğinin sağlanması ve şiddet eyleminin azaltılması hususunda 1985 tarihli sözleşmeyi hazırlamıştır. Sözleşme uyarınca kurulan Daimi Komitede UEFA ve FIFA ile işbirliği içerisinde çalışarak hazırladığı tavsiye kararları ile sözleşme hükümlerini açıklığa kavuşturmaya çalıştığı gibi, 1985'ten bu yana Avrupa stadyumlarında güvenlik konusunda kaydedilen gelişmeleri ve seyirci eylemlerindeki durumu izleyerek yeni öneriler getirmekte, böylece sözleşmenin uygulanmasını temin etmektedir.

Bu sözleşmeyi ilk imzalayan ülkelerden biri olan (1986) Türkiye ise, 1990 tarihli bir kanunla onu iç hukukun bir parçası haline getirdikten tam 14 sene sonra 2004 yılında, daha sonra bir takım değişikler yapmak üzere, 5149 sayılı "Spor Müsabakalarında Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmense Dair Kanunu" uygulamaya koymuştur.

5149 sayılı kanun ve ilgili yönetmelikte hem sporda şiddet ve düzensizliğin önlenmesi ve kontrol altına alınması hususunda önlemler hem de şiddet ve düzensizliğe yol açan eylemler ve bu eylemlerde bulunanlar hakkında uygulanacak yaptırımlar düzenlenmiştir.

Kanunun 26. maddesinde ise, kanunda belirlenen eylemlerden dolayı futbol branşında spor kulüplerine verilmesi öngörülen cezalarla ilgili olarak, TFF kanunun 25. madde hükmünün uygulanması öngörülmüştür. Futbol kulüplerinin tabi olduğu TFF kanunu ve bu kanun uyarınca TFF Yönetim Kurulu tarafından çıkartılan talimatlarda stadyumlarda düzen ve güvenliğin sağlanması hakkında UEFA ve FIFA kriterlerine uygun pek çok ayrıntılı düzenleme yer almaktadır.

Ancak, en önemlisi, öngörülen önlemler ve yaptırımlar ne kadar mükemmel olursa olsun, yasal düzenlemelerin etkili bir şekilde ve kararlı bir irade ile uygulanması olmazsa olmaz koşuldur. Görevini yerine getirmeyen ya da yetkisini kötüye kullanan hangi otorite ya da birim yada kişi olursa olsun ilgili hakkında yaptırım mutlak surette uygulanmalıdır.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Spor insanlık tarihinin başlangıcına kadar uzanan bir geçmişe sahip olup toplumsal yaşantımızın vazgeçilmez bir olgusudur. İnsanlığın varoluşundan bu yana, insanoğlu bilerek ya da bilmeyerek sporun içinde olmuştur. Mağara devrinin ilkel insanı spor kavramından uzak, avını yakalamak için koşmuş, sıçramış, vücudunu çevikleştirmek zorunda kalmıştır. Ancak bu hareketler bilinçli, düzenli ve sürekli olmadığı için spor olarak tanımlanmamıştır.

Doğa ile baş başa kalması nedeniyle farkında olmadan sporla iç içe yaşayan insanoğlu, yeni yeni şeyler keşfettikçe spora da yeni özellikler kazandırmıştır. Böylece sporun gelişimi insanoğlunun gelişimine paralel bir çizgi izlemiştir. Sporun özünde dinamizm yatmakta ve spor insan topluluklarına dinamizm verdiği için ayrı bir önem kazanmaktadır. Spor toplulukları oluşturan bireylerin yaşamını yakından ilgilendirdiği için hem birey hem de topluluk için vazgeçilmez eylemler bütünü olmuştur.

Günümüzde ise spor, sanayinin hızla gelişimi, yoğun kentleşme, serbest zaman artışı gibi temel toplumsal değişmelere bağlı yeni boyutlar kazanmıştır.

Dünyada önde gelen sanayi dallarından biri haline gelen spor ve özellikle futbol bu gelişimine paralel olarak tüm dünyanın takip ettiği ve doğrudan yada dolaylı olarak katıldığı bir yapılanma halini aldı. Bu gelişim ve globalizasyon beraberinde bir çok olumsuzluğu da beraberinde getirdi.

Bu olumsuzlukların ülkemizde ortaya çıkışı da çok uzun sürmedi. Spor alanlarında ve özellikle futbol sahalarında meydana gelen şiddet olayları yukarıda incelediğimiz mevcut yasanın da ortaya çıkışına temel dayanak oldu.

Alınan yasal tedbirlerin uygulanışı ve yaptırımların ne ölçüde caydırıcı olduğu hususunda bir takım şüphelerin ortaya çıkması da uzun sürmedi. Nitekim verilen cezaların ardından herhangi bir değişikliğin olmaması da buna bir kanıt olarak değerlendirilebilir. Bu noktada yapılması gereken en temel şey yasanın güncellenerek caydırıcılığının artırılmasıdır. Tabi ki bununla da yetinilmeyip şöyle bir takım önlemlerinde beraberinde uygulamaya konulması gerekmektedir.

1. Eğitim kurumlarında sporda şiddet ve saldırganlık tüm yönleriyle eli alınmalıdır.
2. Toplumun tamamına ulaşarak sporun ruhuna ve özüne uygun toplumsal çalışmalar yapılmalıdır.
3. Federasyonlar, spor kulüpleri, taraftar dernekleri gibi sporun tüm sujelerinin dahil olduğu, şiddet ve saldırganlığın önlenmesine yönelik çalışmalar yapılmalıdır.
4. Sporun kültürel yönüne vurgu yapılarak, en başta sporun bir oyun olduğunun altı çizilmelidir.
5. Alınan yasal tedbirler sürekli, her sezon başlangıcında ele yeniden ele alınarak güncellenmelidir.
6. Mevcut yasa, suç ve suça katılanlara göre gerektiğinde bireyselleştirilmeli ve bireysel öngörüler sunulmalıdır.
7. Son olarak yaptırım noktasında ele alınarak yasa maddelerinin caydırıcılığı kesinlikle artırılmalı ve kesin sonuçlar ortaya konulmalıdır.

6. ÖZET

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Hukuksal Boyutları İle Futbolda Şiddet Olgusu

Ahmet ATALAY

Spor Yöneticiliği Anabilim Dalı

YÜKSEK LİSANS TEZİ / KONYA-2010

Bu çalışmanın amacı; futbolda şiddet ve saldırganlık olgusunu ve bu olguyu ortaya çıkaran etkenleri açıkladıktan sonra, ülkemizde sporda ve özellikle futbolda meydana gelen şiddet ve düzensizlik olaylarının önlenmesi için alınan yasal tedbirler ile bu yasal tedbirlerin hangi durumlarda ve ne şekilde uygulandığını incelemektir.

Mevcut literatür taranarak yapılan bu çalışmada, ülke futbolunda meydana gelen şiddet ve düzensizlik olaylarının ne şekilde önlenmeye çalışıldığı üzerinde durularak bu konuda uygulanan mevcut yasal yaptırımların ortaya konulması; ilerisi için alınacak tedbirlerin ne şekilde ve ne yönde olması gerektiği açısından önem arz etmekte ve fikir vermektedir.

Bu doğrultuda, çalışmamızda; Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından 28.04.2004 tarihinde kabul edilen 5149 sayılı "Spor müsabakalarında Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun" ışığında, futbol alanlarında meydana gelen şiddet ve düzensizlik olaylarının hukuki açıdan incelenerek bir karara bağlanması ve bu kararların hangi kurum ve kuruluşlarca ve ne şekilde alındığı konusunda tespitlere yer verilmiştir.

Gün geçtikçe misyonu ve toplumlarca algılanması farklılaşan futbol, profesyonel bir disiplin olmanın getirdiği bir takım olumsuzluklarla karşılaşmaktadır. Bu olumsuzluklar bazen ciddi boyutlara ulaşmakta ve çözümü de ciddi uygulama ve yaptırımlar gerektirmektedir. Bu noktada mevcut yasal düzenlemeler devreye girmekte ve buradan düzenlemelerin harfiyen uygulanması ile birlikte çözümler üretilebilmektedir. Buradan hareketle çalışmamızda mevcut uygulamaların ne olduğu nasıl uygulandığı açıklanmıştır. Mevcut yasa, talimat ve yönetmeliklerin eksik yada yetersiz kaldığı durumlarda yeni düzenlemelerin ve tedbirlerin alınması hususiyetle öne çıkmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Spor; Futbolda Şiddet; Hukuk; Spor Hukuku.

7. SUMMARY

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

With Judicial Dimensions Violance Event In Football

Ahmet ATALAY

Spor Yöneticiliği Anabilim Dalı

YÜKSEK LİSANS TEZİ / KONYA-2010

The aim of this study, after explane violance and aggression events in football and factors of this events; examine to prevent with received legal measures violance and aggression in our country, this legal measures applied in which case and in what ways.

Done by literature reviewing in this study, by empahasisisng taken place violance and disorder events in country football try to prevented in what way; In writing, actual legal measure are applied in this matter. Will be taken measures for the future from the point of in which case and in what way to give an idea and have an impartance.

Accordingly, in this study; By the T.B.M.M. accepted in the light of "number of 5149 Spor Müsabakalarında Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun" taken place violance and disorder events by examining judicial to settled and ranked determination about these decisions taken which institutte and in what way.

Day by day football's mission and by the publics perception becoming different and football comes accross some negation to bring of become a professional disciplin. Some times, these negations reach serious demansions and solution has to need serious applications and sanctions. In this point actual legal measures are became a part of an activity and solutions can be produced with apply without any reserve. Accordingly in this study, explained what is the actual legal measure and how are these apply. Taken new controls and coutions imprtantly become prominent at time when actual law, prescription and bylaws deficient and fall behind.

Key Words: Sport; Violance in Football; Law; Sport Law.

8. KAYNAKLAR

1. Acet M. Futbol seyircisinin sosyo-kültürel yapısının şiddet eylemine etkisi, voleybol ve basketbol seyircileriyle karşılaştırılması İstanbul Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı 1997 Yüksek Lisans Tezi 28-60.

2. Acet M. Futbol seyircisini fanatik ve saldırgan olmaya yönelten sosyal faktörler Ankara Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı 2001 Doktora Tezi 13-27.

3. Adıgüzel M. Sporun kitlelere yaygınlaştırılmasında televizyonun rolü ve bölgesel televizyonların spor yayın politikalarının bölge halkı tarafından değerlendirilmesi İstanbul Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı 1999 Yüksek Lisans Tezi 38-42.

4. Alpman C. Eğitimin bütünlüğü içinde beden eğitimi ve sporun çağlar boyu gelişimi Birinci Baskı İstanbul Milli Eğitim Yayınevi 1972; 34-35.

5. Arslan C. Bingölbalı A Futbol seyircisini fanatik olmaya yönelten motivasyonel ve psikolojik etkenler, Hacettepe Üniversitesi Futbol Bilim ve Teknoloji Dergisi 1997; 6: 3-10.

6. Balcıoğlu İ. Biyolojik sosyolojik psikolojik açıdan şiddet Birinci Baskı İstanbul Yüce Yayınları 2000; 64-68.

7. Baldık Ö. Futbolun kuşatıcılığı altında, Zafer Dergisi, 2002; 310: 26-29.

8. Bandura A. Aggression: A Social Learning Analysis, First Edition New Joursey Prentice Hall, 1978; 42-47.

9. Başoğlu C. Saldırganlık davranışının biyolojik belirleyicilerinin araştırılmasına yönelik bir çalışma İstanbul Gülhane Askeri Tıp Akademisi 1998 Bilim Uzmanlığı Tezi, 3.

10. Bilgin N. Sosyal psikolojiye giriş İzmir EÜ Edebiyat Fakültesi Ders Notları 1986; 18-20.

11. Boniface P. Futbol ve küreselleşme, Birinci Baskı İstanbul NTV Yayınları 2007;26-27.

12. Bryant J. Zilman D. Sports violence and media First Edition Chicago Erlboum Associates 1983; 195.

13. Çağlayan HS. Futbol seyircisinin sosyo-ekonomik-kültürel yapısının şiddet eğilimindeki rolü (Konya spor örneği) Konya Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Spor Yöneticiliği Anabilim Dalı 2003 Yüksek Lisans Tezi 26-32.

14. Çakmak NM. Türk futbol federasyonu hukuki statüsü Ankara Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Ana Bilim Dalı 1999 Yüksek Lisans Tezi 56-59.

15. Calhoun D. Sports culture and personality First Edition New York Leisure Press 1981; 68-70.

16. Cengiz R. Futbol antrenörlerinin saldırganlık türleri ve şiddet olaylarına bakış açıları Ankara Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı 2004 Yüksek Lisans Tezi 47-51.

17. Çobanoğlu MG. Sporda saldırganlık olgusu ve bu olgunun sportif performans üzerine etkisi İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

1993 Doktora Tezi 24-25.

18. Çolakoğlu T. Sporun topluma yaygınlaştırılmasında medyanın etkisi (güreş örneği) Ankara Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı 2000 Yüksek Lisans Tezi 40-43.

19. Çolakoğlu T. Spor federasyonlarının özerkleşmeleri ve hukuksal boyutunda spor hukuku gereksinimleri Ankara Kadir Has Üniversitesi Spor Hukuku Araştırma ve Uygulama Merkezi 2006 Bitirme Tezi 15-16.

20. Demirci N. Spor yönetimi ve organizasyonu Birinci Baskı İstanbul MEB Basım Evi 1986; 64-70.

21. Dikici ST. Bir başka taraftarlık; ÇARŞI Birinci Baskı Ankara, Dipnot Yayınları, 2009;45.

22. Doğan B. ve Moralı S. Futbolda seyirci taşkınlıkları ve bunun altında yatan psiko-sosyal nedenler Futbol Bilim ve Teknolojileri Dergisi 1996; 4:19-24.

23. Doğan O.Spor psikolojisi Birinci Baskı Adana Nobel Kitapevi 2005; 46-54.

24. Dollard J. Doob L. Miller N. Mowrer OM. Sears RR. Frustration and aggression First Edition New York Harper and Row Publishers 1970; 28-40.

25. Durmuş E Gürgan U. Lise öğrencilerinin şiddet ve saldırganlık eğilimleri VII. Ulusal Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongre bildirisi 18- 24 2003 Malatya.

26. Epak. Disiplin uygulamasında futbolcu-hakem ilişkisi İstanbul 1999; 28.

27. Erkal M. Güven Ö. Ayan D. Sosyolojik açıdan spor Üçüncü Baskı İstanbul Der Yayınları 1998; 58-64

28. Erkiner K. Spor hukukunun tanımı araştırma yöntemleri devletler üstü teşkilatları rolü gelişmiş ülkelerdeki eğitimi 7. Uluslar arası Spor Bilimleri Kongresi 22-28 2002 Antalya.

29. Erkiner K. Uluslar arası spor tahkim mahkemesi C.A.S. Açıklamalı Türkçe İngilizce mevzuatı Birinci Baskı İstanbul Nobel Yayınları 2006; 48-59.

30. Erten Y. Ardalı C. Saldırganlık, şiddet ve terörün psikososyal yapıları Cogito Dergisi 1996; 6-7:143-163.

31. Eitzen S. Sport and deviance, Handbook of Social Science of Sport, First Edition New York Rublishing Company 1981; 49.

32. Fındıklı R. Polis mesleğinin özellikleri ve mesleki kimlik olgusu Polis Bilimleri Dergisi 2000; 5-6: 14.

33. Fişekçioğlu İB. Konya ilindeki amatör ve profesyonel futbolcuların sosyo-ekonomik ve kültürel profillerinin incelenmesi İstanbul Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı 1996 Doktora Tezi 78.

34. Fromm E. Sevginin ve şiddetin kaynağı Çev: Yurdanur Salman/Nalan İçten Altıncı Baskı İstanbul Payel Yayınevi 1994; 48-52.

35. Genç DA. Spor hukuku Birinci Baskı Ankara Alfa Yayınları 1998; 47-54.

36. Gill LD. Psychology dynamick of sport First Edition Lyon Human Kinetics Publ- Champaign 1986; 42.

37. Gunter B.The psychological influences of television. Psychological Survey 1987; 6: 276-304.

38. Gültekin O. Doğan M. Doğan A. Eylen B. Futbol sahalarında şiddet ve emniyet güçlerinin tutumu üzerine bir araştırma, 21.Yüzyılda Polisin Eğitimi Sempozyumu 25-27 2000 Ankara.

39. Green RG. Human aggression First Edition Buckingham Open University Pres 1990; 34-35.

40. Hortaçsu N. Grup içi ve gruplar arası süreçler Birinci Baskı Ankara İmge Kitapevi 1998; 57.

41. Johnson RN. Aggression: In man and animals First Edition London Saunders Company 1972; 64.

42. Karagözoğlu C. Ay SM. Futbol seyircisinde saldırganlık eğilimleri İstanbul örneği 1.Uluslararası Spor Psikolojisi Sempozyumu 165-173 1997 İstanbul.

43. Keten M. Türkiye'de spor İkinci Baskı İstanbul Polat Ofset 1993; 37-43.

44. Kılcıgil E. Kırmızı kart (Örneklerle Türk Spor Kültürüne Sosyolojik Bakış) Birinci Baskı Ankara Ankara Üniversitesi Basımevi 2001; 85.

45. Kılıç E. Kirli kramponlar Birinci Baskı İstanbul Emre Matbaacılık 2003; 26.

46. Kiper İ. Saldırganlık türlerinin çeşitli ekonomik, sosyal ve akademik değişkenlerle ilişkisi Ankara Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü 1984 Yüksek Lisans Tezi 41- 50.

47. Koçak TE. Türkiye futbol federasyonu tahkim kurulu Birinci Baskı Ankara Seçkin Yayınları 2007; 54-69.

48. Köknel Ö. Bireysel ve toplumsal şiddet Birinci Baskı İstanbul Altın Kitaplar 1996; 47.

49. Kuru E. Sporda psikoloji Birinci Baskı Ankara Gazi Üniversitesi İletişim Basımevi 2000; 37-40.

50. Krahe B. Aggression and violence in society. In Semin GR. Friedler K. Editors. Applied social psyhology First Edition London Sage Publications 1996; 64-65.

51. Markham U. Kadınlar için stres el kitabı Birinci Baskı (Çev: C. İkizler) İstanbul Alfa Basım Yayın 1998; 120.

52. Morgan C. Psikolojiye giriş Dokuzuncu Baskı (Çev: H. Arıcı O. Aydın) Ankara Hacettepe üniversitesi Psikoloji Bölümü Yayınları 1980; 52.

53. Orta L. F.I.F.A. Dünya kupası finallerinin analitik olarak incelenmesi 1.Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Kongresi 227-239 2000 Ankara.

54. Özmaden M. Yıldıran İ. Futbola ilişkin dışsal etkenlerin seyirci saldırganlığı üzerindeki etki düzeylerinin araştırılması Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi 188-198 2003 Ankara.

55. Öztürk F. Spor bilimler sözlüğü Birinci Baskı Ankara Türk Spor Vakfi Yayınları 1996; 45-47.

56. Pulur A. Sporda şiddet ve saldırganlık Türkiye Üniversite Sporları Dergisi 2001; 1:18.

57. Resmi Gazete 3813 sayılı "Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun". 17.6.1992: 24, 3.

58. Resmi Gazete 5149 sayılı "Spor Müsabakalarında Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun". 28.04.2004: 18, 6.

59. Resmi Gazete 2004/775 sayılı "Spor Müsabakalarında Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik". 28.08.2004: 11, 4.

60. Resmi Gazete 5237 sayılı "Yeni Türk Ceza Kanunu". 26.09.2004: 15, 2.

61. Riches D. Antropolojik açıdan şiddet Birinci Baskı (Çev. D. Hattatoğlu) İstanbul Ayrıntı Yayınları 1989; 46-49.

62. Rona MŞ. Futbol müsabakalarında şiddet olaylarına karışarak adli kayıtlara geçen seyircilerin psiko-sosyal analizleri üzerine bir araştırma Ankara Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı 2003 Doktora Tezi 54-62.

63. Russel GW. The social psychology of sport First Edition New York Springer- Verlag Pres 1993; 181.

64. Sert M. Gol atan galip, futbola sosyolojik bir bakış Birinci Baskı İstanbul Bağlam Yayınları 2000; 46-47.

65. Stemmler T. Futbolun kısa tarihi Birinci Baskı (Çev: N. Açа) Ankara Dost Kitapevi Yayınları 2000; 75.

66. Taşçıoğlu K. Psikotik olgularda saldırganlık ve semptom dağılımının ilişkisi T.C. Sağlık Bakanlığı İstanbul Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi Adli Psikiyatri Birimi 1996 Uzmanlık Tezi 14.

67. Tenenbaum G. Stewart E. Sınger RN. Duda J. Aggression and violence in sport: An The Sport Psychologyist 1997; 7:1-7

68. Tercüman Gazetesi Spor Ansiklopedisi: Futbol 1981; 65-67.

69. Turam E. TV' deki şiddetin çocuklara etkileri üzerine farklı bir bakış Cogito Dergisi 1996; 6-7: 391-406.

70. Türkiye Futbol Federasyonu Türk futbol tarihi Ankara 1992; 64-76.

71. Türkiye Futbol Federasyonu Tahkim Kurulu Talimatı 12.04. 2008.

72. Türkiye Futbol Federasyonu Futbol Disiplin Talimatı 12.11.2008.

73. Türkiye Futbol Federasyonu 2008-2009 Sezonu Türkcell Süper Lig Müsabakaları Statüsü

74. Türkiye Futbol Federasyonu Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu Örnek Kararlar Servisi, . http://www.tff.org/default.aspx?pageID=246&ftxtID=6798, 2009; 04, 16.

75. Ünlücan Ç. Türk futbol seyircisinde saldırganlık ve nedenleri İstanbul Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı 1998 Yüksek Lisans Tezi 58.

76. Yetim AA. Sosyoloji ve spor Birinci Baskı Ankara Topkar Matbaacılık 2000; 34-51.

77. Yıldıran İ. Tepük futbol mudur? XI. Yüzyıl Türk spor faaliyetlerinden Tepük oyununun mahiyeti üzerine bir araştırma Beden Eğitimi Spor Bilimleri Dergisi 1997; 1: 54- 62.

78. Young K. Sport and collective American College of Sports Medicine Magazine 1991; 8:57.

79. Yurtcan E. Ulusal ve uluslar arası boyutta futbol hukuku- yeni gelişmeler 7. Uluslar arası Spor Bilimleri Kongresi 62-68 2002 Antalya.

80. Yüksel H. Doğan B. Moralı S. Acar MF. (1998). Futbolda şiddetin toplumbilimsel boyutları Hacettepe Üniversitesi Futbol Bilim ve Teknolojisi Dergisi 1998; 1: 22-26.

81. Zani B. Kirchler E. When violence overshadows the spirit of sporting competition: Italian football fans and their clubs, Journal of Community and Applied Social Psychology 1991; 1: 5-21.

82. Wann DL. Aggression in sport Medicine and Sport 2005; 6: 31

9. EKLER

EK- A

TÜRKİYE FUTBOL FEDERASYONU

TAHKİM KURULU TALİMATI

BİRİNCİ BÖLÜM

TAHKİM KURULUNUN YETKİSİ VE OLUŞUMU

AMAÇ:

Madde 1- Bu Talimat, 3813 Sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'da düzenlenmiş olan Tahkim Kurulu'nun çalışma esas ve usullerini belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

KURULUN YARGI YETKİSİ:

Madde 2 - Kurul,

a) Federasyon ile Kulüpler, Hakemler, Futbolcular, Teknik Direktörler, Antrenörler, Oyuncu Temsilcileri, masörler ile diğer görevliler arasında çıkan ihtilaflar hakkında Yönetim Kurulu tarafından verilecek kararlara karşı yapılan başvuruları,

b) Amatör ve Profesyonel Futbol Disiplin Kurulları kararlarına karşı yapılan itirazları,

c) Uyuşmazlık Çözüm Kurulu kararlarına karsı yapılan başvuruları,

d) Futbol Federasyonu Yönetim Kurulu tarafından çıkartılmış Talimatların,

Kanun, Ana Statü, FIFA ve UEFA Ana Statülerine aykırılığına ilişkin başvuruları, ilgililerin talebi üzerine inceler ve karara bağlar.

KURULUN OLUŞUMU:

Madde 3 – Tahkim Kurulu, Federasyon Başkanının teklifi ve Yönetim Kurulunun kararı ile en az beş yıllık meslekî tecrübeye sahip Hukuk Fakültesi mezunları arasından seçilecek bir Başkan ile altı asıl, altı yedek üyeden oluşur. Kurul, ilk toplantısında asıl üyeler arasından bir Başkan Vekili ve bir Raportör seçer. Başkan ve Başkan vekilinin yokluğu halinde, kurula en yaslı üye başkanlık eder. Tahkim Kurulunun görev süresi, Federasyon Başkanının görev süresi ile sınırlıdır.

Üyelerin belirlenmesinde FIFA ve UEFA kriterleri esas alınır. Özerk federasyonların veya spor kulüplerinin kurullarında görev alanlar ile ceza veya disiplin kurullarınca altı aydan fazla cezaya çarptırılmış olanlar Tahkim Kurulu üyesi olamazlar.

Üyeler, istifa etmedikçe veya çekilmiş sayılmadıkça, yerlerine yeni üye seçilemez. Herhangi bir nedenle boşalan asıl üyeliğe, yedek üyeler sırasıyla ve kendiliğinden gelirler. Eksik kalan yedek üye sayısı, seçilecek yeni üyelerle tamamlanır.

ÜYELİKTEN ÇEKİLMİŞ SAYILMA:

Madde 4 - Özür beyan etmeksizin, aralıksız 3 olağan oturuma veya bir sene içinde toplam 15 olağan oturuma katılmamış asıl üyeler üyelikten çekilmiş sayılırlar. Ancak, bir sene içinde yapılan olağan toplantıların yarısından bir fazlasına katılmamış herhangi bir üye, mazeret bildirmiş ve izin almış olsa dahi çekilmiş sayılır. Çekilmiş sayılan üye, müteakip toplantıya iştirak ettirilmez. Durum Kurul Başkanı tarafından Türkiye Futbol Federasyonu Başkanlığı'na yazılı olarak bildirilir.

KOORDİNATÖRLÜK:

Madde 5 – Federasyon, Tahkim Kurulu'nun idari islerini yürütmek üzere Tahkim Kurulu Başkanlığının önerisi üzerine bir Tahkim Kurulu Koordinatörü görevlendirir. Koordinatör, Tahkim Kurulu Başkanına bağlı olarak çalışır ve sadece ona karşı sorumludur. Koordinatörün Hukuk Fakültesi mezunu olması zorunludur.

İKİNCİ BÖLÜM

TAHKİM KURULUNA BAŞVURU USULÜ

BAŞVURU:

Madde 6 –Tahkim Kurulu Başkanlığına başvuru yazılı olarak yapılır. Dilekçede, tarafların ve varsa vekillerinin adı soyadı, unvanı, adresleri, başvurularının konusu, dayandıkları maddi vakıalar, delilleri ve talepleri yer alır. Ayrıca, başvuru konusu kararların ya da belgelerin asılları veya örnekleri dilekçeye eklenir. Dilekçe ve ekleri karşı taraf sayısından bir fazla olur. Başvuru sahibi, başvuru harcını yatırmak ve makbuzunu dilekçesine eklemek zorundadır. Harcı yatırılmamış başvurular reddedilir. Dilekçeler, Tahkim Kurulu Başkanlığı'na sunulmak üzere Tahkim Kurulu Koordinatörlüğü'ne verilir. Tahkim Kurulu Koordinatörlüğü, kendisine arz edilen dilekçeleri, dosya kabul defterine bir esas numarası vererek kaydeder.

BAŞVURU SÜRESİ:

Madde 7 – Kurul'a yapılacak başvuru veya itirazlar, kararın yazılı bildirimini veya yazılı bildirim hükmündeki duyuruyu izleyen yedi gün içinde harcı yatırılmak suretiyle gerçekleştirilmek zorundadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İLK İNCELEME ve CEVAP

İLK İNCELEME:

Madde 8 – Başvuru dilekçeleri kural olarak, kayıt sıralarına göre incelenir. Bununla birlikte Kurul, önemini dikkate alarak bir uyuşmazlığın öncelikle incelenmesine karar verebilir. Başvuru dilekçeleri Başkan, Raportör ya da Başkan tarafından görevlendirilecek üye tarafından incelenir. Başvuruda sekle ilişkin eksikliklerin bulunması halinde, dilekçe, eksikliklerinin tamamlanması için başvuru sahibine iade edilir. Eksikliklerin başvuru sahibine bildirilmesinden itibaren beş gün içinde tamamlanması zorunludur. Eksiklikleri bu süre içerisinde tamamlanmayan

başvurular yapılmamış sayılır.

Herhangi bir şekli eksikliği olmayan başvurular, görev, merci atlaması, ehliyet, harç, menfaat ve süre bakımından incelenir ve bu konudaki tespit başvuru tarihinden itibaren en geç yedi gün içinde Kurul'a bildirilir. Yapılan ilk incelemede yukarıdaki fıkrada belirtilen unsurlara ilişkin eksiklikler tespit edilmişse ve Kurul da bu tespitleri benimserse başvurunun reddine karar verir. Bununla birlikte merci atlaması halinde, dilekçe, işlem için yetkili mercie gönderilir ve durum başvuru sahibine bildirilir. İlk incelemenin tamamlanması üzerine dilekçe, karsı tarafa ve ihbarı gerekli görülen diğer kişilere tebliğ edilir. Futbol Disiplin Kurullarının kararlarına karsı yapılan itirazlarda taraf teşekkül ettirilmeyebilir.

CEVAP :

Madde 9 – Karşı taraf cevabını, dilekçenin kendisine tebliğinden itibaren en geç yedi gün içinde Kurul'a göndermek zorundadır. Cevap dilekçesi, karşı taraf sayısından bir fazla sayıda hazırlanmak zorundadır. Cevap dilekçesi, açıklamaları, maddi vakıaları, delilleri ve talepleri içerir. Deliller ve diğer belgeler dilekçe ekinde Kurul'a sunulur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

YARGILAMA SÜRECİNE İLİŞKİN KURALLAR

TOPLANTI YETER SAYISI:

Madde 10 – Kurul, Başkanın veya mazeretli olması durumunda Başkan Vekili'nin çağrısı üzerine en az beş asıl üyenin katılımı ile toplanır.

MÜZAKERE:

Madde 11 – Dilekçelerin teatisi üzerine tamamlanan dosya, incelemeyi yapan üyenin esas hakkındaki düşüncesi ile birlikte Kurul'a sunulur. Kurul, incelemesini kural olarak dosya üzerinde yapar. Bununla birlikte Kurul, gerekli görürse bilgi ve belge istenmesine, sair incelemeye ve yargılamanın duruşmalı yapılmasına karar verebilir. Kurul gerektiğinde duruşmanın gizli yapılmasına da hükmedebilir. Müzakereleri Başkan yönetir, inceleme ve

değerlendirmelerin sonrasında soyadı sırasına göre oylama yapılır. Başkan, oyunu en son verir.

KARAR YETER SAYISI:

Madde 12 - Kararlar, toplantıda hazır bulunan üyelerin oy çokluğu ile alınır. Oyların eşitliği halinde Başkanın oyu belirleyicidir. Oy kullanmak zorunlu olup çekimser kalınamaz. Oy kullanmayan üye toplantıya mazeretsiz olarak katılmamış sayılır.

KARAR:

Madde 13 – Kurul, kararlarında bağımsızdır.

Karar, Başkanın görevlendireceği ve çoğunluğa mensup üye tarafından yazılır ve karara katılan üyeler tarafından imzalanır; var ise muhalefet şerhleri de eklenir. Kararlar ve muhalefet şerhleri gerekçeli olur. Kararın hüküm fıkrası, tebliğ ve infaza esas olmak üzere Türkiye Futbol Federasyonu Genel Sekreterliğine derhal bildirilir. Gerekçeli karar daha sonra tebliğ edilir.

Tahkim Kurulu, gerekçeli kararını başvuru tarihinden itibaren en geç üç ay içerisinde vermek zorundadır. Futbol Disiplin Kurullarının kararlarına karsı yapılan itirazlar, itiraz tarihinden itibaren en geç bir ay içinde karara bağlanır.

KARARLARIN KESİNLİĞİ:

Madde 14 – Kurul kararları kesindir; idari veya yargısal mercilerin onayına tabi olmadığı gibi, bu kararlara karsı idari veya yargısal mercilere de başvurulamaz. Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun kararların açıklanması, maddi hataların düzeltilmesi ve yargılamanın yenilenmesi hakkındaki hükümleri saklıdır. Sporcuların, Teknik Direktörlerin ve Antrenörlerin sözleşmelerden kaynaklanan ve yabancılık unsuru içeren ihtilaflar hakkında Tahkim Kurulu tarafından verilecek kararlara karsı, FIFA ve UEFA talimat ve düzenlemeleri doğrultusunda Spor Tahkim Mahkemesi'ne başvurulabilir.

KARARLARIN KAPSAMI:

Madde 15 – Kurul, başvuru veya itirazın kısmen veya tamamen kabulüne veya reddine ya da başvuru veya itiraz konusu kararın değiştirilerek karara bağlanmasına hükmedebilir.

KARARLARIN UYGULANMASI ve YAYINLANMASI:

Madde 16 – Tahkim Kurulu Kararları, Türkiye Futbol Federasyonu tarafından derhal uygulanır. Başkan, gerekli gördüğü kararların Federasyon resmi internet sitesinde veya başka mecralarda yayınlanmasına karar verebilir. Kararının yayınlanmasını istemeyen tarafın, bu talebini ayrıca Kurul'a yazılı olarak bildirmesi gerekmektedir.

TEBLİGAT:

Madde 17- Yargılama esnasında taraflara yapılacak tüm tebligatlar, kural olarak tarafların başvurularında belirttikleri adreslere yapılır. Kurul, gerekli gördüğü takdirde tebligatları tarafların Federasyon nezdinde bulunan faks numarasına da yapabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

DİĞER HÜKÜMLER

UYGULANACAK USUL KURALLARI:

Madde 18 – Tahkim Kurulu, işbu talimatta zikredilen usul kurallarının yanı sıra yargılamaya ilişkin diğer mevzuatın bu talimata aykırı olmayan hükümlerini de uygular.

UYGULANACAK MADDİ HUKUK:

Madde 19-Tahkim Kurulu, 3813 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun, Ana Statü, Federasyon Talimat ve Düzenlemeleri ile FIFA ve UEFA kurallarını esas alarak Türk maddi hukukuna göre karar verir.

UYGULAMANIN DURDURULMASI:

Madde 20 – Aksine düzenleme bulunmayan durumlarda, Kurula başvuru icra ve infazı

durdurmaz. Bununla birlikte Kurul, ilgilinin talepte bulunması koşuluyla, başvuru veya itiraz konusu kararın açıkça hukuka aykırı olması ve telafisi imkânsız zararlar doğurmasının kuvvetle muhtemel bulunması hallerinde yargılamanın seyrini dikkate alarak durdurma kararı verebilir.

YARGILAMA GİDERLERİ ve VEKÂLET ÜCRETİ:

Madde 21 – İşbu Talimat içinde açıkça belirtilmemiş olan harç ve diğer yargılama masrafları, her sezon basında Türkiye Futbol Federasyonu Yönetim Kurulu tarafından belirlenir. Parasal uyuşmazlıklarda harç miktarı müddeabihin değeri üzerinden %2'dir. Bunun yarısı başvuru harcı olarak başvuru sırasında, kalan kısmı ise yargılama sonunda karar harcı olarak alınır. Uyuşmazlığın parasal bir değerinin bulunmaması halinde ise maktu harç alınır. Tahkim Kurulu'nun, Uyuşmazlık Çözüm Kurulu kararlarında değişiklik yaptığı durumlarda Uyuşmazlık Çözüm Kurulu tarafından takdir edilmiş olan vekâlet ücretleri karara uyarlanır ve yeni bir vekâlet ücretine hükmedilmez. Yargılama masrafları, aleyhine hüküm verilen tarafça karşılanır.

HUZUR HAKKI:

Madde 22 – Kurul üyelerine, katıldıkları toplantılar için, Türkiye Futbol Federasyonu Yönetim Kurulu'nun her sezon basında belirleyeceği huzur hakkı verilir.

YÜRÜRLÜK:

Madde 23 – Türkiye Futbol Federasyonu tarafından hazırlanan bu talimat, Yönetim Kurulu'nun kararı ile yürürlüğe girer ve Federasyon'un resmi internet sitesinde (www.tff.org) yayımlanır.

YÜRÜTME:

Madde 24– Bu Talimatı, Türkiye Futbol Federasyonu yürütür.

EK-B

FUTBOL DİSİPLİN TALİMATI

I. BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ

MADDE 1 – AMAÇ

Bu talimat, amatör ve profesyonel futbol müsabakalarında disiplini sağlamak, disiplin kurullarının oluşumunu, çalışma ve yargılama usul ve esaslarını belirlemek, disiplin ihlali oluşturan fiilleri ve bunların cezalarını saptamak amacı ile düzenlenmiştir.

MADDE 2 – TANIMLAR ve KISALTMALAR

Bu talimattaki;

a) TFF: Türkiye Futbol Federasyonu'nu,

b) Kulüp: Amatör veya profesyonel futbol faaliyetlerinde bulunan ve TFF tarafından tescil edilmiş dernek veya şirketleri,

c) Yönetici: Kulüplerin yönetiminde bulunan kişiler ile kulüplerde görevli idari ve teknik elemanları,

d) Müsabaka Görevlileri: TFF tarafından görevlendirilen hakem, gözlemci, temsilci, saha komiserleri ve diğer kişileri,

e) Müsabaka öncesi: Takımların veya seyircilerin stadyum sınırları içine girmelerinden itibaren müsabakanın başlama anına kadar geçen süreyi,

f) Müsabaka sonrası: Müsabakanın bitiş anından takımların ve seyircilerin stadyum sınırları dışına tamamen çıktıkları ana kadar geçen süreyi,

g) Resmi Müsabaka: TFF tarafından düzenlenen tüm lig ve kupa müsabakalarını,

h) Özel Müsabaka: Resmi müsabakaların dışında kalan müsabakaları,

i) Görevli: Futbolcular haricinde, bir kulüpte yaptığı işin niteliği ve süresine bakılmaksızın futbolla ilgili faaliyet gösteren kişileri (özellikle teknik direktörleri, antrenörleri, diğer teknik görevlileri, sağlık görevlileri ve masörleri)

j) Disiplin Kurulu: İşbu talimat çerçevesinde disiplin cezasını verme hususunda yetkili

kılınmış olan Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu (PFDK), Amatör Futbol Disiplin Kurulu (AFDK) ile İl Disiplin Kurulları'nı, ifade eder.

MADDE 3 – KAPSAM

(1) Bu talimat, TFF tarafından düzenlenen veya TFF'nin yetki alanına giren tüm müsabakalar ve futbolla ilgili tüm hususlarda uygulanır.

(2) Aşağıda sayılan kişiler bu talimat hükümlerine tabidirler:

a) Kulüpler ve yöneticileri,

b) Müsabaka görevlileri,

c) Amatör ve profesyonel futbolcular,

d) Teknik direktörler ve antrenörler,

e) Müsabaka organizatörleri ve futbolcu temsilcileri,

f) Seyirciler,

g) TFF tarafından düzenlenen bir müsabaka veya etkinlik kapsamında yetkilendirilmiş kişiler,

h) Futbolda görevli diğer kişiler.

II. GENEL HÜKÜMLER - DİSİPLİN CEZALARI - DİSİPLİN İHLALLERİ

A. GENEL HÜKÜMLER

MADDE 4 – TEMEL İLKELER

(1) Kulüpler ya da gerçek kişiler sportmenliğe, oyun kurallarına ve TFF kararları ile talimatlarına aykırı davranışlar nedeniyle disiplin cezaları ile cezalandırılır.

(2) Bu talimatta belirtilen disiplin cezaları temel cezalardır. Özel şartların varlığı halinde, bu cezalar ağırlaştırılabilir ya da hafifletilebilir.

(3) Sportmenliğe veya diğer disiplin hükümlerine aykırı davranışlarda, hakemin durumu görmemiş ve dolayısıyla bir karar vermemiş olması disiplin cezalarının verilmesine engel teşkil etmez.

MADDE 5- MANEVİ UNSUR

İşbu talimat kapsamında sayılan ihlaller, aksi açık bir şekilde belirtilmediği sürece, esas olarak kasten veya taksirle gerçekleştirilmiş olmaları halinde cezalandırılır.

MADDE 6 – SORUMLULUK

(1) Ev sahibi kulüp, müsabakanın oynanacağı stadın ve çevresinin düzeninden ve güvenliğinden sorumludur.

(2) Kulüpler, müsabaka öncesinde, esnasında ve sonrasında meydana gelebilecek her türlü olaydan sorumlu olup müsabakanın organizasyonuna ve güvenliğine ilişkin tüm talimatlara uymakla yükümlüdür.

(3) Kulüpler, futbolcularının, görevlilerinin, üyelerinin ve taraftarlarının ihlallerinden dolayı objektif olarak sorumludur.

MADDE 7 – FAİLİN BELİRLENEMEMESİ

Şiddet ya da hakaret içeren disiplin ihlallerinin faillerinin belirlenememesi halinde disiplin cezası ilgili kulübe uygulanır.

MADDE 8 – CEZANIN TAKDİRİ

İşbu talimat hükümleri uyarınca verilecek cezanın kapsamı ve süresi, somut olayın objektif ve sübjektif tüm şartları, ihlalde bulunan kişinin kusur derecesi, ağırlaştırıcı ve hafifletici tüm nedenler değerlendirilmek suretiyle belirlenir.

MADDE 9 – TEŞEBBÜS

(1) Fiilin teşebbüs derecesinde kaldığı hallerde cezada indirim yapılır.

(2) Disiplin Kurulu bu gibi hallerde cezayı yarısına kadar indirebilir.

MADDE 10 – İŞTİRAK

(1) Disiplin ihlali oluşturan fiili birlikte gerçekleştiren kişilerden her biri fail olarak sorumlu olur. İhlalin gerçekleştirilmesinde bir başkasını araç olarak kullanma, azmettirme ve yardım etme halleri de dahil olmak üzere, ihlale şerik olarak katılanlar da cezalandırılır.

(2) İştirak dolayısıyla sorumluluğun doğması için ihlalin teşebbüs aşamasında kalması yeterlidir.

(3) Disiplin Kurulu, ihlale iştirak edenlerin fiile katılım derecesini ve iştirakin türünü de değerlendirmek suretiyle uygulanacak cezayı takdir eder.

MADDE 11 – İÇTİMA

(1) Birden fazla cezayı gerektiren fiiller, ayrı ayrı cezalandırılır.

(2) Bununla birlikte, fiillerin bir bütünlük arz etmesi halinde en ağır cezayı gerektiren ihlal için öngörülen cezaya hükmedilir ve öngörülen ceza yarısına kadar artırılabilir.

MADDE 12 – TEKERRÜR

(1) Disiplin ihlalinde bulunan bir kişinin, aynı sezon içerisinde bu ihlali tekrar etmesi halinde, cezasının kesinleşmiş olması kaydı ile sonraki cezası artırılır. Disiplin Kurulu bu gibi hallerde cezayı yarısına kadar artırmaya yetkilidir.

(2) İhtar cezası ile futbolculara verilen bir müsabakadan men cezası tekerrüre esas olmaz.

(3) Tekerrüre ilişkin özel hükümler saklıdır.

MADDE 13 – TAHRİK

(1) Fiil, tahrik sonucu işlendiği takdirde cezada indirim yapılır.

(2) Disiplin Kurulu, bu gibi hallerde ihlal için öngörülen cezayı tahrikin derecesini dikkate alarak üçte birine kadar indirebilir.

MADDE 14 – TAKDİRİ İNDİRİM NEDENLERİ

(1) Kulüpler veya kişiler lehine cezayı hafifletici takdiri nedenlerin bulunması halinde, öngörülen ceza yarısına kadar indirilebilir. Cezanın alt sınırının kesin bir şekilde belirlendiği doping ve tükürme ihlallerinde takdiri indirim nedenleri uygulanmaz.

(2) Takdiri indirim nedenleri kararda gösterilir.

MADDE 15 – SORUŞTURMA ZAMANAŞIMI

(1) Soruşturma zamanaşımı, tamamlanmış ihlallerde ihlalin gerçekleştirildiği, teşebbüs halinde kalan ihlallerde son hareketin yapıldığı, zincirleme ihlallerde ise son ihlalin gerçekleştirildiği günden itibaren işler.

(2) Disiplin soruşturması, müsabaka öncesinde, esnasında veya sonrasında sahada veya sahayı çevreleyen alanda gerçekleştirilen ihlallerde 1 yıllık, doping ihlallerinde 8 yıllık, diğer ihlallerde ise 5 yıllık zamanaşımına tabidir.

(3) Müsabaka sonucunu etkileme şeklindeki disiplin ihlallerinin soruşturması 20 yıllık zamanaşımına tabidir.

MADDE 16 – CEZA ZAMANAŞIMI

(1) Disiplin Kurulu tarafından verilen cezalar 5 yıl içerisinde infaz edilmediği takdirde zamanaşımına uğrar.

(2) Ceza zamanaşımı, kararın kesinleştiği veya infazının herhangi bir nedenle durduğu günden itibaren işler.

MADDE 17 – ZAMANAŞIMININ KESİLMESİ

(1) Soruşturma ve yargılama ile ilgili işlemler soruşturma zamanaşımını; ceza kararının infazına dair işlemler ise ceza zamanaşımını keser.

(2) Zamanaşımı süreleri, kesilme tarihinden itibaren yeniden işlemeye başlar.

(3) Zamanaşımı kendiliğinden dikkate alınır.

B. DİSİPLİN CEZALARI

MADDE 18 – CEZALAR

Disiplin cezaları, ihtar, para cezası, müsabakadan men, hak mahrumiyeti, saha kapatma, müsabakayı seyircisiz oynama, puan indirme, küme düşürme ve tescil iptali, cezalarından ibarettir.

MADDE 19 – İHTAR

İhtar, ilgililerin yazılı olarak uyarılmasıdır.

MADDE 20 – PARA CEZASI

(1) Kişi veya kulüplerin, profesyonel futbol ile sınırlı olmak kaydıyla, belirli bir meblağı TFF'ye ödemeye mahkum edilmesidir.

(2) Para cezası, 3813 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanun'un 25. maddesinde belirtilen miktarı aşamaz.

(3) Kulüpler, kendi takımlarının futbolcularına, yöneticilerine ya da görevlilerine uygulanan para cezasından müteselsilen sorumludur. Failin, kulüple ilişkisinin sona ermesi, kulübün müteselsil sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

MADDE 21 – MÜSABAKADAN MEN

Kulübün, futbolcunun veya diğer kişilerin resmi müsabakalara katılmaktan men edilmesidir.

MADDE 22 – HAK MAHRUMİYETİ

Kişinin, futbol müsabakalarına iştirak etmekten; hakemlik, temsilcilik, gözlemcilik, saha komiserliği yapmaktan; TFF veya kulüp yöneticisi, idari ve teknik görevlisi olarak müsabakalarda görev almaktan; kulüp mensubu olarak TFF tüzel kişiliği ile resmi ilişkide bulunmaktan; müsabakalarda resmi sıfatla faaliyette bulunmaktan ve stadyumların protokol tribünleri ile akreditasyon sistemine dahil yerlerine girmekten men edilmesidir.

MADDE 23 – SAHA KAPATMA

Kulübün resmi müsabakasını mutad sahasından başka bir sahada oynamaya mahkum edilmesidir.

MADDE 24 –SEYİRCİSİZ OYNAMA

Kulübün resmi müsabakasını mutad sahasında seyircisiz oynamaya mahkum edilmesidir.

MADDE 25 – PUAN İNDİRME

Kulübün mevcut ya da ileride kazanacağı puanlarının bir kısmının TFF Yönetim Kurulu tarafından indirilmesidir.

MADDE 26 – KÜME DÜŞÜRME

Kulübün, TFF Yönetim Kurulu tarafından bir alt lige düşürülmeye mahkum edilmesidir.

MADDE 27 – TESCİL İPTALİ

Kulübün, TFF Yönetim Kurulu tarafından sicil kaydının iptal edilerek futbol faaliyetlerinin dışında bırakılmaya mahkum edilmesidir.

MADDE 28 – İKAME ve İLAVE CEZALAR

(1) Disiplin ihlalinin özelliklerine göre, öngörülen cezanın yerine ya da ona ilaveten ihtar veya para cezası verilebilir.

(2) Ancak, futbolculara ve diğer gerçek kişilere verilen ihtar, müsabakadan men ve hak mahrumiyeti cezaları, para cezasına dönüştürülemez.

(3) AFDK ve İl Disiplin Kurulları, para cezası yerine somut olayın şartlarını ve hakkaniyeti dikkate alarak başka bir ceza ikame etmekle yükümlüdür.

C. DİSİPLİN İHLALLERİ

MADDE 29 – SPORTMENLİĞE AYKIRI HAREKET

(1) Sportmenliğe veya spor ahlakına aykırı hareket eden, tutum ve davranışlarıyla TFF'nin saygınlığını zedeleyen ya da futbolun değerini düşüren kişi veya kulüpler müsabakadan men, hak mahrumiyeti cezası veya para cezası ile cezalandırılır.

(2) Sportmenliğe aykırı hareket eden futbolculara ve diğer kişilere iki veya daha fazla müsabakadan men veya süreli hak mahrumiyeti cezası verilir.

MADDE 30 – TAKIM HALİNDE SPORTMENLİĞE AYKIRI HAREKET

(1) Aşağıda belirtilen hususlar, takım halinde sportmenliğe aykırı hareketlerdir:

a) Müsabaka öncesinde, sırasında veya sonrasında takımın en az beş futbolcusunun hakem tarafından sarı veya kırmızı kartla cezalandırılması,

b) Müsabaka öncesinde, sırasında veya sonrasında takımın en az üç futbolcusunun hakem tarafından müsabakadan ihraç edilmesi,

c) Müsabaka öncesinde, sırasında veya sonrasında, birden fazla futbolcunun veya görevlinin birlikte hareket ederek bir müsabaka görevlisine hakaret etmesi, kararlarına karşı sportmenliğe aykırı şekilde itiraz ederek karşı çıkması, baskı kurmaya çalışması, tehdit etmesi, söz konusu kişiye karşı güç kullanması.

(2) Yukarıdaki fıkranın a ve b bendinde belirtilen şekilde takım halinde sportmenliğe aykırı hareket edilmesi halinde Süper Lig kulüplerine görülen her bir sarı kart için 1.500.TL, kırmızı kart için 3.000.TL; 1. Lig kulüplerine görülen her bir sarı kart için 750.TL, kırmızı kart için 1.500.TL; 2. Lig kulüplerine görülen her bir sarı kart için 400.TL, kırmızı kart için 800.TL; 3. Lig kulüplerine görülen her bir sarı kart için 200.TL, kırmızı kart için 400.TL para cezası verilir.

(3) Yukarıdaki fıkranın c bendinde belirtilen şekilde takım halinde sportmenliğe aykırı hareket edilmesi halinde ise, kulüplere kendi lig kategorilerinde 5 sarı kart görülmesi halinde verilen miktarlarda para cezası verilir.

MADDE 30/A –OYUNCU KRİTERLERİNE UYMAMA

Federasyon talimat ve düzenlemelerinde belirtilmiş zorunlu kriterlere uygun genç oyunculara kadrolarında yer vermeyen veya müsabaka isim listelerini bu kriterlere göre oluşturmayan kulüplere ihlalin ağırlığına göre Süper Lig için 50.000.TL'den 100.000.TL'ye kadar para cezasına hükmedilir.

MADDE 31 – HAKARET

(1) TFF veya mensuplarına, müsabaka görevlilerine, futbolculara, yöneticilere veya diğer ilgili kulüp ve kişilere, hakaret eden, söven, tehdit eden veya herhangi bir şekilde kişilik haklarına saldırıda bulunanlar, müsabakadan men veya hak mahrumiyeti cezası ile cezalandırılır.

(2) Yukarıda belirtilen fiillerde bulunan futbolcular ve diğer kişilere iki veya üstünde; fiillerin müsabaka görevlilerine yönelik olması halinde ise üç veya üzerinde müsabakadan men

veya süreli hak mahrumiyeti cezası verilir.

(3) Anılan fiillerin kulüplerin başkan ve yöneticileri tarafından işlenmesi halinde hak mahrumiyeti cezası ile birlikte 5.000.TL ile 100.000.TL arası para cezası verilir.

(4) Rakip bir futbolcuya ya da müsabaka görevlileri dışında kalan kişilere tükürenlere en az dört müsabakadan men cezası verilir. Bu fiilin müsabaka görevlilerine yönelik olması halinde ise en az sekiz müsabakadan men cezası verilir.

MADDE 32 – KURAL DIŞI HAREKETLER

(1) Futbol oyun kurallarına aykırı olarak sert ve ciddi faul yapan veya şiddetli harekette bulunan futbolcular müsabakadan men cezası ile cezalandırılır.

(2) Sert ve ciddi faul yapan futbolculara iki veya üstünde; şiddetli hareket yapan futbolculara üç veya üstünde müsabakadan men cezası verilir.

MADDE 33 – SALDIRI

(1) TFF mensuplarına, müsabaka görevlilerine, futbolculara, yöneticilere veya diğer kişilere saldırıda bulunanlar müsabakadan men veya hak mahrumiyeti cezası ile cezalandırılır.

(2) Saldırıda bulunan kişilere saldırının niteliğine göre beş veya üstünde müsabakadan men ya da süreli hak mahrumiyeti cezası verilir.

(3) Saldırının TFF mensuplarına veya müsabaka görevlilerine yönelik olması halinde saldırının niteliğine göre on veya üzerinde müsabakadan men veya süreli hak mahrumiyeti cezası verilir

(4) Anılan fiillerin kulüp başkan veya yöneticileri tarafından işlenmesi halinde hak mahrumiyeti cezası ile birlikte 10.000.TL ila 250.000.TL arasında para cezası verilir.

MADDE 34 – KAVGA

(1) Bir kavgaya karışan futbolcu veya diğer kişilere, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde üç veya üzerinde müsabakadan men veya süreli hak mahrumiyeti cezası

verilir.

(2) Bir kavgayı önlemek ya da kavgaya karışanları ayırmak için araya giren ve kavgayı önlemek ya da kavgaya karışan kişileri ayırmak için çaba sarf eden kişilere herhangi bir ceza verilmez.

MADDE 35 – TALİMATLARA AYKIRI HAREKET

(1) Futbol ile ilgili mevzuat hükümlerini, TFF düzenlemelerini, futbol oyun kurallarını ihlal eden kişi veya kulüpler, bu hususta ayrı ceza hükmü bulunmadığı takdirde ihtar, para cezası, müsabakadan men veya hak mahrumiyeti cezası ile cezalandırılır.

(2) TFF tarafından düzenlenen liglere ya da kupalara katılmayan kulüpler küme düşürme cezası ile cezalandırılır.

MADDE 36 – BELGELERİN HAKSIZ KULLANIMI

(1) Hak sahibi olmadığı halde başkalarına ait lisans, akreditasyon kartı ve sair uygunluk belgelerini kullanarak TFF ve müsabaka görevlilerini yanıltmaya çalışan kişiler ile anılan nitelikteki belgeleri kullandıran kişiler müsabakadan men ve hak mahrumiyeti cezası ile cezalandırılır.

(2) Yukarıda belirtilen fiillerin faillerine üç ay ve üzerinde müsabakadan men veya süreli hak mahrumiyeti cezası verilir.

(3) Bu madde kapsamındaki fiilleri işleyen kişilerin bağlı bulundukları kulüplere de 5.000.TL ile 150.000 TL arasında para cezası verilir.

MADDE 37 – SAHTECİLİK

(1) Lisans veya uygunluk belgeleri üzerinde değişiklik veya sahtecilik yapan ya da bu nitelikteki belgeleri kullanmak veya kullandırmak sureti ile TFF'yi veya ilgilileri yanıltan kişiler

bir yıldan üç yıla kadar müsabakalardan men veya hak mahrumiyeti cezası ile cezalandırılır. İhlalin ağırlığı halinde sürekli hak mahrumiyeti cezası verilir.

(2) Yukarıda sayılan belgeler dışındaki belgelerde sahtecilik yapan, TFF'yi veya ilgilileri yanıltan kişilere bir yıldan üç yıla kadar müsabakalardan men veya hak mahrumiyeti, sorumlu kulübe de 10.000.TL'den az, 200.000.TL fazla olmamak kaydıyla para cezası verilir.

(3) Stada giren seyirci sayısı hakkında gerçeğe aykırı belge düzenleyen, beyanda bulunan, bilet yerine herhangi bir belge ile seyirciyi stada sokan, bilet fiyatlarında rakip kulüp seyircisine farklı fiyat uygulayan veya benzeri fiillerle menfaat sağlayan kulüplere 5.000.TL.'den az, 200.000.TL.'den fazla olmamak kaydıyla para cezası verilir.

MADDE 38 – CEZA SÜRESİNİ BEKLEMEMEK

Müsabakadan men veya hak mahrumiyeti cezası infaz edilmemesine ya da idari tedbir kararına rağmen müsabakalara katılanlar ve bunu temin edenler ya da cezanın infazına uymayanlar, bir aydan altı aya kadar müsabakadan men veya hak mahrumiyeti cezası ile cezalandırılır.

MADDE 39 – MİLLİ MÜSABAKAYA KATILMAMAK

(1) Yayın yolu ile veya yazılı tebligata rağmen haklı bir sebebi olmaksızın resmi veya özel milli müsabakalara veya hazırlık çalışmalarına katılmayan veya geç katılan veya çalışma ve müsabaka yerini terk eden futbolcular iki aydan bir yıla kadar müsabakalardan men cezası ile cezalandırılır.

(2) İhlalin niteliğine göre futbolcunun bağlı bulunduğu kulübe de 10.000.TL ila 250.000. TL arasında para cezası verilir.

MADDE 40 – SAHA OLAYLARI

(1) Stadyumlarda düzen veya disiplinin ya da müsabakanın olağan akışı içinde oynanmasının veya güvenliğinin sağlanmasına ilişkin kuralları bireysel veya toplu bir biçimde ihlal eden kişiler, iki aydan iki yıla kadar müsabakalardan men veya süreli hak mahrumiyeti

cezası ile cezalandırılır.

(2) Seyircisi, mensupları, futbolcuları nedeni ile olaylardan sorumlu kulüplere, saha kapatma cezası ile müsabakayı seyircisiz oynama cezası ayrı ayrı veya birlikte verilebilir.

(3) Profesyonel futbol faaliyetlerine ilişkin saha olaylarında, sorumlu kulüp hakkında, bu cezalar ile birlikte ayrıca para cezasına hükmedilebilir. Disiplin Kurulu, olayın ağırlığına göre, saha kapatma ve seyircisiz oynama cezasını birlikte uygulayabileceği gibi sorumlu kulüp hakkında yalnızca para cezası vermekle de yetinebilir.

(4) Meydana gelen zarar sorumlulara tazmin ettirilir.

MADDE 41 – ÇİRKİN ve KÖTÜ TEZAHÜRAT

(1) Stadyumlarda toplu olarak ve devamlılık arz eden şekilde, söz veya hareketlerle ya da pankart ve benzeri araçlar ile aşağılayıcı, tahrik veya taciz edici nitelikte tezahüratta bulunulması yasaktır.

(2) Anılan yasağın ilk ihlalinde sorumlu kulübe Süper Lig için 40.000.TL'den 80.000. TL'ye kadar, 1. Lig için 15.000.TL'den 30.000.TL'ye kadar, 2. Lig için 10.000. TL'den 20.000.TL'ye kadar, 3. Lig için 5.000.TL'den 10.000.TL'ye kadar para cezası verilir.

(3) Anılan yasağın aynı sezon içerisinde ikinci kez ihlali halinde sorumlu kulübe; Süper Lig için 80.000.TL'den 160.000.TL'ye kadar, 1. Lig için 30.000.TL'den 60.000. TL'ye kadar, 2. Lig için 20.000.TL'den 40.000.TL'ye kadar, 3. Lig için 10.000. TL'den 20.000. TL'ye kadar para cezası verilir.

(4) Anılan yasağın aynı sezon içerisinde üçüncü kez ihlali halinde sorumlu kulübe; Süper Lig için 160.000.TL'den 320.000.TL'ye kadar, 1. Lig için 50.000.TL'den 100.000. TL'ye kadar, 2. Lig için 40.000.TL'den 80.000.TL'ye kadar, 3. Lig için 20.000. TL'den 40.000.TL'ye kadar para cezası verilir.

(5) Anılan yasağın aynı sezon içerisinde dördüncü kez ihlali halinde sorumlu kulübe, müsabakayı seyircisiz oynama cezası ve ikinci fıkrada öngörülen para cezalarının üst sınırı kadar

para ceza verilir.

(6) Anılan yasağın aynı sezon içerisinde beşinci kez ihlali halinde sorumlu kulübe, müsabakayı seyircisiz oynama cezası ve üçüncü fıkrada öngörülen para cezalarının üst sınırı kadar para ceza verilir.

(7) Anılan yasağın aynı sezon içerisinde altıncı kez ihlali halinde sorumlu kulübe; müsabakayı seyircisiz oynama cezası ve dördüncü fıkrada öngörülen para cezalarının üst sınırı kadar para cezası verilir.

(8) Anılan yasağın aynı sezon içerisinde yedinci kez tekrarı halinde ve takip eden her ihlalde sorumlu kulübe, iki müsabakayı seyircisiz oynama cezası ve dördüncü fıkrada öngörülen para cezalarının üst sınırı kadar para cezası verilir.

(9) Bu maddede anılan fiiller yönünden lig ve kupa müsabakaları ayrı kategoride kabul edilir.

(10) Anılan fiiller ırkçılık içerirse sorumlu kulübe ilk ihlalde müsabakayı seyircisiz oynama cezası ve ikinci fıkrada yer alan para cezalarının üst sınırı kadar para cezası verilir; ikinci ihlalde iki müsabakayı seyircisiz oynama ve ikinci fıkrada yer alan para cezalarının üst sınırının iki katı kadar para cezası, üçüncü ihlalde ise üç puan indirme cezası verilir.

(11) Yukarıda anılan ihlalin önlenmesi için azami gayreti gösterdiğini ya da olayların üçüncü kişilerce kötü niyetli olarak gerçekleştirildiğini yeterli ve inandırıcı kanıtlarla ispat eden kulübe ceza verilmeyebilir.

MADDE 42 – YAYIN

Ev sahibi kulüp TFF'nin kulüpler adına ve hesabına yayın sözleşmesi imzaladığı kişilerin yayını en iyi şartlarda yapabilmesi için gerekli ortamın sağlamak ile yükümlüdür. Yayın hazırlıklarının ya da yayının kısıtlanması veya engellenmesi, halinde ev sahibi kulüp:

a) Süper Lig'de ilk ihlalde 500.000.TL para cezası, ikinci ihlalde 500.000.TL para cezası

ile birlikte iki saha kapatma cezası, üç ve üstü ihlal halinde 500.000.TL ile birlikte üç puan indirme cezası;

b) Diğer liglerde ilk ihlalde 100.000.TL para cezası, ikinci ihlalde 100.000.TL para cezası ile birlikte iki saha kapatma cezası, üç ve üstü ihlal halinde 100.000.TL para cezası ile birlikte üç puan indirme cezası ile cezalandırılır.

MADDE 43 –TANIKLIKTAN KAÇINMAK

Disiplin soruşturması sırasında tebligata rağmen, haklı bir sebebi olmaksızın tanıklıktan kaçınan veya gerçeğe aykırı şekilde tanıklıkta bulunan kişiler iki aydan bir yıla kadar müsabakadan men veya hak mahrumiyeti cezası ile cezalandırılır.

MADDE 44 – MÜSABAKA SONUCUNU ETKİLEME

(1) Müsabakanın sonucunu hukuka veya spor ahlakına aykırı şekilde etkilemek veya buna teşebbüs etmek yasaktır. Bir futbolcuya veya kulübe teşvik pirimi verilmesi de bu kapsamdadır.

(2) Bu hükmü ihlal eden kişiler, bir yıldan üç yıla kadar müsabakalardan men veya hak mahrumiyeti cezasıyla; kulüpler ise küme düşürme cezasıyla cezalandırılır. İhlalin ağırlığına göre küme düşürme cezasına ek olarak puan indirme cezası da verilebilir.

(3) İhlalde sorumluluğu bulunan kişi veya kulüplere ayrıca para cezası verilir.

(4) Anılan yasağın hakemler tarafından ihlali halinde sürekli hak mahrumiyeti cezası verilir.

MADDE 45 – BAHİS

(1) Profesyonel liglerde yer alan kulüplerin yöneticilerinin, müsabaka görevlileri ile diğer görevlililerin ve futbolcuların futbol müsabakalarına ilişkin olarak düzenlenen bahis ve benzeri şans oyunlarına doğrudan ya da dolaylı olarak katılması yasaktır.

(2) Aksine hareket eden kişiler, üç aydan bir yıla kadar müsabakalardan men veya hak

mahrumiyeti cezası ile cezalandırılır.

MADDE 46 – MÜSABAKAYA KATILMAMAK

(1) Bir futbolcunun hukuka veya spor ahlakına aykırı bir şekilde müsabaka hazırlıklarına veya müsabakaya katılmaması ya da katılmasına engel olunması yasaktır.

(2) Anılan yasağın ihlal edenler üç aydan bir yıla kadar müsabakadan men veya süreli hak mahrumiyeti cezası ile cezalandırılır.

MADDE 47 – GÖREVİ İHMAL ve KÖTÜYE KULLANMA

(1) Görevlerinin gereğini yerine getirmeyen müsabaka görevlilerine ve diğer görevlilere üç aydan bir yıla kadar hak mahrumiyeti cezası verilir.

(2) Görevin kötüye kullanılması halinde, faillere bir yıldan üç yıla kadar hak mahrumiyeti cezası verilir.

MADDE 48 – HÜKÜMLÜLÜK

(1) Türk Ceza Kanunu'nun 53. maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı iki yıldan fazla bir süre ile hapis cezasına ya da Devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, milli savunmaya karşı suçlar, Devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından ile hükümlü olanlar sürekli hak mahrumiyeti cezası ile cezalandırılır.

(2) Disiplin ihlalleri nedeniyle gerçek kişilere verilen süreli hak mahrumiyeti cezalarında, cezanın infazının sona ermesinden itibaren on yıl geçmesi halinde ilgilinin talebi üzerine, TFF Yönetim Kurulu tarafından cezanın sonuçlarının ortadan kaldırılmasına karar verilebilir.

MADDE 49 – DOPİNG

A) Kulüplere Uygulanacak Cezalar

(1) Futbolda Dopingle Mücadele Talimatı kapsamında, İlaç Bildirim Listelerinin TFF

yetkilisine verilmemesi, usulüne uygun doldurulmaması, yapılan tedavilerin yazılmaması ya da yapılmayan tedavilerin yazılması durumunda kulübe 15.000.TL.' ye kadar para cezası uygulanır. Bu durumun tekrarlanması halinde verilecek para cezası en yüksek had üzerinden 4 kat arttırılarak uygulanır.

(2) İşbu maddenin B fıkrasındaki ihlaller dolayısıyla futbolcunun disiplin cezası alması durumunda kulüp 25.000.TL'ye kadar para cezası ile cezalandırılır.

Kulübün aynı sezonda iki futbolcusunun anılan doping ihlalleri dolayısıyla disiplin cezası alması halinde para cezasının üst sınırı beş kat artırılır.

Kulübün aynı sezonda üç ve daha fazla futbolcusunun anılan doping ihlalleri dolayısıyla disiplin cezası alması durumunda para cezasının üst sınırı on kat arttırılır.

(3) Kulübün aynı sezonda üç ve daha fazla futbolcusunun anılan doping ihlalleri dolayısıyla disiplin cezası alması halinde dördüncü ihlalden itibaren gerçekleşecek her ihlal için kulübün üç puanı indirilir.

(4) Kupa müsabakalarında yapılan doping kontrollerinde, bir takımın iki veya daha fazla futbolcusuna, bu maddenin B fıkrası uygulanarak ceza verilirse, kulüp sonraki sene kupa müsabakalarına katılamaz. Kural ihlalleri kupanın final müsabakasında yapılmışsa müsabakanın sonucu ne olursa olsun karşı takım hükmen galip sayılır.

(5) Doping yaptığı sabit olduğu takdirde TFF tarafından bu doping kontrolü için yapılan masrafların 10 katı tutarı, futbolcunun kulübünden tahsil olunur.

B) Futbolculara Uygulanacak Cezalar

(1) Futbolcunun;

a) Doping kontrollerine girme gerekliliğini ihlal etmesi,

b) Doping kontrollerinde hile yapması veya hile yapmaya teşebbüs etmesi,

c) Müsabaka öncesinde, esnasında veya sonrasında doping maddelerini veya yöntemlerini

kullanması,

d) Doping kontrolü işlemlerinin gereği olarak alınan A örneğinde yasaklı bir maddenin tespit edilmesine rağmen sonuca 48 saat içinde itiraz edilmemesi veya itiraz üzerine açılan B örneğinin analizinde de yasaklı bir maddenin saptanması,

e) Doping yaptığını gösteren delillerin bulunması durumunda futbolcu ilk defada en az 2 yıl müsabakadan men cezası verilir.

(2) Futbolcu, ihlalin hangi fiille gerçekleştirildiğine bakılmaksızın ihlalin tekrarında ömür boyu müsabakadan men cezası ile cezalandırılır.

(3) Futbolcunun, doping kontrol örneğinde Efedrin, L-metilamfetamin, metilefedrin, klenbuterol dışında bütün beta-2 agonistler, probenesid ve bütün glukokortikoidlerin tespit edilmesi durumunda, ilk ihlalde altı aya kadar müsabakadan men cezası verilir. İkinci ihlalde iki yıla kadar, üçüncü ihlalde ise ömür boyu müsabakadan men cezası ile cezalandırılır.

(4) Futbolcudan alınan örnekte yasaklı maddenin saptanması durumunda, Tedavi Amaçlı Kullanım İstisnası veya Kısaltılmış Tedavi Amaçlı Kullanım İstisnası bulunması durumunda cezai işlem yapılmaz. Bu istisnalar dışında, ilaç bildirim listesine yazılmış olsa dahi, yasaklı herhangi bir maddenin veya yöntemin kullanılması futbolcunun cezai işleme tabi olmasını engellemez. Doping kontrolü yapıldıktan sonra geriye dönük olarak, herhangi bir sağlık kurumundan alınacak rapor ya da komisyona yapılacak başvuru cezai işlem sırasında dikkate alınmaz.

(5) Bu maddede belirtilen ihlalleri gerçekleştirdiğinden şüphe edilen futbolcunun esaslı bir kusuru veya ihmalinin bulunmadığını ispat etmesi halinde verilen ceza yarıya kadar indirilebilir. Bu halde verilen ömür boyu müsabakadan men cezaları sekiz yıla kadar indirilir.

(6) Bu maddede belirtilen ihlalleri gerçekleştirdiğinden şüphe edilen futbolcunun hiçbir kusuru veya ihmalinin bulunmadığını ispat etmesi halinde verilen ceza yarıya kadar indirilebilir.

(7) Bu maddede belirtilen ihlalleri gerçekleştirdiğinden şüphe edilen futbolcunun yardımlarıyla, başka bir doping ihlali ortaya çıkartılırsa veya delil elde edilirse, ilgili ceza, yarısı

oranında indirilir. Bu hallerde verilen ömür boyu müsabakadan men cezaları sekiz yıla kadar indirilir.

C) Diğer Kişilere Uygulanacak Cezalar

(1) Doping kontrollerine girme gerekliliğini ihlal eden, dopingli futbolcunun müsabakaya katılmasını sağlayan, dopingli olduğunu bildiği halde önlemeyen, doping uygulamalarına karıştığı, katıldığı, önerdiği, zorladığı, yardım ettiği saptanan yönetici, antrenör, doktor, masör ve diğer ilgililer bir yıldan üç yıla kadar hak mahrumiyeti ve 15.000 TL'ye kadar para cezası ile cezalandırılırlar. Futbolcu 21 yaşından küçük ise, ilgili kişiler hakkında, ömür boyu hak mahrumiyeti cezası verilir.

(2) Yasak maddelerin her türlü ticaretini yapan ve yasaklı ilaçları tedarik eden kişilere 25.000 TL'ye kadar para cezası ile en az 4 yıl hak mahrumiyeti cezası verilir.

(3) Verilen parasal cezalar bu kişilerin bağlı olduğu kulüplerden tahsil edilir.

III. DİSİPLİN KURULLARININ OLUŞUMU, GÖREVLERİ ve ÇALIŞMA USULLERİ

A. AMATÖR ve PROFESYONEL FUTBOL DİSİPLİN KURULLARI

MADDE 50 – AMATÖR ve PROFESYONEL DİSİPLİN KURULLARININ OLUŞUMU

(1) Amatör ve Profesyonel Futbol Disiplin Kurulları, TFF Başkanı'nın teklifi, TFF Yönetim Kurulu'nun onayı ile atanacak birer başkan ve altışar asıl üyeden oluşur. Disiplin Kurullarına aynı usulle asıl üye sayısı kadar yedek üye atanır.

(2) Disiplin Kurulları, TFF Başkanı'nın görevde kaldığı süre ile sınırlı olarak görev yaparlar.

(3) Atanacak asıl ve yedek üyelerin fakülte veya yüksek okul mezunu olmaları gerekir. Ancak başkan, başkan vekili ve raportör olarak görev yapacak olanların hukuk fakültesi mezunu

olmaları zorunludur. Diğer üyelerin faal olmayan antrenör, hakem ve futbolcular arasından atanmasına özen gösterilir.

(4) Amatör ve Profesyonel Futbol Disiplin Kurulları ilk toplantılarında bir başkan vekili ve bir raportör seçerler. Seçim gizli oyla yapılır.

(5) Ölüm, istifa ve başka nedenlerle oluşan boşalmalarda, boşalan görev için aynı usulle on beş gün içinde atama yapılır. Atama yapılıncaya kadar, Disiplin Kurulu Başkanı, uygun göreceği yedek üyeyi boşalan göreve çağırır.

(6) Amatör ve Profesyonel Disiplin Kurullarında görevlendirilebilmek için TFF Yönetim Kurulu, Tahkim Kurulu, Denetleme Kurulu, Uyuşmazlık Çözüm Kurulu ve yan kurullar üyesi olmamak ve 3813 sayılı yasanın Ek Madde –1 de belirtilen koşullara sahip olmak şarttır.

MADDE 51 – AMATÖR FUTBOL DİSİPLİN KURULUNUN GÖREVLERİ

(1) Türkiye birinciliğine varan futbol müsabakalarına katılan amatör kulüpler ile bu kulüplerde görevli futbolcu, teknik direktör, antrenör, yönetici ve diğer kişilerin fiillerinden doğan disiplin ihlalleri ile aynı müsabakalarda görev yapan hakem ve diğer görevlilerin disiplin ihlallerini ilk derecede karara bağlar.

(2) Bu talimatın 55. maddesine göre İl Disiplin Kurulları tarafından verilen ve talimatın 75. maddesi ile belirlenen sınırları aşan cezalara, ilgili kulüp ve kişilerce yapılan itirazları, itiraz mercii sıfatıyla inceler ve karara bağlar.

(3) AFDK, İl Disiplin Kurulları arasındaki görev ve yetki uyuşmazlıklarını inceleyip kesin çözüme bağlar.

MADDE 52 – PROFESYONEL FUTBOL DİSİPLİN KURULUNUN GÖREVLERİ

Profesyonel futbol faaliyetlerinde bulunan kulüp, futbolcu, teknik direktör, antrenör, yönetici, müsabaka görevlileri ve profesyonel futbolda görevli diğer kişilerin fiillerinden doğan disiplin ihlallerini karara bağlar.

MADDE 53 – AFDK ve PFDK'NIN ÇALIŞMA USULÜ

(1) AFDK ve PFDK, yukarıda belirtilen görevlerini yerine getirmek amacıyla haftanın belirli günlerinde ayrı ayrı toplanır. Toplantı, ilgili kurul başkanının çağrısı üzerine salt çoğunluk ile yapılır. Toplantı gündemi başkan tarafından belirlenir. Kararlar hazır bulunanların salt çoğunluğu ile alınır. Kurullar acil işlerde, telefon konferansı, video konferansı veya benzeri başka herhangi bir yöntemle müzakere edebilir ve karar verebilir.

(2) Başkan ve başkan vekilinin bulunmaması halinde, kurula en yaşlı üye başkanlık yapar.

(3) Aralıksız üç toplantıya izinsiz veya mazeretsiz katılmayan üye istifa etmiş sayılır.

(4) Her iki kurulun büro işleri, ayrı personel tarafından yerine getirilir.

(5) AFDK ve PFDK üyelerine, katıldıkları toplantılar için, TFF Yönetim Kurulu'nun her sezon başında belirleyeceği miktarda huzur hakkı verilir.

B. İL DİSİPLİN KURULLARI

MADDE 54 – İL DİSİPLİN KURULLARININ OLUŞUMU

(1) Her il merkezinde oluşturulacak İl Disiplin Kurulları, Amatör İşler Kurulu'nun teklif edeceği kişiler arasından, TFF Başkanı tarafından atanacak bir başkan ve illerin sportif faaliyetlerine göre en az iki, en fazla dört üyeden oluşur. Kurullara asıl üye kadar yedek üye atanır. İl Disiplin Kurulları, TFF Başkanı'nın görevde kaldığı süre ile sınırlı olarak görev yapar.

(2) Atanacak asıl ve yedek üyelerin fakülte veya yüksek okul mezunu olmalarına özen gösterilir. Ancak, İl Disiplin Kurulu başkanları ile başkan vekillerinin hukuk fakültesi mezunu olmaları şarttır. Diğer üyeler faal olmayan ve herhangi bir kulüpte görevi bulunmayan yönetici, teknik direktör, antrenör, hakem ve futbolcular arasından atanabilir.

(3) İl Disiplin Kurulları ilk toplantılarında bir başkan vekili ve bir raportör seçer.

(4) İl Disiplin Kurullarında görevlendirilebilmek için, TFF merkez ve taşra teşkilâtında

başkaca bir görevi olmamak ve 3813 sayılı yasanın Ek Madde - 1 de belirtilen koşullarasahip olmak zorunludur.

(5) Ölüm, istifa ve başka nedenlerle oluşan boşalmalarda, boşalan görev için aynı usulle on beş gün içinde atama yapılır. Atama yapılıncaya kadar, İl Disiplin Kurulu Başkanı, atama kararındaki sırayı takip ederek yedek üyeyi boşalan göreve çağırır.

MADDE 55 – İL DİSİPLİN KURULLARININ GÖREVLERİ

İl Disiplin Kurulları, kuruldukları illerde amatör futbol faaliyetlerinde bulunan kulüp, futbolcu ve diğer kişilerin fiillerinden doğan disiplin ihlallerini birinci derecede değerlendirmek ve bu talimat hükümleri çerçevesinde gerekli kararları vermekle görevlidir.

MADDE 56 – İL DİSİPLİN KURULLARININ TOPLANTI ve ÇALIŞMA USULÜ

(1) İl Disiplin Kurulları, yukarıda belirtilen görevlerini yerine getirmek amacıyla haftanın belirli günlerinde kurul başkanlarının çağrısı üzerine salt çoğunlukla toplanır.

Toplantı gündemi, kurul başkanları tarafından belirlenir.

(2) Başkan ve başkan vekilinin toplantıya katılmamaları halinde, en yaşlı üye kurula başkanlık eder.

(3) Aralıksız üç toplantıya izinsiz ve mazeretsiz katılmayan üyeler istifa etmiş sayılır.

C. DİSİPLİN KURULLARI İÇİN MÜŞTEREK HÜKÜMLER

MADDE 57 – BAĞIMSIZLIK

(1) Disiplin Kurulları kararlarında bağımsızdır.

(2) Disiplin Kurulu görüşmeleri kural olarak kapalı oturumlarda gerçekleştirilir.

MADDE 58 – ÇEKİLME YÜKÜMLÜLÜĞÜ

(1) Üyeler, tarafsızlıklarından ciddi şüpheyi gerektirecek haklı sebeplerin varlığı halinde

ilgili dosyaya ilişkin olarak kuruldan derhal çekilmek zorundadır. Özellikle aşağıda belirtilen hallerde üyenin tarafsızlığından ciddi şüpheyi gerektirecek haklı sebebin var olduğu kabul edilir:

a) Disiplin dosyası ile doğrudan veya dolaylı olarak, kişisel ya da bir tüzel kişinin organı olarak ilgili ise,

b) Disiplin dosyası, üyesi bulunduğu ya da kurullarında görev aldığı bir kulüple ilgili ise,

c) Disiplin dosyası tarafları ile arasında üçüncü dereceye kadar (bu derece dahil olmak üzere) kan veya kayın hısımlığı söz konusu ise,

d) Disiplin dosyası tarafları veya temsilcileri ile arasında maddi menfaat birliği veya yakın ilişki söz konusu ise.

(2) Bir üyenin tarafsızlığı hakkında ciddi şüpheyi gerektirecek haklı bir sebebin varlığı halinde ilgili üye durumu derhal Disiplin Kurulu Başkanı'na bildirir.

(3) Bir üyenin tarafsızlığı hakkında ciddi şüpheyi gerektirecek haklı sebebin varlığı disiplin dosyasının taraflarınca da iddia edilebilir. Bu halde ilgili, durumu öğrendiği tarihten itibaren beş gün içinde Disiplin Kurulu'na yazılı ve gerekçeli olarak bildirmek zorundadır.

(4) Böyle bir itiraz durumunda Disiplin Kurulu, itiraz edilen üyenin yokluğunda toplanarak itirazı karara bağlar. Bu karara karsı ancak Disiplin Kurulu'nun disiplin dosyasına ilişkin nihai kararı ile birlikte Tahkim Kurulu'na başvurmak mümkündür.

MADDE 59 – GİZLİLİK

Disiplin Kurulu başkan ve üyeleri yargılama faaliyeti sırasında edinilen her türlü bilgiyi gizli tutmakla ve hiçbir şekilde açıklamamakla yükümlüdür.

MADDE 60 – SORUMSUZLUK

Ağır kusur halleri haricinde, Disiplin Kurulu başkanı ve üyeleri, herhangi bir disiplin soruşturması ile ilgili karar ve işlemleri dolayısıyla sorumlu tutulamaz.

IV. DİSİPLİN YARGILAMASI ve USUL HÜKÜMLERİ

A. TEMEL İLKELER

MADDE 61 – SAVUNMA

(1) Savunma alınmadan ceza verilmez.

(2) Savunmayı, AFDK ve PFDK'nın görevine giren işlerde soruşturma merciileri veya görevli Disiplin Kurulu, diğer işlerde görevli İl Disiplin Kurulu ister.

(3) Savunma süresi, savunma isteminin ilgilisine tebliğ edildiği saatten itibaren 48 saattir. Tatil günleri savunma süresini uzatmaz.

(4) Yazılı savunma görevli Disiplin Kurulu'na verilir. Kural olarak, sözlü savunma kabul edilmez ve Disiplin Kurulu dosya üzerinden karar verir. Disiplin Kurul gerek görürse sözlü savunmayı tespit etmek için bir üyesini görevlendirebilir.

(5) Taraflardan birinin talebi üzerinde, sözlü ifadeler için bütün tarafların davet edileceği bir toplantı düzenlenebilir.

(6) Sözlü ifadeler her zaman kapalı oturumda alınır.

(7) Kulüpler, başkan veya başkanın görevlendireceği yetkililer tarafından savunulur.

(8) İl Disiplin Kurullarının görevine giren işlerde savunma isteminin nasıl yapılacağı TFF tarafından ayrıca belirlenir.

(9) Disiplin ihlali nedeniyle hakem tarafından müsabakadan çıkarılan futbolcular ile diğer kişiler ve yarım kalan müsabakalarda her iki kulüp, ayrıca tebligat yapılmaksızın savunma vermek zorundadır. Bu kişiler, müsabakanın sona ermesinden itibaren 48 saat içerisinde savunma vermedikleri takdirde, savunmadan vazgeçmiş sayılır.

(10) Savunma hakkı, gizli kalması gereken hususların korunması ya da kovuşturmanın selameti gibi olağanüstü koşullar söz konusu olduğunda kısıtlanabilir.

MADDE 62 – SÜRELER

(1) Bu talimatta belirtilen süreler, savunma süresine ilişkin özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, ilgili evrakın muhatabına tebliğ edildiği günü takip eden günden itibaren başlar.

(2) Savunma süresine ilişkin özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu talimatta belirtilen sürelerin son gününün bir tatil gününe rastlaması durumunda; söz konusu süre, tatil gününü takip eden ilk işgünü mesai saati bitimine kadar uzar.

MADDE 63 – DELİLLER

(1) Müsabaka görevlilerinin raporları tarafların ve tanıkların beyanları, maddi deliller, uzman görüşleri ve ses ya da video kayıtları kabul edilebilir delillerdir.

(2) Disiplin Kurulu'nun, delillerle ilgili olarak mutlak takdir hakkı vardır. Ancak, insan onurunu zedeleyen deliller reddedilir.

(3) Disiplin Kurulu üyeleri delillerin takdirinde vicdani kanaatlerine göre karar verirler.

MADDE 64 – MÜSABAKA GÖREVLİLERİNİN RAPORLARI

(1) Müsabaka görevlilerinin raporlarında bulunan hususlar aksi ispat edilmediği sürece doğru kabul edilir.

(2) Müsabaka görevlilerinin vermiş olduğu raporlar arasında çelişki bulunduğu ve somut olayda hangi raporun maddi gerçekliği yansıttığı tespit edilemediği takdirde, oyun alanındaki fiiller bakımından hakem raporu, oyun alanı dışındaki fiiller bakımından ise temsilci raporu esas alınır.

MADDE 65 – TEMSİL EDİLME

Taraflar, soruşturma ve yargılama esnasında bir avukat ile temsil edilebilir.

MADDE 66 – TEBLİGAT

(1) Futbolculara, yöneticilere ve görevlilere tebliğ edilecek karar ve diğer belgeler bağlı bulundukları kulübe gönderilir. Kulübe yapılan tebligat ilgilisine yapılmış sayılır.

(2) Disiplin Kurulu kararlarının hüküm fıkrası, savunma istemleri, idari tedbirler ve diğer belgeler ilgili kişi veya kulüplere yıldırım telgraf, tele faks veya elektronik posta ile tebliğ edilir. Gerekli hallerde tebligatlar, TFF personeli veya İl Temsilcilikleri aracılığıyla ya da görevli eliyle de yapılabilir. Tebliğden imtina halinde durum tutanak ile tespit edilir ve bu tutanak tebliğ yerine geçer.

(3) İl Disiplin Kurulları tarafından verilen kararların hüküm fıkrası İl Temsilcilikleri'nce belirlenen ilan tahtasına asılmak suretiyle tebliğ edilir.

(4) Gerekçeli kararlar iadeli taahhütlü olarak ayrıca gönderilir.

(5) Tebligatın muhatabına iletilmesinde gecikilmesi veya 1. fıkrada belirtilen görevin ihmal edilmesi ve bu durumun bir hak kaybına sebebiyet vermesi halinde kulüplere 5.000 TL.'den 50.000 TL.'ye kadar para cezası verilir.

MADDE 67 – MADDİ HATALAR

Disiplin Kurulu, hesaplamalarda ya da değerlendirmelerde yapılmış olan maddi hataları kendiliğinden veya talep üzerine düzeltebilir.

B. SORUŞTURMA

MADDE 68 – SORUŞTURMA MERCİİLERİ

(1) TFF Başkanı'nın görevlendireceği kişiler veya disiplin müfettişleri disiplin ihlalleri soruşturma mercileridir.

(2) Disiplin müfettişleri, disiplin soruşturma ve yargılamasında TFF'yi temsil eder. Gerekli görülen hallerde müsabakalara bizzat iştirak etmek üzere görevlendirilebilirler. Disiplin

müfettişlerinin Hukuk Kurulu üyesi olması zorunludur.

MADDE 69 – SORUŞTURMANIN AÇILMASI

(1) Profesyonel müsabakalara ve Türkiye birinciliğine varan amatör müsabakalara ait Disiplin Kurulu'na sevk işlemleri soruşturma mercileri, diğer amatör müsabakalara ait sevk işlemleri ise İl Temsilcilikleri tarafından yapılır.

(2) Hakemlerin fiilleri önce Merkez Hakem Kurulu'nca, gözlemciler ve temsilcilerin fiilleri ise önce Gözlemciler ve Temsilciler Kurulu'nca incelenir ve düzenlenen rapor TFF Yönetim Kurulu'nda görüşülür. Türkiye birinciliğine varan amatör futbol müsabakaları dışında kalan amatör müsabakalarda görevli hakemler hakkındaki sevk işlemleri, ilgili İl Hakem Kurulunun önerisi üzerine Merkez Hakem Kurulu tarafından yapılır.

(3) Disiplin kurullarına sevk yazılarında olayın özeti, tarihi, müsabakanın kategorisi, cezalandırılması istenen kişi ve kulüplerin isimleri belirtilir.

MADDE 70 – İDARİ TEDBİRLER

İdari tedbir, disiplin ihlalinin gerçekleştirildiği konusunda kuvvetli şüphelerin bulunduğu ve disiplin cezasının derhal uygulanmaması durumunda amaçlanan sonuçlara ulaşılamayacağının anlaşıldığı hallerde, kulüp veya kişi hakkında kesin bir ceza hükmü tesis edilene kadar, kulübü seyircisiz oynatmak, kulübün sahasını kapatmak, kişiye hak mahrumiyeti vermek veya kişiyi her türlü müsabakalara katılmaktan ya da müsabakaları yönetmekten yasaklamaktır.

MADDE 71 – İDARİ TEDBİR YETKİLİLERİ

Bu talimat hükümleri ile ilgili olarak;

a) Futbolcular, görevliler, kulüpler, yöneticiler ve müsabaka görevlileri hakkında, TFF Başkanı'nın görevlendireceği kişiler veya disiplin müfettişleri ile amatör müsabakalarda Gençlik ve Spor İl Müdürü, Amatör İşler Kurulu Başkanı ve Üyeleri, TFF Bölge Müdürü, ASKF Başkanı ve Futbol İl Temsilcisi,

b) Görevlerine giren hususlarda, soruşturma sonuna kadar kulüpler ve kişiler hakkında,

AFDK, PFDK ve İl Disiplin Kurulları,

c) TFF'ye bağlı tüm kulüp ve kişiler hakkında, Tahkim Kurulu idari tedbir koymaya yetkilidir.

MADDE 72 – İDARİ TEDBİRİN BAŞLAMASI

(1) İdari Tedbir,

a) Disiplin ihlali teşkil eden fiili nedeniyle hakem tarafından müsabakadan çıkarılan futbolcular veya diğer kişiler için müsabakadan çıkarıldığı anda,

b) İdari tedbir koymaya yetkili merciiler tarafından tedbir kararı verilmesi durumunda kararın tebliği ile, yürürlüğe girer.

(2) İdari tedbir kararı vermeye yetkili kurullar, tedbirin kapsamını değiştirebilir veya kaldırabilir.

C. YARGILAMA

MADDE 73 – DİSİPLİN YARGILAMASI

(1) Disiplin yargılaması, sevk yazısına bağlı soruşturma evrakının görevli kurula sunulmasıyla başlar.

(2) Disiplin Kurulu, idari tedbir ve savunmayı öncelikle inceler; soruşturması başlatılan işlemleri takip eder ve eksik kalan kısımları tamamlar. Gerekli görmesi halinde rapor düzenleyenlerin yazılı ve sözlü beyanlarını tespit edebilir, ilgililerin sanık veya tanık sıfatıyla yazılı, sözlü beyanlarını alabilir. Tanıklar, tebligatı izleyen iki gün içinde yazılı beyanda bulunmak zorundadır.

(3) Disiplin Kurulu karar verirken hakemlerin ve diğer müsabaka görevlilerinin resmi raporlarını esas alır. Bununla birlikte işitsel veya görsel kayıtlardan da yararlanabilir. Bunlar yalnızca olayın disiplin yönüyle ilgili kanıt olarak kullanılabilir.

(4) İncelenen olayla sınırlı kalmak kaydıyla sevk edilmeyen diğer sorumlular hakkında

Disiplin Kurulu doğrudan soruşturma ve yargılama yapabilir.

(5) Disiplin Kurulu, yargılama sırasında incelenen konu dışında başka bir ihlalin gerçekleştirildiği kanaatine varırsa, bu hususu TFF Yönetim Kurulu'na bildirmekle yükümlüdür.

MADDE 74 – KARAR

(1) Disiplin Kurulu, soruşturmanın tamamlandığı günden itibaren üç gün içinde karar verir.

(2) Disiplin Kurulu müsabaka esnasında meydana gelen olaylarla ilgili hakem kararlarının hiçbirini değiştiremez veya bozamaz.

(3) Disiplin Kurulu, hakemin saha içerisindeki futbolculara ilişkin disiplin uygulamalarını (sarı kart ve kırmızı kart uygulamalarını) ve sonuçlarını ancak şahısta hata hallerinde ortadan kaldırabilir.

(4) Kararlar, hazır bulunan üyelerin salt çoğunluğu ile alınır. Hazır bulunan her üye oy kullanır. Oy sayılarının eşit olması durumunda, başkanın oyu belirleyicidir.

(5) Kararlar kurulun oluşumunu, tarafların isimlerini, mevcut unsurların bir özetini, yasal gerekçeleri, kararın dayandırıldığı hükümleri, alınan kararın şartlarını, itiraz yollarının bildirimini içerir.

(6) Disiplin Kurulu kararlarına karşı 75. ve devamı hükümlerine göre itiraz edilebilir. Ancak itiraz infazı durdurmaz.

D. KARARLARA İTİRAZ ve YARGILAMANIN İADESİ

MADDE 75 – İL DİSİPLİN KURULU KARARLARINA İTİRAZ

(1) İl Disiplin Kurulları tarafından kişilere verilen ihtar, iki veya daha az müsabakadan men cezası ile on beş gün (on beş dahil) hak mahrumiyeti cezası ve kulüplere verilen bir müsabaka için saha kapatma ya da müsabakayı seyircisiz oynama cezaları kesin olup bu ceza kararlarına itiraz edilemez.

(2) Yukarıdaki ceza miktarlarını aşan İl Disiplin Kurulu kararlarına, tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içinde AFDK nezdinde itiraz edilebilir.

(3) Sürekli hak mahrumiyeti cezaları itiraz konusu yapılmasa dahi AFDK tarafından kendiliğinden incelenir.

MADDE 76 – AFDK ve PFDK KARARLARINA İTİRAZ

(1) AFDK ve PFDK tarafından verilen kararlara karşı, tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içinde, TFF Tahkim Kurulu nezdinde itiraz edilebilir.

(2) Soruşturma mercileri de aynı süre içerisinde cezanın artırılması veya azaltılması talebi ile itiraz etme hakkına sahiptir.

(3) Sürekli hak mahrumiyeti cezaları, itiraz konusu yapılmasa dahi, Tahkim Kurulu tarafından kendiliğinden incelenir.

MADDE 77 – İTİRAZ USULÜ

(1) İl Disiplin Kurullarının itiraza tabi kararları ile AFDK ve PFDK kararlarına, cezalandırılan kişi veya bağlı olduğu kulüp itiraz edebilir. Karar, kulüp hakkında verilmişse, itiraz, kulüp başkanı veya görevlendireceği kulüp yetkilisi tarafından yapılır.

(2) İl Disiplin Kurullarının kararlarına itiraz, TFF Başkanlığına verilecek dilekçe ile yapılır.

(3) AFDK ve PFDK kararlarına yönelik itirazlarda Tahkim Kurulu Talimatında gösterilen usul uygulanır.

(4) İl Disiplin Kurulu, AFDK ve PFDK kararlarına itiraz cezanın infazını durdurmaz. Ancak, ilgililer itiraz merciinden infazın durdurulmasını talep edebilir.

MADDE 78 – AFDK TARAFINDAN İTİRAZIN İNCELENMESİ

(1) İtiraz incelemesi dosya üzerinden yapılır. AFDK öncelikle itirazın usulüne uygun ve süresinde olup olmadığını ve TFF hesabına itiraz bedelinin süresinde yatırılıp yatırılmadığını inceler.

(2) Usulüne uygun olmayan dilekçeler üç gün içinde yeniden düzenlenip verilmek üzere geri gönderilir. Dilekçenin usulüne uygun şekilde yenilenmemesi halinde itiraz yapılmamış sayılır. İtiraz süresinin geçirildiği veya itiraz için gerekli bedelin depo edilmediği tespit edildiğinde, esasa girilmez ve dilekçe bu gerekçe ile reddedilir.

(3) Usulüne uygun ve süresinde yapıldığı anlaşılan itirazlar, varsa, öncelikle uygulamanın durdurulması isteği yönünden incelenip karara bağlanır. İvedi olarak verilecek bu konudaki kararlar ilgililere tebliğ edilir.

(4) İtirazın incelenmesinde taraf teşekkül ettirilmez. İtiraz dilekçesi ve ekleri ile itiraz konusu kararı veren disiplin kurulundan gelen veya getirtilen dosya esas alınarak, dosyanın tekemmülünden itibaren en geç üç gün içerisinde gerekli karar verilir. AFDK gerek görürse, soruşturmanın genişletilmesine karar verebilir.

(5) AFDK itiraz incelemesinde, İl Disiplin Kurulu kararında konu edilmeyerek ceza verilmeyen başka bir ihlalin gerçekleştirildiği kanaatine varırsa, bu hususu TFF'ye bildirmekle yükümlüdür

(6) AFDK, itiraz konusu İl Disiplin Kurulu kararının aynen veya değiştirerek onanmasına karar verebileceği gibi yeniden hüküm de tesis edebilir.

(7) Kararlar gerekçeli olarak yazılır ve usulüne uygun olarak taraflara tebliğ edilir.

MADDE 79 – DİSİPLİN YARGILAMASININ İADESİ

Disiplin Kurullarının, kesinleşen bir kararında dayanılan delillerin gerçeğe aykırı oldukları veya kararı etkileyecek yeni bir delilin meydana çıktığı veya kararın yerine getirilmesi tamamlanmadan önce mevzuatta ilgililer lehine bir değişiklik yapıldığı takdirde; ilgili kişi veya kulüpler ile soruşturma mercileri, kararı veren Disiplin Kurulu'ndan yargılamanın iadesini talep edebilirler. Bu talep üzerine ilgili Disiplin Kurulu, inceleme sonucuna göre, önceki kararın

değiştirilmesine yer olmadığına karar verebileceği gibi yeni bir karar da verebilir.

E. İNFAZ

MADDE 80 – İNFAZIN ÖZEL HÜKÜMLERİ

(1) Müsabakadan men cezası, ilgili resmi müsabaka kategorisi dikkate alınarak infaz edilir. Bu kapsamda profesyonel kulüp futbolcusu yönünden profesyonel lig ile Türkiye Kupası müsabakaları infaz hesabında aynı kategori sayılır.

(2) Amatör kulüp futbolcusu yönünden Amatör Lig ve Altyapı Kategorilerinin her bir müsabakaları infaz hesabında ayrı kategori sayılır. Müsabakadan men cezası alan amatör futbolcu cezayı aldığı kategoride infazı tamamlamadan yaş kategorisinin uygun olduğu diğer müsabakalarda oynayamaz. Ancak, futbolcunun ceza aldığı kategoride resmi müsabakaların sona ermiş olması halinde, müsabakaları devam eden bir üst kategoride veya bir alt kategoride cezaların geri kalan kısmının infazı mümkündür.

(3) Amatör kulüp futbolcusu dışında kalan amatör kulüp yöneticileri hakkındaki müsabakadan men cezası, müsabaka sayısına bakılmaksızın haftada bir müsabaka oynandığı kabul edilerek infaz edilir.

(4) Profesyonelliğe Aday Futbolcu Ligi (PAF Ligi) ve Deplasmanlı Süper Gençler Ligi (DSGL) infaz hesabında ayrı kategorilerdir. Bu müsabakalarda müsabakadan men cezası alan futbolcular kendi kategorisinde ceza infazını tamamlamadan diğer kategorilerdeki müsabakalarda oynayamazlar.

(5) Bir sezonda tamamlanmayan müsabakadan men cezası sonraki sezonda infaz edilir.

(6) Müsabakadan men cezasına çarptırılmış futbolcu özel müsabakalarda oynayabilir.

(7) Okullar arası futbol müsabakası nedeniyle idari tedbiri veya cezası infaz edilmekte olan öğrenci futbolcu, lisanslı olduğu spor kulübünün müsabakasına katılabilir.

(8) Özel müsabakalardaki disiplin ihlalleri nedeniyle müsabakadan men veya hak mahrumiyeti cezası ile cezalandırılan futbolcular ve diğer kişiler hakkında bu ceza resmi

müsabakalarda infaz edilir.

(9) Oyun kurallarını ihlal etmekten ötürü özel bir müsabakada ihraç edilen futbolcular, aynı olayda ayrıca cezalandırılmamışsa bir sonraki resmi müsabakada oynayabilir.

(10) Disiplin kurullarınca ayrıca cezalandırılmasına gerek duyulmayan oyun kurallarından doğan ihlallere ilişkin otomatik cezalar öncelikle infaz edilir.

(11) Müsabakadan men cezasının infazında, ligden çıkarılan kulüplerin müsabakaları hariç, tamamlanamayan veya hükümle karar verilmiş müsabakalar da dikkate alınır.

(12) Bir kulübün futbolcu - antrenörü hakkındaki müsabakadan men veya hak mahrumiyeti cezası, onun hem futbolculuk hem de antrenörlük faaliyetini kapsar.

MADDE 81 – MÜSABAKADAN MEN CEZASININ KAPSAMI

(1) Müsabakadan men cezası, kulüplerin, futbolcuların, yöneticilerin ve diğer kişilerin on beş günden az, üç yıldan çok olmamak üzere müsabakadan men edilmeleridir. Bu süreyi aşan cezalar sürekli hak mahrumiyeti cezası hükümlerine tabidir.

(2) Resmi müsabakalarda, oyun disiplini veya cezai nitelikteki fiili nedeniyle, oyun alanından çıkarılan futbolcu ve diğer görevliler, Disiplin Kurulu tarafından başkaca bir karar verilmediği takdirde o müsabakayı takip eden ilk resmi müsabakaya katılamaz.

(3) Resmi müsabakalarda oyun kurallarından doğan ihlaller nedeniyle oyundan çıkarılan futbolcular (futbolcunun ikinci sarı kart nedeniyle veya bariz gol şansını önlemesi nedeniyle hakem tarafından müsabakadan çıkarıldığı hallerde) otomatik olarak, takip eden ilk resmi müsabakaya katılamaz.

(4) Aynı sezonda, aynı kategorideki (Profesyonel Futbol Ligleri ile Türkiye Kupası ayrı kategoriler sayılmak üzere) müsabakalarda üst üste veya aralıklı dahi olsa ihraca dönüşmeyen ihtarlık hareketleri nedeniyle toplam dört sarı kart gören futbolcular aynı kategorideki ilk resmi müsabakada oynatılamaz. (Amatör Liglerde dört sarı kart uygulaması yapılmaz.)

(5) İşbu talimatta futbolculara ve diğer kişilere ilişkin olarak öngörülen müsabakadan men

cezaların uygulanmasında, müsabaka adedi olarak belirtilen cezalar öncelikle dikkate alınır. Teknik direktörler, antrenörler ve ilgili diğer kişiler için de takdir edilebilecek hak mahrumiyeti cezaları, müsabaka adedi gösterilerek müsabakadan men cezası olarak uygulanabilir.

(6) Resmi müsabaka adedi ile men cezası; üç ay ve daha az süreli müsabakalardan men cezalarının, resmi müsabaka adedi ile ifade edilmesinden ibarettir.

Sekiz güne kadar (1-8) müsabakadan men yerine (Bir)

On beş güne kadar (1-15) müsabakadan men yerine (İki)

Yirmi iki güne kadar (1-22) müsabakadan men yerine (Üç)

Otuz güne kadar (1-30) müsabakadan men yerine (Dört)

Otuz sekiz güne kadar (1-38) müsabakadan men yerine (Beş)

Kırk beş güne kadar (1-45) müsabakadan men yerine (Altı)

Elli iki güne kadar (1-52) müsabakadan men yerine (Yedi)

Altmış güne kadar (1-60) müsabakadan men yerine (Sekiz)

Altmış sekiz güne kadar (1-68) müsabakadan men yerine (Dokuz)

Yetmiş beş güne kadar (1-75) müsabakadan men yerine (On)

Seksen iki güne kadar (1-82) müsabakadan men yerine (On bir)

Doksan güne kadar (1-90) müsabakadan men yerine (On iki) resmi müsabakadan men cezası verilir.

(7) Özel ve resmi milli ve milletlerarası müsabakalardan men: Özel, milli ve milletlerarası müsabakalardan çıkarılma halinde, milletlerarası futbol örgütlerinin kendi kuralları uygulanır. Ayrıca gerek görülürse, TFF disiplin ihlalinin mahiyetine göre evrakı yetkili disiplin kuruluna sevk edebilir.

MADDE 82 – HAK MAHRUMİYETİ CEZASININ KAPSAMI

Hak mahrumiyeti cezası süreli veya sürekli olarak verilebilir. Süreli hak mahrumiyeti cezası on beş günden az, üç yıldan fazla olamaz.

MADDE 83 – HAK MAHRUMİYETİ ve MÜSABAKADAN MEN CEZASININ UYGULANMASI

(1) Kulüp yöneticileri ve diğer ilgililer hakkında hak mahrumiyeti veya müsabakadan men cezası verilmesi halinde bu kişilerin stadyumların protokol tribünleri ile akreditasyon sistemine dahil yerlerine girmesi yasaktır.

(2) Hak mahrumiyeti veya müsabakadan men cezası ile cezalandırılmış bir teknik direktör veya antrenör, mahrum edildiği müsabakayı protokol tribünü dışındaki tribünlerden izleyebilir. Bu kişilerin müsabaka öncesinde, esnasında ve sonrasında soyunma odalarında, çıkış tünelinde veya teknik alanda bulunması yasak olduğu gibi kulübüyle herhangi bir şekilde iletişim kurması da yasaktır.

(3) Hak mahrumiyeti ve müsabakadan men cezaları ilgilinin mensup olduğu kulübe de bildirilir. Yukarıda belirtilen ihlalde bulunan kişinin mensup olduğu kulüp, idari tedbirin ve cezanın talimatlara uygun olarak infaz edilmesinden sorumludur. Bu sorumluluğu gereği gibi yerine getirmeyen kulübe Süper Lig için 120.000.TL. 1. Lig için 60.000.TL. 2. Lig için 30.000.TL. ve 3. lig için 15.000.TL. para cezası verilir.

MADDE 84 – CEZA SÜRELERİNE AİT ESASLAR

(1) Süreli müsabakadan men ve süreli hak mahrumiyeti cezaları gün, ay ve yıl hesabı ile uygulanır. Bir ay 30 gündür.

(2) Müsabakalarda görev alan kişilere ilişkin üç aya kadar verilen müsabakadan men ve

hak mahrumiyeti cezaları müsabaka adedi ile gösterilir.

MADDE 85 – AFFEDİLEMEZLİK

Disiplin Kurulu tarafından verilen cezalar bu talimatta öngörülen durumlar dışında hiçbir makam ve kişi tarafından affedilemez ve değiştirilemez.

MADDE 86 – İNFAZ EVRAKI

Cezaların infazını müteakip, infazın başladığı ve sona erdiği günleri ve infazın gerçekleştirildiği müsabakalara ilişkin bilgileri kapsayan bir tutanak düzenlenerek, derhal ceza kararını veren Disiplin Kurulu'na gönderilir.

V. SON HÜKÜMLER

MADDE 87 – YÜRÜRLÜK

TFF Yönetim Kurulu tarafından hazırlanan bu talimat TFF'nin resmi internet sitesi olan www.tff.org adresinde ilan edilerek yürürlüğe girer.

MADDE 88 – YÜRÜTME

Bu talimatı TFF yürütür.

MADDE 89 – YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN HÜKÜMLER

İşbu talimatla, 04.08.2006 tarih ve 26249 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Futbol Disiplin Talimatı yürürlükten kaldırılmıştır.

1-Bu Talimat'ın 30. maddesi 11.11.2008 tarihli Yönetim Kurulu Kararı ile değiştirilmiş ve 12.11.2008 tarihinde TFF' nin resmi internet sitesi olan www.tff.org adresinde ilan edilerek yürürlüğe girmiştir.

2- Bu Talimat'ın 30/A maddesi 25.09.2008 tarihli Yönetim Kurulu Kararı ile eklenmiş ve TFF' nin resmi internet sitesi olan www.tff.org adresinde ilan edilerek yürürlüğe girmiştir.

EK-C

SPOR MÜSABAKALARINDA ŞİDDET VE DÜZENSİZLİĞİN ÖNLENMESİNE DAİR KANUN

Kanun No: 5149

Kanun Kabul Tarihi: 28/04/2004

Resmi Gazete Tarihi: 07/05/2004

Resmi Gazete Sayısı: 25455

BİRİNCİ BÖLÜM: AMAÇ, KAPSAM VE TANIMLAR

AMAÇ

Madde 1 - Bu Kanunun amacı; spor müsabakalarının yapıldığı alanlar ile bunların eklenti ve çevresinde müsabaka öncesinde, müsabaka esnasında veya sonrasında şiddetli rekabet ve bunun doğurduğu fanatizm sonucu patlayıcı, parlayıcı, yanıcı, yakıcı, kesici veya delici maddelerin kullanılmasının, şiddet ve düzensizliğin, kişilik haklarına, ailevî veya manevî değerlere yönelik hakaret, sövme ve aşağılayıcı slogan ve davranışların yer aldığı sporun ruhuna, ilke ve kurallarına uymayan kötü tezahüratın önlenmesi suretiyle huzur ve güvenliğin, kişi dokunulmazlığı ve kamu düzeninin sağlanmasına yönelik olarak alınacak önlemler ve uygulanacak yaptırımlarla ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

KAPSAM

Madde 2 - Bu Kanun; spor müsabakalarının yapılacağı alanlarda uygulanacak güvenlik önlemlerini, yasak fiil ve davranışları, bunlara uygulanacak yaptırımları, spor kulüplerinin, taraftarların, taraftar derneklerinin, taraftar temsilcilerinin, spor federasyonlarının, yayın kuruluşları ile diğer ilgili kişi ve kurumların spor müsabakalarında şiddet ve düzensizliğin önlenmesine ilişkin hususlardaki görev ve sorumluluklarını kapsar.

TANIMLAR

Madde 3 - Bu Kanunda geçen;

Genel Müdürlük: Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünü,

Spor alanları: Spor müsabakalarının gerçekleştirilmesine elverişli müsabaka alanları ile seyircilere ait seyir alanları, sporculara ait soyunma odası ve diğer spor yapmaya elverişli alanlar ile bunların eklenti ve çevresini,

Federasyonlar: Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösteren federasyonlar ile Türkiye Futbol Federasyonunu,

Spor kulüpleri: Belirli kurallara göre kurulan, üyelerinin her birinin yetki ve sorumlulukları belli olan, amatör veya profesyonel spor dallarında topluma hizmet veren; her yaş grubunun spor yapabileceği tesis, araç ve gereçlere sahip olan, yüksek performanslı sporcuların yetiştirilmesini hedefleyen kuruluşları,

Taraftar dernekleri: Her ne ad altında olursa olsun, bir spor kulübünü desteklemek amacıyla kurulan dernekleri,

Taraftar temsilcileri: Spor kulüplerinin kendi taraftarları arasından belirledikleri ve spor kulübünün bulunduğu yerdeki en büyük mülkî idare amiri tarafından görevlendirilen kişileri,

İl spor güvenlik kurulu: Her ilde vali veya vali yardımcısının başkanlığında belediye başkanlığı, il jandarma komutanlığı, il emniyet müdürlüğü, gençlik ve spor il müdürlüğü, ilgili federasyon, il sağlık müdürlüğü temsilcileri ve gerekli görülecek spor kulüplerinin yetkilileri ile basın kuruluşlarının ve ilgili kamu kuruluşlarının temsilcilerinden oluşturulan kurulu,

İlçe spor güvenlik kurulu: Her ilçede kaymakam başkanlığında il spor güvenlik kurulunda yer alan kurum ve kuruluşların ilçedeki temsilcilerinden oluşturulan kurulu, İfade eder.

İKİNCİ BÖLÜM: ESAS HÜKÜMLER

SPOR ALANLARININ DÜZENLENMESİ

Madde 4 - Spor alanlarında, sağlık ve güvenlikle ilgili her türlü düzenlemeyi yapmak görevi ev sahibi kulübe aittir.

Spor alanlarına, seyri engellemeyecek nitelikte, federasyonun bağlı olduğu uluslar-arası federasyonun talimatlarına uygun olarak, seyirci ile müsabakanın yapıldığı yer arasına tel, duvar, bariyer ve benzeri fizikî engeller konulabilir.

Fizikî engeller, ilgili güvenlik biriminin olumlu görüşü ve il spor güvenlik kurulu kararı ile kaldırılabilir.

Spor alanlarında; çocuklar ve engellilerin müsabakaları izleyebilmeleri için durumlarına uygun yerler tahsis edilir.

Spor alanlarında seyircilerin oturma yerleri numaralandırılır. Koltuk sayısı kadar bilet bastırılır ve satışa sunulur. Spor alanlarına kapasitenin üzerinde ve biletsiz seyirci alınamaz.

Spor alanlarında; güvenliğin sağlanması ve bu Kanuna aykırı davrananların tespiti amacıyla, spor alanlarının durumuna uygun olarak gerekli teknik donanımlar kurulur. Kurulacak güvenlik sistemlerinin giderleri, 1. Futbol Ligi ile tesis olarak fizikî yapısı uygun olan 2. ve 3. futbol liglerinde mücadele eden ev sahibi kulüpler tarafından karşılanır. Diğer tüm branşlardaki teknik donanımlar ise, spor tesisinin mülkiyetine veya kullanımına sahip bulunan kulüp, kurum ve kuruluşlar tarafından kurulur.

Spor tesislerinde hangi güvenlik sistemi veya teknik donanımın uygulanacağı yönetmelikle belirlenir.

SAHA GÜVENLİĞİ

Madde 5 - Spor kulüpleri, güvenliği sağlamaya yetecek sayıdaki güvenlik elemanlarını

müsabaka öncesinden müsabakanın tamamlanıp seyircinin ve sporcuların tahliyesine kadar geçecek dönem içerisinde, müsabakanın yapılacağı yerde bulundurmak ve spor alanının iç güvenliğini sağlamakla yükümlüdürler.

Spor kulüpleri, bu Kanunda yer alan yükümlülüklerini yerine getirmek amacıyla müsabaka ve saha güvenliğinin sağlanmasına yetecek sayı ve nitelikte yasalar çerçevesinde özel güvenlik hizmeti satın almaya yetkilidir.

Spor alanlarında görev yapacak özel güvenlik teşkilâtı personeli, 22.7.1981 tarihli ve 2495 sayılı Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunda belirtilen görev ve yetkileri haizdir. Bu Kanundan doğan görevlerinin ifası sırasında, özel güvenlik görevlilerinin ateşli silâh taşımaları yasaktır.

MÜSABAKA GÜVENLİĞİ

Madde 6 - Spor müsabakalarında alınacak güvenlik önlemlerinin yürütülmesi ve denetlenmesi konularında yetkili olmak üzere o yerin en büyük mülkî amirince belirlenecek rütbeli emniyet görevlisi, müsabaka güvenlik amiri olarak görevlendirilir. Müsabaka güvenlik amiri, müsabakanın güvenliği ile ilgili tüm kişi ve kuruluşlarla gerekli koordinasyonu sağlamakla yetkili ve görevlidir.

Müsabakaların yapılacağı spor alanına, güvenlik güçlerince gerçekleştirilecek kontrolden sonra seyirci alınır. Spor alanlarının çevresinde, stadyum veya spor salonu girişleri ile turnike girişlerinde, müsabakayla ilgili olarak hâkim kararı veya gecikmesinde sakınca olan hallerde mülkî amirin yazılı izni ile genel güvenlik güçlerince veya genel güvenlik güçlerinin denetiminde, özel güvenlik güçlerince üst araması yapılır ve bu Kanunun amacına aykırı madde ve cisimlere el konulur.

Spor alanlarının dış güvenliği genel kolluk güçlerince, saha içi ve tribün güvenliği ise 5 inci maddeye göre oluşturulacak özel güvenlik birimlerince ve saha yetkililerince sağlanır. Kapı aramaları özel güvenlik güçleri tarafından yapılır. Müsabaka güvenlik amirinin talebiyle emniyet güçleri, gerekli hallerde olayın meydana geldiği alanlara müdahale edebilir.

Emniyet teşkilâtı tarafından; fanatizmin önlenmesi, faillerin tespiti, eylemlerin delillendirilmesi, verilen cezaların takibi ve bu Kanuna aykırı eylem ve davranışların engellenmesi amacıyla bilgi bankası oluşturulur ve toplanan bilgiler üç ayda bir ilgili federasyonlara bildirilir.

Spor kulüpleri, taraftar dernekleri ve federasyonlar ile diğer ilgililer emniyet güçlerince istenecek tüm bilgi ve belgeleri vermekle yükümlüdür.

EV SAHİBİ SPOR KULÜPLERİNİN SORUMLULUKLARI

Madde 7 - Ev sahibi spor kulüplerince müsabakanın yapılacağı yerde, konuk takım seyircilerine bağımsız bir bölüm ayrılır ve taraftarlar arasında temas olmaması için ilgili spor federasyonları ve uluslararası spor federasyonlarının yönetmelik ve talimatları paralelinde gerekli önlemler alınır.

FEDERASYONLARIN GÖREV VE SORUMLULUKLARI

Madde 8 - Federasyonlar, müsabakanın yapıldığı yerdeki temsilcileri vasıtasıyla, sporcu ve taraftarların güvenliği için gerekli önlemlerin aldırılması, denetlenmesi, bağlı olduğu uluslararası federasyonların talimatlarının uygulamaya konulması ve gerekli ek önlemler aldırılması konusunda il veya ilçe spor güvenlik kurulu ile koordinasyonun sağlanmasından yetkili ve sorumludur.

Kulüplerin bulundurmakla görevli oldukları özel güvenlik güçlerinin sayısı, gözlem kameraları ve benzeri teknik donanımların yerleştirilmesi il veya ilçe spor güvenlik kurulu tarafından, misafir takımın soyunma odaları ile seyirci yerlerinin belirlenmesi, bilet satışı, güvenlik ise ilgili federasyonların talimatıyla belirlenir. Kontrol ve denetim konusunda Federasyon yetkilidir.

TARAFTAR DERNEKLERİ

Madde 9 - Her ne ad altında olursa olsun, bir spor kulübünü desteklemek amacıyla kurulan taraftar dernekleri, bu Kanunun amacına aykırı faaliyette bulunamaz.

Taraftar dernekleri, taraftarların spor ahlâkı ve ilkelerine uygun biçimde sportif faaliyetleri izlemelerini sağlamaya yönelik eğitici faaliyetleri düzenlerler.

TARAFTAR TEMSİLCİLERİ

Madde 10 - Spor kulüpleri, taraftarları arasından yeterli sayıda taraftar temsilcisi belirleyerek, bu kişilerin açık kimliklerini, adres ve adlî sicil bilgilerini spor kulübünün bulunduğu yerdeki il veya ilçe emniyet müdürlüklerine bildirir.

Belirlenen kişiler, haklarında yürütülecek soruşturma sonucunda, bu görevi yerine getirmeye engelleri bulunmamaları halinde, en büyük mülkî idare amiri tarafından taraftar temsilcisi olarak seçilir ve ilgili yerin il veya ilçe emniyet müdürlüklerine bildirilir. Taraftar temsilcileri, müsabaka öncesinden müsabakanın sonuçlanmasına kadar sorumlu bulundukları seyir alanında her türlü silâh, kesici veya delici alet, sis bombası, ses bombası veya maytap gibi patlayıcı, parlayıcı, yanıcı veya yakıcı maddeler ile taş, metal gibi fırlatılabilecek veya yaralayıcı nitelikte sert cisim veya tehlike arz edebilecek diğer maddeler ile alkollü içecekler ve çevreyi kirletecek nitelikte konfeti ve benzeri cisimlerin kullanılmasının, ferdi veya toplu olarak, rakip takım ile taraftarlarını söz veya hareketlerle aşağılayıcı veya tahrik edici nitelikte hakaret ve sövme, kötü söz veya sloganla çirkin tezahüratta bulunulmasının engellenmesine yönelik önlemlerin uygulanmasında güvenlik güçlerine yardımcı olur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: SPOR MÜSABAKALARINDA ŞİDDET VE DÜZENSİZLİĞE İLİŞKİN FİİLLER

SPOR MÜSABAKALARINDA SATILMASI, KULLANILMASI VE TAŞINMASI YASAK OLAN MADDE VE CİSİMLER

Madde 11 - Spor alanlarında; her türlü silâh, kesici veya delici alet, sis bombası, ses bombası veya maytap gibi patlayıcı, parlayıcı, yanıcı, yakıcı maddeler ile taş, metal gibi fırlatılabilecek veya yaralayıcı nitelikte sert cisim veya tehlike arz edebilecek veya müsabaka düzenini bozabilecek diğer maddeler ile alkollü içecekler ve çevreyi kirletecek nitelikte konfeti

ve benzeri cisimler bulundurulamaz ve satılamaz.

Yukarıdaki fikrada yer alan madde ve cisimlerin, spor müsabakalarının yapıldığı alanlara ve bu alanlardaki kapalı mekânlara sokulması, saklanması ve bu alanlar içerisinde taşınması veya kullanılması yasaktır.

ÇİRKİN VE KÖTÜ TEZAHÜRAT

Madde 12 - Müsabakanın yapılacağı yerde veya yakın çevresindeki yollarda, meydanlarda, caddelerde veya benzeri yerlerde, toplu taşıma araçlarında, umuma açık diğer mekanlarda ferdî veya toplu olarak, takımlar ile taraftarlarını , kulüp başkan ve yöneticilerini, antrenörünü ve sporcularını, hakemleri ve federasyon yöneticilerini, müsabakada görev yapan diğer kişileri, söz veya hareketlerle aşağılayıcı, tahrik ve taciz edici kötü söz niteliğinde slogan atılması ve çirkin tezahüratta bulunulması yasaktır.

SEYİR GÜVENLİĞİNİ İHLÂL

Madde 13 - Açık alanlarda yapılan spor müsabakalarında; müsabaka alanının çevresinde bulunan ve insan hayatı açısından tehlike oluşturabilecek yerlerde müsabakaların seyredilmemesi için spor güvenlik kurulları gerekli önlemler alınmasını sağlar.

USULSÜZ BİLET SATIŞI

Madde 14 - Spor müsabakalarının yapıldığı alanlar çevresinde bilet satışı için ayrılmış yerler ile ilgili federasyon veya kulüp tarafından uygun görülen yerler ve görevliler dışında bilet satışı yapılamaz.

Spor müsabakalarında her ne surette olursa olsun, toplu veya organize biçimde rayiç bedelin altında veya üstünde, müsabaka biletinin temini, dağıtımı, bilette yazılı bedelin üstünde satılması ve kapasitenin üstünde seyirci alınması veya bu yerlere biletsiz seyirci kabul edilmesi yasaktır.

YASAK BEYAN VE DEMEÇLER

Madde 15 - Spor kulübü başkan ve yöneticileri, idarî veya teknik personeli veya

sporcuları ile spor kulüplerinin taraftarlarınca kurulan derneklerin başkan ve yönetim kurulu üyeleri ve taraftar temsilcileri, yazılı veya görsel medyaya; kendi taraftarlarını kışkırtıcı, hakemleri, rakiplerini veya taraftarlarını tahrik edici veya aşağılayıcı şekilde beyan veya demeç veremezler.

YAYIN YASAĞI

Madde 16 - Spor müsabakalarını canlı olarak yayınlayan yayın kuruluşu ile diğer yazılı ve görsel yayın kuruluşları, bu Kanunun amacına aykırı nitelikteki afiş, pankart, söz, fiil ve davranışları yayınlayamaz. Canlı yayın halinde vuku bulan yasak söz, fiil ve davranışlar, haber amaçlı da olsa birden fazla yayınlanamaz.

Basın ve yayın organları; söz, yazı veya davranışlarla spor kulüplerini, taraftarlarını, spor adamlarını şiddete, kulüpler arası husumete veya suça teşvik edici eylem ve davranışlarda bulunamaz, eleştiri amacı dışında aşağılayıcı yorum veya haber yayınlayamaz.

YASAK FİİLLER

Madde 17 - Müsabaka için seyircilerin alınmaya başlanmasından, müsabaka sonrası seyircinin tamamen tahliyesine kadar geçecek sürede ulusal veya uluslararası federasyonların öngördüğü görevli kişiler dışında kalan kişilerin ve seyircilerin her ne şekilde olursa olsun müsabaka alanına girmesi yasaktır.

Spor ahlâkına aykırı, tahrik edici, aşağılayıcı, dil, din, mezhep, ırk, cinsiyet, etnik ve siyasî ayrımcılığa yönelik söz sarf edilmesi veya bu mahiyette afiş veya pankartların müsabaka alanına veya yakın çevresine asılması yasaktır.

Yukarıda yazılı yasaklara aykırı davranan yabancı uyruklu kişiler sınır dışı edilir ve mensubu oldukları ülkenin diplomatik temsilciliklerine bilgi verilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: CEZA HÜKÜMLERİ

SPOR MÜSABAKALARINDA KULLANILMASI VE TAŞINMASI YASAK

OLAN MADDELERİ KULLANMA VE TAŞIMA

Madde 18 - (Değişik fıkra: 23/01/2008-5728 S.K./531.mad) Spor müsabakalarının yapıldığı kapalı veya açık alanlara 11 inci maddede sayılan her türlü silâh, kesici ve delici alet, sis veya ses bombasını sokan kişiler, fiil daha ağır cezayı gerektiren bir suç oluşturmadığı takdirde üç aydan bir yıla kadar hapis veya adlî para cezası ile cezalandırılır. Ayrıca, altı aydan bir yıla kadar müsabakaları seyirden men edilir. Yukarıda sayılanlar dışında 11 inci maddede sayılan maddeleri sokan kişilere; dört ay süreyle spor müsabakalarını seyirden men ve bin Türk Lirası, fiilin tekrarı halinde sekiz ay süreyle spor müsabakalarını seyirden men ve iki bin beş yüz Türk Lirası idarî para cezası verilir. Bu maddeleri kullanan kişilere; altı ay süre ile müsabakaları seyirden men ve bin beş yüz Türk Lirası, fiilin tekrarı halinde bir yıl süre ile müsabakaları seyirden men ve üç bin Türk Lirası idarî para cezası verilir.

Alınacak kararla bu kişilerin, spor alanlarına seyirci ya da başka bir sıfatla girmeleri yasaklanır. Bu kişiler, kararın kendilerine yazılı olarak tebliğ edilmesini müteakip spor müsabakalarına giremez.

(Ek fıkra: 23/01/2008-5728 S.K./531.mad) Yasaklı olmasına rağmen spor alanına girenlere, yardımcı olanlara ve önlem almayanlara üç aydan bir yıla kadar hapis cezası verilir.

Konusu suç teşkil eden eylemlerin failleri hakkında ilgili kanunların hükümleri saklıdır.

(Ek fıkra: 23/01/2008-5728 S.K./531.mad) Bu Kanunla verilen görevleri yerine getirmeyen kamu görevlileri Türk Ceza Kanununun 257 nci maddesine göre cezalandırılır.

TEDBİRLER

Madde 19 - Üçüncü Bölümde belirtilen yasaklara uymayanlar hakkında; söz konusu fiil, müsabaka alanının seyirciye ayrılmış yerlerinde gerçekleştirilmiş ise bu kişi veya kişiler şartlar müsait olduğu takdirde yetkililer veya güvenlik görevlilerince müsabaka alanı dışına çıkarılır ve haklarında yasal işlemler başlatılır.

Bu kişi veya kişilerin müsabaka alanı dışına çıkarılmasına, şartlar uygun bulunmadığı takdirde durum her türlü kamera, fotoğraf makinesi gibi teknik araçlarla, tanıkla veya diğer

belgelerle tespit edilerek ilgililer hakkında yasal işlem yapılır.

Açıkça anlaşılabilecek şekilde alkollü veya keyif verici madde kullanan kişiler müsabaka alanına alınmaz.

USULSÜZ BİLET SATMA

Madde 20 - (Değişik fıkra: 23/01/2008-5728 S.K./532.mad) Fiilleri daha ağır cezayı gerektiren bir suç oluşturmadığı takdirde; 14 üncü maddede öngörülen yasaklara uymayanlar ile sahte, kullanılmış, tahrif edilmiş veya benzer şekilde hazırlanmış olan müsabaka biletlerini satan, satılmasına aracılık eden, bu biletleri basan veya satışa hazırlayan kimseler, altı aydan iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

Seyir alanlarına kapasitesinden fazla veya bilette yazılı olan fiyatın üstünde bilet satışı yapılması halinde kulübe o müsabakaya ait toplam seyirci hâsılatının (bu müsabakaya isabet eden kombine bilet satışı dahil) % 25'i oranında idarî para cezası verilir. Kapasitenin üstünde seyirci alınması sebebiyle oluşan izdiham nedeniyle herhangi bir ölüm veya toplu yaralanma vuku bulması halinde bu idarî para cezası % 50 oranında uygulanır.

YASAK BEYAN VE DEMEÇ VERME

Madde 21- (Değişik madde: 23/01/2008-5728 S.K./533.mad)

Diğer kanunlardaki hükümler saklı kalmak kaydıyla ve ilgililerin bağlı olduğu federasyonun tâbi olduğu mevzuata göre verilecek disiplin cezaları dışında; 15 inci maddeye aykırı biçimde beyanat veren teknik personel ve sporculara beş bin Türk Lirasından elli bin Türk Lirasına kadar idarî para cezası, diğerleri için ise ilk seferde üç aydan altı aya kadar spor müsabakalarını seyirden men ve beş bin Türk Lirasından otuz bin Türk Lirasına kadar idarî para cezası, tekrarı halinde altı aydan bir yıla kadar spor müsabakalarını seyirden men cezası ile birlikte on bin Türk Lirasından elli bin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

Bu Kanun hükümlerine aykırı faaliyette bulunduğu tespit edilen dernekler hakkında 4/11/2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanunu hükümlerine göre yasal işlem yapılır.

YAYIN YASAĞI

Madde 22- (Değişik madde: 23/01/2008-5728 S.K./534.mad)

16 ncı maddeye aykırı davranan görsel yayın kuruluşları hakkında 13/4/1994 tarihli ve 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun; basın mensupları hakkında da 9/6/2004 tarihli ve 5187 sayılı Basın Kanunu hükümleri saklıdır.

16 ncı maddede yazılı eylemlerde bulunan gerçek kişilere her yayın için on bin Türk Lirası, tüzel kişilere ise; elli bin Türk Lirası idarî para cezası verilir.

YASAKLARA UYMAMA

Madde 23- (Değişik madde: 23/01/2008-5728 S.K./535.mad)

17 nci maddenin birinci fıkrasına aykırı davranan kişilere beş yüz Türk Lirasından bin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

17 nci maddenin ikinci fıkrasına aykırı davranan kişilere bin Türk Lirası, tekrarı halinde iki bin Türk Lirası idarî para cezası verilir. Fail, kulübün veya bir taraftar derneğinin mensubu ise fiilin tekrarı halinde mensubu bulunduğu kulüp veya dernek hakkında da üç bin Türk Lirası idarî para cezası verilir.

SPOR ALANLARININ ZARARA UĞRAMASI

Madde 24 - (Değişik fıkra: 23/01/2008-5728 S.K./536.mad) İşledikleri fiillerle müsabakanın yapıldığı spor alanının zarara uğramasına sebebiyet veren kişilere, fiilleri suç oluşturmadığı takdirde, altı ay süreyle spor müsabakalarını seyirden men kararı ile bin Türk Lirası, tekrarı halinde bir yıl süreyle spor müsabakalarını seyirden men kararı ve ikibin Türk Lirası idarî para cezası verilir.

Spor kulüpleri, müsabakanın yapıldığı spor alanının zarara uğramaması için her türlü

önlemi almakla yükümlü olup meydana gelecek gerçek zararlar, zarara sebebiyet veren taraftarların mensubu bulundukları kulüpten tazmin edilir. Ayrıca zarar kadar idarî para cezası da verilir.

ŞİDDET OLAYLARININ VUKU BULMASI

Madde 25 - Kulüplerin müsabaka yaptıkları spor alanlarında şiddet olaylarının vuku bulması nedeniyle bağlı bulundukları federasyon tarafından kulübe verilen cezadan ayrı olarak, ilgili kulübe, o kulübün bir önceki sezon elde ettiği toplam seyirci hâsılatının % 2'si oranında idarî para cezası verilir. Yeni kurulan kulüplere verilecek idarî para cezası bir sonraki sezon tahsil edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM: ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

İSTİSNA

Madde 26 - Bu Kanunda belirlenen fiillerden dolayı futbol branşında spor kulüplerine verilmesi öngörülen cezalarla ilgili olarak; 17.6.1992 tarihli ve 3813 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 25 inci maddesi hükmü uygulanır.

TECİL

Madde 27 - (Mülga madde: 23/01/2008-5728 S.K./578.mad)

CEZALARIN UYGULANMASI

Madde 28- (Değişik madde: 23/01/2008-5728 S.K./537.mad)

Bu Kanuna aykırı eylemlerde bulunanlar hakkında Büyükşehir ve il belediye sınırları içinde il spor güvenlik kurulunun, bunun dışındaki yerlerde ilçe spor güvenlik kurulunun re'sen

veya kendisine gelen şikâyet ve ihbarlar üzerine yapacağı inceleme sonucunda mahallin en büyük mülkî idare amiri tarafından ilgili hakkında bu Kanundaki idarî para cezaları veya tedbirlerin uygulanmasına karar verilir.

Bu Kanun hükümlerine göre verilen idarî para cezalarından tahsil edilen miktarın tamamı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü hesabına aktarılır. Bu paralar Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü tarafından çıkarılacak yönetmelik esaslarına göre yüzde ellisi Engelliler Spor Federasyonu ile engelliler kulüp ve faaliyetlerine, yüzde ellisi ise fair play kurallarına uygun hareket eden amatör spor kulüpleri ile okul sporlarının geliştirilmesine ayrılır.

Bu Kanunda belirtilen yasaklara uymayan kişilerin kimlik bilgileri, müsabakanın veya eylemin yapıldığı mahallin emniyet birimlerince fotoğraflı olarak kaydedilir ve bu kayıtlardaki kişiler takibe alınır.

YARGILAMA USULÜ

Madde 29 - (Mülga madde: 23/01/2008-5728 S.K./578.mad)

YÖNETMELİK

Madde 30 - Bu Kanun kapsamında yer alan; spor dalının bağlı bulunduğu federasyon, spor kulüpleri, taraftar dernekleri ve müsabaka güvenlik amirlerinin görev, yetki ve sorumlulukları ile saha içi ve dışında alınacak güvenlik önlemleri, biletlerin basılması ve satışa sunulması, müsabaka alanlarının düzenlenmesi, spor alanlarına giriş ve çıkışlar ile uygulanacak güvenlik sistemleri, sağlık, emniyet ve itfaiye teşkilâtının alacağı önlemler ve bu Kanunun kapsamına giren diğer konular hakkındaki usul ve esaslar, ilgili kuruluş ve bakanlıkların görüşleri alınarak Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu Bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulacak yönetmelikle düzenlenir.

DEĞİŞTİRİLEN HÜKÜMLER

Madde 31 - 17.6.1992 tarihli ve 3813 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 25 inci maddesinin üçüncü fıkrasındaki "beş yüz milyon" ibaresi "beş yüz milyar" olarak değiştirilmiştir.

Geçici Madde 1 - (Değişik madde: 28/04/2005 - 5340 S.K./23.mad)

Spor kulüpleri Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, Kanunun 5 inci maddesinde öngörülen yükümlülükleri dört yıl, 10 uncu maddesindeki yükümlülükleri ise bir yıl içerisinde yerine getirmek zorundadırlar. Yükümlülüklerin süresi içerisinde yerine getirilmemesi halinde mahallin en büyük mülki idare amiri tarafından her sezon için;

a) En üst liglerdeki kulüplere 250.000 TL,

b) İkinci lig kulüplerine 100.000 TL,

c) Üçüncü lig kulüplerine 10.000 TL,

İdarî para cezası verilir.

Geçici Madde 2 - Yeni bir düzenleme yapılıncaya kadar, Türkiye 1. Futbol Ligiyle tesis olarak fiziki yapısı uygun olan 2. ve 3. futbol liglerinde mücadele eden kulüpler dışındaki tüm profesyonel ve amatör spor kulüplerinin müsabakalarıyla ilgili güvenlik önlemleri, federasyon veya ilgili kulüp, kamu kurum ve kuruluşlarınca alınır.

YÜRÜRLÜK

Madde 32 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

YÜRÜTME

Madde 33 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

EK-D

SPOR MÜSABAKALARINDA ŞİDDET VE DÜZENSİZLİĞİN ÖNLENMESİNE DAİR KANUNUN UYGULANMASINA İLİŞKİN YÖNETMELİK

Resmi Gazete Tarihi: 28/08/2004

Resmi Gazete Sayısı: 25567

Karar Sayısı: 2004/7755

Ekli "Spor Müsabakalarında Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik"in yürürlüğe konulması; Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığı'nın 16/7/2004 tarihli ve 243 sayılı yazısı üzerine, 5149 sayılı Spor Müsabakalarında Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunun 30 uncu maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 20/8/2004 tarihinde kararlaştırılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM :GENEL HÜKÜMLER

AMAÇ

Madde 1 - Bu Yönetmeliğin amacı, 28/4/2004 tarihli ve 5149 sayılı Spor Müsabakalarında Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunun uygulanmasına dair usul ve esasları düzenlemektir.

KAPSAM

Madde 2 - Bu Yönetmelik; 5149 sayılı Kanun kapsamında yer alan, spor dallarının bağlı bulunduğu federasyonlar, spor kulüpleri, genel kolluk ve özel güvenlik teşkilatları ile müsabaka güvenlik amirlerinin görev, yetki ve sorumluluklarını, müsabakanın yapılacağı spor alanı veya tesisin içinde ve dışında alınacak güvenlik önlemlerini, biletlerin basılması ve satışa sunulmasını, müsabaka alanlarının düzenlenmesini, spor alanlarına giriş ve çıkışlar ile uygulanacak güvenlik sistemlerini, sağlık ve itfaiye teşkilatlarının alacağı önlemleri, taraflar dernekleri ve taraftar temsilcilerinin sorumluluklarını kapsar.

HUKUKİ DAYANAK

Madde 3 - Bu Yönetmelik, 28/4/2004 tarihli ve 5149 sayılı Spor Müsabakalarında Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunun 30 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

TANIMLAR

Madde 4 - Bu Yönetmelikte geçen;

Genel Müdürlük: Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünü,

Federasyonlar: Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösteren federasyonlar ile özerk spor federasyonlarını,

Spor kulüpleri: Belirli kurallara göre kurulan, üyelerinin her birinin yetki ve sorumlulukları belli olan, amatör veya profesyonel spor dallarında topluma hizmet veren, her yaş grubunun spor yapabileceği tesis, araç ve gereçlere sahip olan, yüksek performanslı sporcuların yetiştirilmesini hedefleyen kuruluşları,

Taraftar dernekleri: Her ne ad altında olursa olsun, bir spor kulübünü desteklemek amacıyla kurulan dernekleri,

Taraftar temsilcileri: Spor kulüplerinin kendi taraftarları arasından belirledikleri ve spor kulübünün bulunduğu yerdeki en büyük mülki idare amiri tarafından görevlendirilen kişileri,

İl Spor Güvenlik Kurulu: Her ilde vali veya vali yardımcısının başkanlığında belediye başkanlığı, il jandarma komutanlığı, il emniyet müdürlüğü, gençlik ve spor il müdürlüğü, ilgili federasyon, il sağlık müdürlüğü temsilcileri ve gerekli görülecek spor kulüplerinin yetkilileri ile basın kuruluşlarının ve ilgili kamu kuruluşlarının temsilcilerinden oluşturulan kurulu,

İlçe Spor Güvenlik Kurulu: Her ilçede kaymakam başkanlığında il spor güvenlik kurulunda yer alan kurum ve kuruluşların ilçedeki temsilcilerinden oluşturulan kurulu,

Müsabaka güvenlik amiri: Spor müsabakalarında alınacak güvenlik önlemlerinin yürütülmesi ve denetlenmesi konularında yetkili olmak üzere, o yerin en büyük mülki idare amirince belirlenecek rütbeli emniyet görevlisini,

Özel güvenlik teşkilatı: İlgili kanunda belirtilen görev ve yetkileri haiz kişilerden oluşmuş teşkilatı,

Spor alanları: Spor müsabakalarının gerçekleştirilmesine elverişli müsabaka alanları ile seyircilere ait seyir alanları, sporculara ait soyunma odası ve diğer spor yapmaya elverişli alanlar ile bunların eklenti ve çevresini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM: ESAS HÜKÜMLER

İL VE İLÇE SPOR GÜVENLİK KURULUNUN GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI

Madde 5 - Her ilde vali veya vali yardımcısının başkanlığında belediye başkanlığı, il jandarma komutanlığı, il emniyet müdürlüğü, gençlik ve spor il müdürlüğü, ilgili federasyon, il sağlık müdürlüğü temsilcileri ve gerekli görülecek spor kulüplerinin yetkilileri ile basın kuruluşlarının ve ilgili kamu kuruluşlarının temsilcilerinden il spor güvenlik kurulu, her ilçede kaymakam başkanlığında il spor güvenlik kurulunda yer alan kurum ve kuruluşların ilçedeki temsilcilerinden ilçe spor güvenlik kurulu oluşur. Kurul ayda bir defa olağan ve lüzumunda olağanüstü toplanmak suretiyle il ve ilçelerde yapılacak bütün spor müsabakalarında alınması gerekli güvenlik tedbirlerini belirler.

İl ve ilçe spor güvenlik kurulunun görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

a) Spor müsabakalarında güvenliğin ulusal mevzuatımız ve uluslararası kurallar çerçevesinde sağlanması amacıyla teknik alt yapının oluşturulmasını ve uzman personelin görevlendirilmesini sağlamak,

b) Spor güvenliğinden sorumlu olan kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak,

c) Spor müsabakalarında kültürel ve etnik faktörlere dayalı kötü tezahürat ve taşkınlıkların önlenmesine dair tedbirlerin alınmasını sağlamak,

d) Haklarında adli veya idari merciler tarafından spor saha ve/veya tesislerine girme yasağı bulunanların, spor tesislerine girmelerinin engellenmesi için gerekli tedbirleri almak, aldırmak,

e) 5149 sayılı Kanuna aykırı eylemde bulunanlar hakkında resen veya kendisine gelen şikayet ve ihbarlar üzerine inceleme yapmak, inceleme sonucunda hazırlayacağı raporu mahallin en büyük mülki idare amirine sunmak,

f) Müsabaka alanı ile seyir alanı arasına fiziki engellerin konulmasına veya kaldırılmasına karar vermek,

g) Müsabakada görevlendirilecek genel kolluk personeli ile 5149 sayılı Kanunda belirtilen süre içerisinde oluşturulacak özel güvenlik personelinin sayıları ve görev saatini belirlemek,

h) Uluslararası federasyonların talimatlarının uygulamaya konulması ve gerekli ek önlemlerin aldırılması konusunda ilgili federasyonlarla işbirliği yapmak.

MÜSABAKA GÜVENLİK AMİRİNİN GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI

Madde 6- Müsabaka güvenlik amirinin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

a) Müsabakanın yapılacağı spor alanı ve çevresinde gerekli güvenlik tedbirlerinin alınmasını sağlamak ve kontrol etmek,

b) Özel güvenlik personelinin olaylara müdahalede yetersiz kaldığı durumlarda ve gerekli gördüğü hallerde saha içi ve tribün güvenliğini sağlamak amacıyla olayların meydana geldiği alanlara genel kolluk güçlerinin müdahale etmesini sağlamak,

c) Müsabakanın güvenliği ile ilgili kurum ve kuruluşların yetkilileriyle koordinasyonu

sağlamak,

d) Spor müsabakalarında şiddet ve düzensizliğe ilişkin fiilleri işleyenleri tespit etmek, şartlar müsait olduğu takdirde şahısları müsabaka alanının dışına çıkarmak, mevcut şartlar ve kamu düzeni mülahazalarıyla anında dışarı çıkartılması uygun görülmeyen kişiler veya taraflar gruplarını her türlü kamera, fotoğraf makinesi gibi teknik araçlarla tespit ettirmek ve eylemleri tanıkla veya diğer belgelerle delillendirerek haklarında yasal işlemler yapılmasını sağlamak,

e) Federasyonun bağlı olduğu uluslararası federasyonun güvenlik tedbirleriyle ilgili her türlü kurallarını uygulamak ve takip etmek,

f) Müsabaka öncesi ve sonrası gerekli gördüğü hallerde anonslar yaptırmak,

g) Spor tesisinde bulunan güvenlik kameralarının çalışması için gerekli tedbirleri aldırmak,

h) Güvenlik kamerası veya teknik donanım kurulamayan spor tesislerinin özelliğine göre gerekli önlemleri aldırmak,

i) Spor ahlakına aykırı, tahrik edici, aşağılayıcı, dil, din, mezhep, ırk, cinsiyet, etnik ve siyasi ayrımcılığa yönelik söz sarf edilmesi veya bu mahiyette afiş veya pankartların spor alanına sokulmasını engelleyici tedbirleri almak ve bu afişlerin spor alanının yakın çevresine asılmasını engellemek.

İL/İLÇE EMNİYET MÜDÜRLÜKLERİ İLE İL/İLÇE JANDARMA KOMUTANLIKLARININ GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI

Madde 7 - İl/ilçe emniyet müdürlükleri ile il/ilçe jandarma komutanlıklarının görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

a) Yapılacak her türlü spor müsabakalarında, il/ilçe genelinde gerekli tedbirleri almak,

b) Müsabaka öncesinde, müsabakanın yapılacağı alana seyirci alınmadan önce güvenlik kontrolünü yapmak veya yaptırmak,

c) Spor alanlarının çevresinde, stadyum veya spor salonu girişleri ile turnike girişlerinde müsabaka ile ilgili olarak hakim kararı veya gecikmesinde sakınca olan hallerde mülki idare amirinin yazılı izni ile üst araması yapılmasını sağlamak veya kendi denetiminde özel güvenlik personeline üst araması yaptırmak,

d) Spor alanının dış güvenliğini sağlamak,

e) Müsabaka güvenlik amirinin talimatı ile saha içi veya tribün güvenliğini sağlamak amacıyla olayların meydana geldiği alana müdahale etmek ve olay çıkaran kişileri müsabaka alanı dışına çıkarmak,

f) Fanatizmin önlenmesi, faillerin tespiti, eylemlerin delillendirilmesi, verilen cezanın takibi ve 5149 sayılı Kanuna aykırı eylem ve davranışların engellenmesi amacıyla bilgi bankası oluşturmak ve toplanan bilgileri üç ayda bir ilgili federasyona bildirmek,

g) 5149 sayılı Kanunda belirtilen yasaklara uymayan kişilerin kimlik bilgilerini fotoğraflı olarak kaydetmek, bu kişileri takibe almak ve bu kişilerle ilgili gerekli işlemlerin yapılmasını sağlamak üzere mensubu bulunduğu dernek veya kulübe bilgi vermek,

h) Açıkça anlaşılabilecek şekilde alkollü olduğu tespit edilen kişilerin spor alanına girmesini engellemek,

i) Spor alanına girmesi yasaklı olan kişilerin, spor alanına girmesini engellemek,

j) Her türlü silah, kesici veya delici alet, sis bombası, ses bombası veya maytap gibi patlayıcı, parlayıcı, yanıcı, yakıcı maddeler ile taş, metal gibi fırlatılabilecek veya yaralayıcı nitelikte sert cisim veya tehlike arz edebilecek veya müsabaka düzenini bozabilecek diğer maddeler ile alkollü içecekler ve çevreyi kirletecek nitelikte konfeti ve benzeri cisimlerin spor alanında satılmasına ve bu alana sokulmasına engel olmak,

k) Spor alanı çevresinde bulunan ve insan hayatı açısından tehlike oluşturabilecek yerlerden müsabakaların seyredilmemesi için gerekli önlemleri almak,

l) 5149 sayılı Kanunda yazılı yasaklara aykırı davranan yabancı uyruklu kişileri sınır

dışı etmek ve mensup oldukları ülkenin diplomatik temsilcilerine bilgi vermek,

m) Müsabakadan önce veya sonra, her iki takımın seyirci topluluklarını birbirinden ayıracak güvenlik tedbirlerini almak,

n) Spor kulüpleri tarafından belirlenen taraftar temsilcileri hakkında gerekli araştırmayı yaparak, sonucunu ilgili yerin en büyük mülki idare amirine bildirmek,

o) 5149 sayılı Kanun kapsamında konusu suç teşkil eden eylemleri ve bu eylemleri gerçekleştiren failleri tespit etmek ve suçun nevine göre adli veya idari mercilere bildirmek,

p) Müsabakanın yapılacağı spor alanının çevresinde sahte bilet veya karaborsa bilet satışını engellemek, bu fiili gerçekleştiren kişiler hakkında yasal işlem yapmak,

r) Kulüpler veya tesisten sorumlu kurum ve kuruluşlar ile diğer gerçek veya tüzel kişiler tarafından işletilmek üzere tesis çevresinde oluşturan otoparklardaki düzeni ve tesise bağlanan yollardaki trafik akışının sağlanması için gerekli trafik önlemlerini almak.

s) (Ek bend: 17/11/2005 - 2005/9644 B.K. Yön/1.mad) Hakkında idari makamlar veya yargı mercilerince müsabakalara giriş yasağı verilenlerin, seyirden men cezasına neden olan fiilin işlendiği müsabakanın ait olduğu spor dalındaki taraftarı olduğu takımın müsabakasının başlamasından iki saat önce bulunduğu yerin karakoluna giderek müsabaka süresince burada bulunma yükümlülüğünü yerine getirip getirmediğini takip etmek, getirmeyenler hakkında yasal işlem yapmak.

FEDERASYONLARIN GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI

Madde 8 - Federasyonların görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

a) Spor alanında, temsilcileri vasıtasıyla sporcu, hakem ve taraftarların güvenliği için gerekli önlemlerin aldırılmasını sağlamak ve denetlemek,

b) Bağlı olduğu uluslararası federasyonun talimatlarının uygulamaya konulması ve gerekli ek önlemlerin aldırılması konusunda, il veya ilçe spor güvenlik kurulu ile koordinasyonu sağlamak,

c) Spor alanında misafir takım ile ilgili kapasiteyi belirlemek,

d) Milli müsabakalarda, müsabaka alanının düzenlenmesi ve güvenlik önlemlerinin alınması için ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak, bilet basımı ile satışını düzenlemek,

e) Spor alanlarında, bağlı oldukları uluslararası federasyonların belirlediği kural ve talimatları uygulamak.

f) (Ek bend: 17/11/2005 - 2005/9644 B.K. Yön/2.mad) Spor kulüpleri, taraftar dernekleri ve akademik kurumlarla işbirliği yaparak, müsabakaya giriş yasağı verilenlere, ilgililerin veya il veya ilçe emniyet müdürlükleri ile il veya ilçe jandarma komutanlıklarının talep etmesi halinde, karakolda bulundukları süre içerisinde fair play, spor ahlakı ve ilkeleri konusunda eğitici ders verilmesini sağlamak.

SPOR KULÜPLERİNİN GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI

Madde 9- Spor kulüplerinin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

a) Seyircilerin spor alanlarına alınmasından önce bu alanlarda 5149 sayılı Kanunda belirtilen yasak maddelerin bulunup bulunmadığını özel güvenlik personeli marifetiyle kontrol etmek ve önlemini almak,

b) İl veya ilçe güvenlik kurulunca alınan karar doğrultusunda, yeterli sayıda özel güvenlik personeli bulundurmak,

c) Müsabaka güvenlik amirine, spor alanının tümüne hakim olacak bir noktada kontrol odası yapmak ve müsabaka güvenlik amirinin acil bilgileri alıp gerekli önlemleri almasını sağlamak amacıyla spor alanının içi ve dışındaki topluluğa anons yaptırabileceği teknik donanımlar ile uluslararası federasyonların belirtmiş olduğu kriterler de dikkate alınarak, spor alanının içi ve dışı da dahil olmak üzere tümünü görüntüleyebilme ve gerektiğinde fotoğraf alabilme özelliğine sahip kapalı devre kamera sistemini ve ilgili teknik personeli kontrol odasında çalışır ve hazır durumda bulundurmak,

d) Engelliler ve çocukların spor alanına giriş çıkışları ile müsabakayı seyredebilmeleri

için gerekli tedbirleri almak,

e) Müsabaka alanında uluslararası federasyonların kriterleri doğrultusunda, yeterli sayıda sağlık elemanı, ambulans, itfaiye araç ve gereçleri bulundurmak, yangın söndürme tedbirlerini almak ve yetkililerin yerlerini tespit etmek,

f) Müsabaka için seyircilerin içeriye alınmaya başlanmasından, müsabaka sonrası seyircinin tamamen tahliyesine kadar geçecek sürede ulusal veya uluslararası federasyonların öngördüğü görevli kişiler dışında kalan kişilerin ve seyircilerin her ne şekilde olursa olsun müsabaka alanına girmesini önleyici tedbirleri almak,

g) Spor alanlarında seyircilere ayrılan koltukların numaralandırılması seyircilerin kendilerine ayrılan yerlere yönlendirilmesi amacıyla gerekli işaret ve yön gösterici levhaları oluşturmak,

h) Biletlerin satılacağı yerleri önceden belirlemek, belirlenen yerler dışında bilet satışı, spor tesisinin koltuk kapasitesinin üstünde bilet basımı, seyirci alınması veya biletsiz seyirci kabul edilmesini engellemek, belirlenen bilet bedelinin altında veya üstünde bilet satışı yapmamak, müsabaka süresince seyir alanlarına biletsiz seyirci girişini engellemek,

i) Spor alanlarında oluşabilecek acil durumlarda düzenli acil tahliye olanaklarını sağlamak, bu amaçla acil tahliye güzergahında ayakta ya da oturarak hiçbir surette seyirci bulundurmamak ve bu güzergah üzerinde acil çıkışı sağlayacak bir servis görevlisi bulundurmak,

j) Her türlü silah, kesici veya delici alet, sis bombası, ses bombası veya maytap gibi patlayıcı, parlayıcı, yanıcı, yakıcı maddeler ile taş, metal gibi fırlatılabilecek veya yaralayıcı nitelikte sert cisim veya tehlike arz edebilecek veya müsabaka düzenini bozabilecek diğer maddeler ile alkollü içecekler ve çevreyi kirletecek nitelikte konfeti ve benzeri cisimlerin spor alanında bulundurulması, satılması ve müsabaka alanına atılmasını önleyici tedbirleri almak,

k) Spor güvenlik kurulu kararı doğrultusunda müsabaka alanı ile seyir alanı arasına fiziki engelleri koymak veya kaldırmak,

l) Spor ahlakına aykırı, tahrik edici, aşağılayıcı, dil, din, mezhep, ırk, cinsiyet, etnik ve

siyasi ayrımcılığa yönelik söz sarf edilmesi veya bu mahiyette afiş veya pankartların müsabaka alanına sokulması ve asılmasını engellemek,

m) Spor alanlarında ev sahibi takım ile misafir takımın taraftarlarının seyir alanlarını belirlemek ve belirlenen seyir alanları arasında geçişi engellemek, ev sahibi takımın seyircilerinin bulunduğu yerlerin fiziki koşulları ile misafir takımın seyircilerinin bulunduğu yerlerin fiziki koşullarının aynı olmasını sağlamak,

n) Yeterli sayıda taraftar temsilcilerini belirleyerek spor kulübünün bulunduğu yerdeki il ve ilçe emniyet müdürlüklerine bildirmek,

o) Genel kolluk kuvvetlerince istenecek her türlü bilgi ve belgeyi vermek,

p) Spor alanında seyircilerin ihtiyaçlarını karşılayabilecek sayı ve nitelikte büfe, tuvalet ve benzeri yaşam alanları oluşturmak ve bu alanlarda uluslararası federasyonun güvenlik kriterlerine uygun olarak dağıtılan veya satılan yiyecek ve içeceklerin servisinin, tehlikeli bir şekilde kullanılmayacak kağıt veya plastik ambalajlarda yapılmasını sağlamak, spor alanının zarara uğramaması için her türlü tedbiri almak,

r) Taraftar temsilcilerinin sorumlu oldukları seyir alanlarını belirlemek,

s) Müsabaka öncesinde tesis çevresinde genel kolluk kuvvetlerince yapılacak arama ve kontrolleri sağlamak amacıyla kullanılacak portatif bariyerleri temin etmek, kurmak ve kaldırmak; ayrıca kapı ve turnikelerde genel kolluk ve genel kolluk denetiminde özel güvenlik personelince yapılacak üst ve eşya aralarında kullanılacak metal arama detektörü ve X-RAY cihazı gibi mekanik ve elektronik cihazları temin etmek,

t) Müsabaka esnasında meydana gelen olaylara müdahale etmek için hazır kuvvet olarak bulunan genel kolluk personelinin bekleyebileceği odaları, televizyon ve tuvalet gibi şartları uygun olacak şekilde hazırlamak, itfaiye ve sağlık örgütleri gibi müsabakadaki güvenlik tedbirleri kapsamında görev alan kurum ve kuruluşların talep etmeleri halinde, onlar için de ayrı ek odalar yapmak,

u) Kontrol odasının yanında önemli olaylarda, gerektiğinde müsabaka güvenlik

amirinin başkanlığında; sağlık, itfaiye, kulüp temsilcileri, federasyon yetkilileri ve gerektiğinde uluslararası federasyon yetkililerinin de katılımıyla bir araya gelebilecekleri bir toplantı odası oluşturmak,

v) Müsabaka güvenlik amirinin özel güvenlik, sağlık ve itfaiye personeliyle irtibat kurabileceği telsiz sistemi ve cihazlarını temin edip, müsabaka öncesinde sağlam ve çalışır vaziyette ilgililere teslim etmek,

y) Müsabakanın yapılacağı tesis çevresinde, tesisin seyirci kapasitesine cevap verebilecek nitelikte otopark alanı düzenlemek.

Spor kulüpleri tarafından kurulacak teknik donanımlar, 1. futbol ligi ile tesis olarak fiziki yapısı uygun olan 2. ve 3. futbol liglerinde mücadele eden ev sahibi kulüplerce, bunlar dışındaki tüm spor branşlarında, spor tesisinin mülkiyetine veya kullanımına sahip bulunan kulüp, kurum ve kuruluşlar tarafından kurulur ve güvenlik önlemleri de bu kuruluşlarca sağlanır.

ÖZEL GÜVENLİK TEŞKİLATININ GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI

Madde 10 - Özel güvenlik teşkilatının görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

a) Seyirciler içeriye alınmadan önce spor alanında bulunmak, güvenlik kontrolü yapmak, müsabaka tamamlandıktan sonra sporcu ve seyirciler spor alanını tamamen terk edinceye kadar spor alanında iç güvenliği sağlamak,

b) Spor alanı içerisinde düzeni bozucu fiiller işleyen seyircileri uyarmak ve gerekli hallerde müsabaka güvenlik amirine bildirmek,

c) Spor alanında ev sahibi takım ile misafir takım seyircileri arasındaki geçişleri engellemek,

d) Seyircilerin seyir alanına alınmaya başlanmasından, müsabaka sonrası tamamen tahliyesine kadar geçecek sürede, ulusal veya uluslararası federasyonların öngördüğü görevli kişiler dışında kalanların her ne şekilde olursa olsun müsabaka alanına girmesini engellemek,

e) Spor alanına girişte, genel güvenlik birimlerinin nezaretinde üst araması yapmak ve seyir alanına her türlü silah, kesici veya delici alet, sis bombası, ses bombası veya maytap gibi patlayıcı, parlayıcı, yanıcı veya yakıcı maddeler ile taş, metal gibi fırlatılabilecek veya yaralayıcı nitelikte sert cisim veya tehlike arz edebilecek diğer maddeler ile alkollü içecekler ve çevreyi kirletecek nitelikte konfeti ve benzeri cisimlerin sokulmasını ve kullanılmasını engellemek,

f) Seyircilerden, ferdi veya toplu olarak söz veya hareketlerle aşağılayıcı veya tahrik edici nitelikte hakaret ve kötü tezahüratta bulunanları uyarmak, engellemek ve gerekli hallerde müsabaka güvenlik amirine bildirmek,

g) Müsabaka alanı veya seyir alanında insan hayatı açısından tehlike oluşturabilecek yerlerden müsabakanın izlenmesini engellemek ve gerekli güvenlik tedbirlerini almak,

h) Spor alanında 5149 sayılı Kanunda belirtilen yasak fiilleri işleyen kişileri tespit etmek ve müsabaka güvenlik amirine bildirmek.

i) Seyircilerin, biletlerinde belirtilen koltuk numaralarına göre oturmalarını ve tahliye merdivenlerinin boş bırakılmasını sağlamak,

j) Müsabaka öncesinde turnikelerde yapılacak kontrollerde ve müsabaka süresince seyir alanına biletsiz seyirci girişini engellemek,

k) Alınan tedbir ve uygulamalarda görevi ihmal veya suistimal eden özel güvenlik personeline ilgili mevzuat uyarınca adli ve idari yaptırımlar uygulamak.

TARAFTAR DERNEKLERİNİN GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI

Madde 11 - Taraftar dernekleri, taraftarlarının spor ahlakı ve ilkelerine uygun biçimde sportif faaliyetleri izlemelerini sağlamak amacıyla eğitici faaliyetler düzenlemek ve kendi taraftarlarınca, spor alanında, spor ahlakına aykırı, tahrik edici veya aşağılayıcı, dil, din, mezhep, ırk, cinsiyet, etnik ve siyasi ayrımcılığa yönelik söz sarf edilmesini veya bu mahiyette afiş veya pankartların asılmasını önlemek için gerekli tedbirleri almak zorundadırlar.

Dernek başkanı ve yönetim kurulu üyeleri kendi taraftarlarını kışkırtıcı, hakemleri,

rakiplerini veya kendi taraftarlarını tahrik edici veya aşağılayıcı demeç veremezler.

TARAFTAR TEMSİLCİLERİNİN GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI

Madde 12 - Taraftar temsilcileri, müsabaka öncesinden müsabakanın sonuçlanmasına kadar sorumlu bulundukları seyir alanında; her türlü silah, kesici veya delici alet, sis bombası, ses bombası veya maytap gibi patlayıcı, parlayıcı, yanıcı veya yakıcı maddeler ile taş, metal gibi fırlatılabilecek veya yaralayıcı nitelikte sert cisim veya tehlike arz edebilecek diğer maddeler ile alkollü içecekler ve çevreyi kirletecek nitelikte konfeti ve benzeri cisimlerin kullanılmasının, ferdi veya toplu olarak, **takımlar ile taraftarlarını** söz veya hareketlerle aşağılayıcı veya tahrik edici nitelikte hakaret ve sövme, kötü söz veya sloganla çirkin tezahüratta bulunulmasının engellenmesine yönelik önlemlerin uygulanmasında güvenlik güçlerine yardımcı olmak zorundadırlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM : ÇEŞİTLİ VE SON HÜKÜMLER

BİLETLERİN BASILMASI VE SATIŞA SUNULMASI

Madde 13 - Biletler, teknik olarak her türlü sahtecilik suçlarını önleyecek tedbirler dikkate alınarak, oturulacak koltuğun numarası, müsabaka tarihi ve saati, takımların isimleri, tesisin adı ve tribün sırasını içerecek şekilde ait olduğu seyir alanına göre farklı renklerde basılır.

Spor müsabakasında, ilgili federasyon veya kulüp tarafından belirlenen yerler ve görevliler dışında bilet satışı yapılamaz.

Spor müsabakalarında her ne sebeple olursa olsun toplu veya organize biçimde rayiç bedelin altında veya üstünde müsabaka bileti temini, dağıtımı ve bilette yazılı bedelin üstünde satılması yasaktır.

Müsabakanın yapılacağı spor alanına tesis kapasitesinin üstünde seyirci alınmaz ve biletsiz seyirci kabul edilmez.

Biletlerin müsabaka gününden önce satılması veya müsabaka gününde yapılacak bilet satışlarının müsabaka alanı dışındaki noktalarda yapılması ve bu noktalardaki düzeni sağlayacak

sayıda özel güvenlik personeli bulundurulması sağlanır.

SPOR ALANLARINDA UYGULANACAK GÜVENLİK SİSTEMLERİ İLE TEKNİK ÖZELLİKLER VE DONANIMLAR

Madde 14 - Spor alanlarında, uluslararası federasyonların öngördüğü kriterlere uygun olarak aşağıda belirtilen teknik donanımlar kurulur ve önlemler alınır:

a) Saha içi ve dışındaki tüm alanları izleyebilme ve aynı zamanda fotoğraf alabilme imkanı veren müsabaka kontrol odasında kapalı devre televizyon sistemi kurulur.

b) Spor alanlarında enerji kaybı olması durumunda, yeterli ışıklandırmayı sağlayacak bağımsız acil elektrik güç sistemi kurulur.

c) Müsabaka öncesi, esnası ve sonrasında, spor alanının içi ve dışında bulunan seyircilerin tamamına hitap edebilen ses sistemi kurulur.

d) Engellilerin spor alanına giriş, çıkış ve müsabakayı seyretmeleri için gerekli düzenlemeler ve donanımlar kurulur.

e) Tıbbi yardım için tam donanımlı bir ilk yardım odası kurulur.

f) İtfaiye ve benzeri acil durum araçları için özel park yerleri ve bu araçların geçişlerine olanak sağlayacak güzergâh belirlenir.

g) Seyircilerin numaralı koltuklarına oturmalarını sağlayacak yön gösterme tabelaları yerleştirilir.

h) Seyircilerin spor alanına giriş ve çıkışlarında izdihamı önlemek için yeterli sayıda giriş çıkış ve acil tahliye kapısı bulundurulur.

i) Tesisin özelliğine göre girişlerde turnike veya benzeri sistemler kurulur.

j) Spor alanında yeterli araç park yerleri oluşturulur.

k) Güvenliği sağlamak için elektronik üst arama cihazları bulundurulur.

l) Seyircilerin ihtiyaçlarını sağlayabilecek sayıda ve nitelikte büfe ve tuvaletler kurulur.

m) Elektronik ekran yerleştirilir.

n) Güvenlik ve kontrollerin sağlanması için gerekli portatif bariyerler, mekanik ve elektronik cihazlar temin edilir.

Ayrıca, uluslararası federasyonların belirlediği kurallar çerçevesinde federasyonca hazırlanacak talimat doğrultusunda ilgili kulüp, kurum ve kuruluşlarca gerekli teknik donanım ve güvenlik sistemi de kurulur.

TALİMAT

Madde 15 - Uluslararası federasyonların kriterleri doğrultusunda, spor alanının fiziki yapısı dikkate alınarak kurulacak olan güvenlik sistemleri ile teknik donanımların özellikleri, kurulmasına ilişkin esaslar ile alınacak diğer güvenlik önlemleri, ilgili federasyon tarafından çıkarılacak talimatla düzenlenir.

Ek Madde 1 - (Ek madde: 17/11/2005 - 2005/9644 B.K. Yön/4.mad)

Spor müsabakalarını seyirden men cezası alan kişilerin, cezaya neden olan fiilin işlendiği müsabakanın ait olduğu spor dalındaki taraftarı olduğu takımın müsabakalarına seyirci ya da başka bir sıfatla girmeleri yasaktır. Bu kişiler il veya ilçe spor güvenlik kurulu kararının, kendilerine yazılı olarak tebliğ edilmesini müteakip cezaya neden olan fiilin işlendiği müsabakanın ait olduğu spor dalındaki taraftarı olduğu takımın müsabakalarına ceza süresince giremez.

Hakkında idari makamlar veya yargı mercilerince müsabakalara giriş yasağı verilenler; seyirden men cezasına neden olan fiilin işlendiği müsabakanın ait olduğu spor dalındaki taraftarı olduğu takımın müsabakasının başlamasından iki saat önce bulunduğu yerin karakoluna giderek müsabaka süresince burada bulunmak ve bulunduğuna dair karakol amirliğinden alacağı belgeyi

cezayı veren il veya ilçe spor güvenlik kuruluna ulaştırmak zorundadır.

YÜRÜRLÜK

Madde 16 - Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

YÜRÜTME

Madde 17 - Bu Yönetmelik hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

10. ÖZGEÇMİŞ

Burdur ilinin Tefenni ilçesinde 20.06.1983 tarihinde doğdu. İlköğretimini Denizli ve Burdur'da tamamladı. Lise eğitimi için 1996'da İzmir'e gitti ve 1999 tarihinde lise eğitimini tamamladı. 2003 yılında Konya Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Spor Yöneticiliği bölümünü kazandı ve aynı bölümden 2007 yılında mezun oldu. Yine 2007 yılında Konya Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Spor Yöneticiliği Anabilim Dalı'nda tezli yüksek Lisans programını kazandı ve halen yüksek lisans eğitimi devam etmekte.